

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 24 april 2017*§ 3 Interpellation om stadens utbildningsförvaltnings och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltnings flytt till Tensta (nr 2016:49)*

Anförande nr 1

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

A n n - K a t r i n Å s l u n d (L): Fru ordförande! Jag tackar för svaret, men vad jag kan se har jag inte fått svar på alla mina frågor i interpellationen. Jag hade sex frågor, och en del av dem har jag fått svar på. Den första frågan var: Är frågan om ett förvaltningshus på Kämpingeskolans aktuella tomt utredd? Ja, den är utredd för stadsdelsförvaltningen. Men vad jag förstår av svaret är den inte utredd för utbildningsförvaltningen. Vad visar i så fall en sådan utredning som framgår i fråga ett samt när det gäller kostnader och möjligheter i projektet? Där har jag fått svar angående stadsdelsnämnden men inte utbildningsförvaltningen. Vilka andra alternativ för utbildningsförvaltningens flytt till Tensta har prövats? Där framgår att ni tydligen hade något eget race med någon privat fastighetsägare, och jag vet inte varifrån det beslutet har kommit. Och frågan är ännu inte heller besvarad. Detta visar att man inte har fått svar på de andra sakerna heller.

Den enda fråga jag har fått svar på mot slutet är om planerna för Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltnings återflytt till Tensta är kvar. Det förstår jag att de är, och det är bra. Men det har tagit tid. Man kan bli lite full i skratt när man läser svaret på interpellationen som jag skrev för ett år sedan. För övrigt hade jag skrivit en annan interpellation i samma fråga ett år tidigare. Det hela börjar så här, mycket storvulet: Att flytta över Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning till Tensta är högsta prioritet. Det har tydligen så hög prioritet att trots att stadsdelsnämnden fattade beslut om detta 2011 har ingenting hänt. Ett interpellationssvar kom för någon månad sedan. Det berodde väl på att ni då hade fattat beslut så att ni kunde göra ett utspel om att huset äntligen kunde bli av med byggstart 2020, förhoppningsvis.

Om man hade följt de ursprungliga planerna hade detta hus nästan varit färdigt nu. Det är inget annat än ett svek mot Tenstaborna att det har dröjt så länge. Det är ett svek mot Tenstaborna och ett svek mot dem som jobbar i stadsdelsförvaltningen och gör ett fantastiskt jobb. Men som de själva ser, och som alla vi som bor och verkar där ute vet, är det viktigt med personkontakt och att man möter de människor i stadsdelen som har behov av socialtjänst och annat. Det räcker inte med kontakt via nätet, via hemsidor och via mejl när det gäller många av dem som inte har egna datorer hemma och så vidare. Det krävs ett möte ansikte mot ansikte där man också kan förklara för dem som inte är så bra på språket. Då kan man se om man har förstått varandra eller ej.

Det kommer nu att dröja ytterligare väldigt lång tid innan detta blir klart, och jag hoppas verkligen att det *blir* klart 2020.

Anförande nr 3

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Jag förstod av interpellanten att hon inte var nöjd med alla svar på frågorna. Det är klart att vi försöker svara så gott vi kan på frågorna. Och när kommer interpellationssvaren? Så fort som möjligt. Men det finns också en hantering när det gäller när det är dags att de kommer upp på fullmäktiges föredragningslista.

När det gäller Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning får man säga att det är en nödlökalisering där de befinner sig i dag, eftersom dåvarande lokaler var sjuka. De behövde därför flytta med väldigt kort varsel. Vi är väl alla överens om att lokaliseringen vid Lunda industriområde inte är den bästa utifrån att man är ett förvaltningskontor dit medborgarna ska kunna ta sig, möta förvaltningstjänstemännen och ha bra och konstruktiva möten. Det är aldrig bra när stadsdelsnämndsförvaltningarna ligger i skymundan. Därför har arbetet med att få en fast plats för förvaltningen i och omkring Tensta centrum varit oerhört viktigt.

I detta arbete har vi dels kollat på befintliga fastigheter och om det finns möjlighet att inrymma förvaltningskontoret där, dels kollat på det vi nu har landat i – att vi bygger en ny fastighet. Vi tar ett helhetsgrepp kring ett helt område så att det både inrymmer bostäder och förvaltningskontoret.

När det gäller utbildningsförvaltningen hade man i tidigare beslut tydligt pekat på vart man ville att förvaltningen skulle flytta. Jag har ett tips till alla er som förhoppningsvis kommer att förhandla i framtiden: Man sätter sig i en ganska knepig förhandlingssituation om man gör så. Detta innebär att vi inte lyckades förhandla fram ett bra avtal för utbildningsförvaltningens nya lokalisering. Därför fattade vi beslutet att fortsätta att titta på vart utbildningsförvaltningen ska flytta, men vi gör det med öppna dörrar för att se till var vi får de bästa kontrakten. Är det någonting vi ska vara väldigt duktiga på är det att förhandla fram bra lokalhyror och bra lokaler för våra tjänstemän runt om i staden när det gäller var lokaliseringen ska vara.

Detta är en fråga som vi, som vi mycket riktigt hörde från interpellanten, arbetar aktivt med för att säkerställa att vi har så bra lokaler som möjligt och kan säkerställa den goda verksamhet som medborgarna så väl förtjänar.

Anförande nr 4

A n n - K a t r i n Å s l u n d (L): Fru ordförande! Om ni arbetar aktivt med denna fråga, Karin Wanngård, undrar jag vad som händer med de frågor som ni inte arbetar riktigt lika aktivt med. Det har tagit en förfärlig tid, måste jag säga.

Jag tycker att det är intressant att du säger att det är ett tips att inte peka ut vilken plats man vill ha till utbildningsförvaltningen, till exempel, för att man då sätter sig i en knepig situation. Men om du hade läst de inriktningsbeslut som finns både från stadsdelsnämnden och från utbildningsnämnden hade du sett att det tydligt stod om Kämpingeskolans tomt, som ägs av Stockholms stad. Det har aldrig varit någon diskussion i det läget om någon annan placering.

Därför skulle jag vilja ha svar från dig. När, var, av vem och varför fattades beslut om att i stället för att använda sig av inriktningsbeslutet börja förhandla med en privat fastighetsägare om en helt annan tomt? Var fattades det beslutet, och när? Jag

skulle också vilja veta vilka kostnadsberäkningar som har gjorts av ett gemensamt förvaltningshus på Kämpingeskolans tomt. Det var det som var inriktningen i alla nämnder, även i fastighetsnämnden.

De diskussioner som har förts från början gällde just Kämpingeskolan. Men när vi hade en interpellationsdebatt här för över ett år sedan och jag frågade vad som händer med Kämpingeskolan sade Jan Valeskog: Vi kan väl inte ta bort skolfastigheter, för det är ju så ont om skolor! Vi som verkar där ute visste att skolan var undermålig. Den fick inte användas, för ventilationen var dålig. Det fanns också många andra saker, så det var rivning som var aktuellt för skolan, och tomten var aktuell. Nu är ni tillbaka till det. Det är bara det att man har gått ett varv som har tagit fem, sex och nästan sju år från det att fastighetsnämnden började från början.

Det är riktigt, som du säger, att det var ett akut beslut och att stadsdelsförvaltningen var tvungen att flytta. Man tittade då på om man skulle kunna bygga ett nytt förvaltningshus på den ursprungliga tomten och kom fram till att det var för dyrt. Det handlade då också om en privat fastighetsägare. Därför tittade man på detta. Det fanns två förslag på ritningar för hur det skulle vara där.

Jag undrar nu varför det är så här. Framför allt vill jag ha svar på var beslutet fattades om att diskutera med denna andra fastighetsägare? Ni pratar om höga kostnader. Men det här handlar om ett gemensamt hus för utbildningsförvaltningen och stadsdelsförvaltningen. Vad jag kan se är det ingen som ens har brytt sig om att titta på det – inte i någon förvaltning. Jag skulle vilja veta varför. Hur kan det vara så?

Anförande nr 5

J a n V a l e s k o g (S): Eftersom jag blev apostroferad tänkte jag att jag måste gå upp och reda ut en del saker. Jag tror att det är bra rent allmänt i fullmäktige, inte minst för Ann-Katrin Åslund, att veta hur det ligger till med lokalkostnaderna. De är en av stadens största kostnadsposter. Bara hyreskostnaderna för stadens verksamheter är över 4 miljarder kronor per år. För de administrativa lokalerna handlar det om 280 miljoner kronor. Det finns helt säkert betydande kostnadsbesparingar att göra. Man ska ha klart för sig att för varje krona vi kan spara in på hyran kan vi använda pengarna till fler lärare, mer personal inom äldreomsorgen eller högre löner, för att ta några exempel.

Man måste ta betydligt mer seriöst på lokalhyresfrågorna än vad de borgerliga har gjort under åren, inte minst när man är i opposition. Det mest ekonomiska för staden är att hyra sina egna lokaler. Det näst bästa är att hyra av andra fastighetsägare till rimliga hyror, och det absolut dyraste är att bygga ett helt nytt kontorshus, särskilt i dagens överhettade bygg- och entreprenadmarknad – apropå Kämpingeskolan. Som finansborgarrådet var inne på är det inte heller särskilt begåvat att peka ut exakt var förvaltningarna ska vara och till och med vilken privat byggnad man ska hyra. Då blir det också dyra hyresavtal. Det finns exempel på det, men jag tänker inte gå in på det i detalj.

Vi har flyttat ett stort antal förvaltningar. 2015 flyttade socialförvaltningen, äldreförvaltningen och Micasa till Farsta respektive Husby. 2016 flyttade Stockholm Vatten till Ulvsunda. Vi kommer att flytta Stockholmshems 250 anställda till

Skärholmen, Stokabs 90 anställda till Globen och, som vi hörde, stadsdelsnämnden Spånga-Tensta till Tensta centrum. Det är kloka beslut.

Om man har lite perspektiv på kostnaderna, återigen, kan man tänka på den debatt vi hade under förra fullmäktige om Tekniska nämndhuset. Där spar vi en hel miljard genom att inte bygga nytt utan i stället utnyttja en mindre del av nuvarande lokaler. Det är samma sak med byggnationen i Tensta: Vi kan spara omkring en halv miljard på att inte bygga nytt utan i stället utnyttja den befintliga lokalhyresmarknaden i Stockholm.

Här pågår, som finansborgarrådet också redogjorde för, översyn av om utbildningsförvaltningen ska flytta och i så fall om det ska vara till västerort eller söderort. Man ska också värdera och utvärdera vilken alternativ användning nuvarande byggnad i så fall ska ha. Det kan också vara ett alternativ att man är kvar i nuvarande lokaler. En sådan här samlad lägesredovisning och bedömning kommer fullmäktige att få ta del av inom det närmaste året.

Anförande nr 6

A n n - K a t r i n Å s l u n d (L): Fru ordförande! En osanning blir inte mer sann för att man upprepar den flera gånger. Från politiskt håll har det aldrig någonsin funnits några beslut som har pekat ut någonting annat än Kämpingeskolans tomt, som ägs av staden. I så fall är det alltså dåligt att förhandla med sig själv. Är det det som är det dåliga i detta? Ni har ju ändå landat på samma ställe.

Jag har fortfarande inte fått svar på frågan om vem som har beslutat att man skulle behöva förhandla med en annan fastighetsägare. Jag har inte fått reda på om det har funnits någon utredning om något gemensamt förvaltningshus.

Ja, det är dyrt att bygga nytt. Det är dyrt att bygga nytt oavsett om det gäller bostäder, förvaltningshus eller någonting annat. Men ni har ju just sagt att ni ska bygga nytt! Det är precis det ni har sagt, och det står i interpellationssvaret. Det var också det vi framförde från början: Kämpingeskolan skulle rivas, och man skulle bygga nytt. Att då bygga ett hus som dessutom rymmer utbildningsförvaltningen med gemensam reception och andra gemensamma lokaler som man kan ha användning för skulle kunna vara att använda pengarna på ett bra sätt. Men det har inte ni velat utreda.

Jag misstänker att det egentligen handlar om att ni inte vill flytta ut utbildningsförvaltningen. Och om ni ska göra det vill ni absolut inte flytta ut den så långt – 15 minuter ut från staden. Det ni egentligen vill är att de här områdena inte ska ha förvaltningar. 400 arbetsplatser från utbildningsförvaltningen skulle betyda oerhört mycket för Tensta och Tensta centrum och för medborgarna i Tensta. Det skulle betyda mycket för de näringsidkare som finns där, som lever under tuffa förhållanden. Det skulle också öka tryggheten i området.

Ni talar om en delad stad och att ni vill få ihop den. Men då handlar det tydligen om civila råd, som ni måste lägga ned när de inte fungerar, och sådana saker. Men här handlar det om riktiga saker – jobb och möjligheter för vanliga människor att lära känna de här områdena och inte bara behöva skapa sig en bild av ytterområdena genom press och annat. De tror att man inte ens törs åka dit för att det är så himla

farligt. Det är viktigt att vi får ihop vår stad, men om man menar allvar med det måste det finnas möjligheter i hela staden.

Det ni nu har gjort har motverkat detta. Ni har dessutom försenat detta med sju år eller något sådant. Det är konstigt att man inte kan bygga vidare på andras saker även om det handlar om en annan majoritet. Till syvende och sist hamnar ni ju på nästan samma sak som vi, även om det blir mycket sämre och mycket, mycket senare.

Anförande nr 7

Borgarrådet **W a n n g å r d** (S): Ordförande och fullmäktige! Jag hör att interpellanten är upprörd för att detta är ett ärende som har försenats i sju år. Under sju år har jag alltså inte gjort någonting för att Spånga-Tenstas förvaltning ska flytta in till Tensta centrum. Under sju år har jag blivit tillsagd att jag inte har gjort någonting för att flytta ut utbildningsförvaltningen. Jag vill bara göra en liten historisk exposé. Jag har styrt den här staden under två och ett halvt år. Vad har vi gjort under två och ett halvt år? Vi har säkerställt just att Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning ska kunna flytta in närmare Tensta centrum. Vi tittar på vad utbildningsförvaltningen ska göra.

Du säger sju år. Då saknas det några år. Då var du med och styrde den här staden. Frågan är: Vem är det som gör saker, och vem är det som inte gör saker? Två år tog det. Nu har vi det. Vi har beslut på gång.

Anförande nr 8

Borgarrådet **B u r e l l** (S): Fru ordförande! Även jag tyckte att det var lite väl magstarkt av interpellanten att göra ett antal påståenden. Jag vill, utan att lägga mig i själva diskussionen om lokaliseringen av utbildningsförvaltningen med sina 400 centralt placerade medarbetare, ändå erinra om att utbildningsförvaltningen har ungefär 15 000 medarbetare. På en normalstor skola är det 100–120 medarbetare.

Om det är någonting som har avlovat ytterstaden kommunalt finansierade arbetsplatser är det den darwinistiska skolpolitik som Folkpartiet har bedrivit under många år. Den har sannerligen gjort att många delar av ytterstaden inte längre har så många arbetsplatser som de hade förut. Man hade kunnat bedriva en helt annan skolpolitik så att många, många fler vuxna hade rört sig över staden och pendlat åt olika håll, inklusive från innerstad till ytterstad eller kors och tvärs över staden, för att hela staden ska leva. Det är också det som vi nu arbetar för: Det ska finnas bärkraft för attraktiva och bra skolor i hela staden.

Om det är någon förvaltning som redan i dag har en decentralisering av sin personal är det utbildningsförvaltningen. Sedan kan det säkert finnas skäl att också flytta det centrala kontoret, men då ska det vara lokaler som rymmer alla våra medarbetare och som inte stjälar resurser från de skolor som vi behöver bygga. Det handlar om 40–50 nya fullstora grundskolor runt om i Stockholm. Vi vill verkligen använda pengarna på rätt sätt.

§ 5 Interpellation om trygghet i skolan (nr 2016:53)

Anförande nr 9

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 10

J e n n y f e r R e d i n (M): Ordförande, fullmäktige, stockholmare! Jag vill börja med att tacka för svaret från borgarrådet.

Jag tycker att detta är en väldigt bra interpellation, och det kan jag säga utan att verka självgod då det är min tidigare KF-ledamotkollega Sara Jendi Linder som egentligen ska ta åt sig äran för den.

Svaret lämnar dock en del att önska. Interpellationen lämnades in i juni 2016. Det är lite mer än tio månader sedan, vilket i sig är ganska anmärkningsvärt. Det ska inte ta så lång tid att få svar och möjlighet att debattera frågan. Interpellationen har sin utgångspunkt i stadens trygghetsmätning som visar att var femte tjej i årskurs 8 uppger att hon känner sig otrygg i skolan, samt en rapport från polisen som visar att skolan är den plats i den offentliga miljön där risken är som störst att utsättas för sexuella ofredanden.

Dessa två rapporter i kombination visar något fruktansvärt. Vi kan aldrig acceptera en skola där otryggheten är så stor för våra barn och unga. Att var femte tjej anger att hon inte känner sig trygg i skolan är en viktig fråga som dessvärre fått alldeles för lite plats i debatten. Stockholms stad har som skolhuvudman ett ansvar för att säkerställa att alla elever känner sig trygga, att de har en bra arbetsmiljö och att de kan tillgodogöra sig en bra utbildning. Men tyvärr ser inte verkligheten ut så.

Trygghet och arbetsro – eller kanske bristen på detta – samt elevens välbefinnande påverkar skolresultaten. Det är alla elevers rätt att känna trygghet. Hot, våld och kränkande behandling är tyvärr vardagsmat för alldeles för många. Moderaterna vill att skolan ska vara en trygg miljö där varje elev ska få blomstra och kunna koncentrera sig på att få lära sig saker och lära känna nya människor.

Om skolan ska kunna skapa en trygg miljö utan hot, våld och kränkningar krävs genomgripande och systematiskt arbete. Det måste finnas rutiner för hur hot, våld och olika former av kränkningar ska hanteras. Som politiker tycker inte jag att majoriteten tar frågan på tillräckligt stort allvar, och som förälder tycker jag att det är totalt oacceptabelt att vi har så många barn som inte känner sig trygga i skolan. Tänk om vi som inte jobbar inom skolan skulle känna oss otrygga på våra arbetsplatser i samma utsträckning som eleverna gör! Det skulle aldrig accepteras. Men i skolan gör det det. Det är sorgligt både för elevernas och för lärarnas skull.

Jag hade önskat konkreta förslag från borgarrådet. Därför tycker jag att frågan kvarstår: Hur ska otryggheten i skolan, i synnerhet bland tjejer, minska?

Anförande nr 11

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Även jag tycker att Sara Jendi Linder skrev en interpellation om ett väldigt viktigt ämne. Jag vill också tacka Jennyfer för

ett utmärkt inlägg på detta viktiga tema. Jag instämmer i mycket av det som du säger om vikten av trygghet och arbetsro för både elever och alla vuxna som jobbar i skolan. Vi är helt överens om det. Det vi inte ska vara överens om i den här kammaren är antagligen huruvida det görs tillräckligt mycket. Du, Jennyfer, måste och ska naturligtvis säga att det inte görs tillräckligt mycket för att jaga på oss.

Jag skulle då, förutsägbart nog, vilja säga att vi gör väldigt mycket och att det i vår budget finns många svar på hur vi så konkret som vi kan från kommunfullmäktiges och utbildningsnämndens sida ska stödja dem som gör det konkreta arbetet på våra skolor, nämligen våra skolledare och våra lärare. Vi ska ge dem ännu bättre redskap.

Elevhälsan har fått en kraftig ökning av sina resurser. Framför allt har man också fått förbättrade arbetssätt genom ökad samordning och erfarenhetsutbyte och bättre riktlinjer som genomsyrar utbildningsförvaltningens hela arbete, det vill säga våra skolors arbete. När elever känner sig otrygga är det en varningssignal som är viktig att ta på allvar. Det betyder att vi måste fortsätta att prioritera det förebyggande arbetet.

Utbildningsförvaltningen tar i samarbete med Skolinspektionen och andra berörda aktörer fram ett systemstöd – det låter inte så himla kul eller upphetsande men är väldigt viktigt – som en del av det systematiska kvalitetsarbetet för uppföljning av kränkande behandling. Jag tror att vi är helt överens om att det är viktigt att i systemet kunna flagga för olika typer av kränkande behandling som man behöver vidta särskilda åtgärder emot. Jag tänker i första hand på att vi måste bli ännu bättre på att kunna bekämpa förekomsten av sexuella trakasserier i skolan.

Det är också viktigt med en fungerande samverkan på lokal nivå mellan skolan och stadsdelen, socialtjänsten, polisen och andra resurser. Det handlar också om föräldrar och omgivande lokalsamhälle. Det är också en systemfråga i någon mening, där jag personligen är övertygad om att vi alla borde eftersträva att våra elever inte i onödan pendlar kors och tvärs över staden utan finns på en skola i närheten av hemmet. Det är en förutsättning för en förbättrad kontakt mellan skolan och föräldrarna, socialtjänsten och det omgivande föreningslivet – allt som behövs för att skapa ökad trygghet i våra skolor. Det är också ett sätt att göra våra skolor mer attraktiva som studieplats för våra elever och som arbetsplats för fler lärare.

Anförande nr 12

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande, fullmäktige! Det är klart att det här är en jätteviktig fråga. Jag tror inte att någon är nöjd när det fortfarande finns personer som upplever otrygghet i skolan och tjejer, och för den delen killar, som blir sexuellt trakasserade.

Men precis som Olle Burell sade är detta en majoritet som tar frågan på allvar, och det finns konkreta satsningar. Jag tänkte att jag i samband med att interpellationen diskuteras skulle ta tillfället i akt att lyfta en del av dem. Det som också interpellanten nämner är till exempel arbetet med We Are Stockholm, där man senast i somras hade parollen We are respect. Där använder man sig av ett program som har funnits i bland annat Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltning och som nu håller på att implementeras över staden. Det heter Respekt och självrespekt. Programmet tar upp precis det här. Man arbetar med att lära elever hur man bemöter varandra med

respekt, hur man bemöter sig själv och andra och hur man sätter gränser för sig själv och för sina kompisar när man upptäcker att man har någon i närheten som säger kränkande saker.

Detta tror jag är en absolut nyckel: att elever utbildar andra elever. Där har vi också satsningar i 2017 års budget på MVP, Mentors in Violence Prevention, som är en metod som har goda resultat. Den handlar om att förebygga våld och trakasserier.

Med detta vill jag passa på att lyfta att detta görs. Det här är ett arbete som är systematiskt och beprövat och som bedrivs i många av stadens skolor. Utöver detta har vi dessutom en särskild satsning på vidareutbildning mot hedersrelaterat våld och förtryck och problematiken runt detta för skolpersonal för att öka tryggheten för de individer i skolan som är utsatta för den typen av våld och förtryck. Alla, såväl lärare som elevhälsan och andra elever, ska se och veta vad man ska göra när man upptäcker att man har en elev eller en kompis som av olika skäl inte är trygg i skolan.

Jag tycker att detta är en bra och viktig interpellation, men vi har också ett bra och viktigt arbete brett i staden med detta.

Anförande nr 13

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Fru ordförande! Olle Burell talar lite om förebyggande åtgärder. Det är jättebra att vi ser på problemet på det sättet. Men om man ser till svaret känns det ändå lite som att ni kanske missar målet. Interpellanten tar bland annat upp det sexuella våldet på badhusen och på festivaler. Vi har en röd tråd där som vi inte kan bortse från. Vi vet att detta också är anledningen till att vi har ett ökat sexuellt våld på våra skolor.

Man nämner här att för att ta fram verksamhetsplanerna så att de ska bli så effektiva och bra som möjligt vill man bryta ned dem på olika nivåer, bland annat på klassnivå och även till och med på kön. Jag menar att det också kan vara en god idé att se till andra parametrar, till exempel kulturell tillhörighet och så vidare. Man kan aldrig bortse ifrån att det är problematiskt när det kommer in väldigt många människor från andra länder som har en annan syn på flickor och som inte ställer upp på alla människors lika värde och som inte ser svensk jämställdhet som något som är en självklarhet. Då ser vi tyvärr den utveckling som vi nu ser i många skolor.

Det här måste man ta på allvar. Jag hoppas att man tar till sig detta och verkligen ser över verksamhetsplanerna. Man måste se till varför dessa brott ökar. Först när man erkänner det för sig själv kommer man också att kunna göra någonting åt problemen.

Anförande nr 14

J e n n y f e r H e d i n (M): Fru ordförande! Det stämmer; jag tycker inte att majoriteten gör tillräckligt. Och så kanske det ska vara.

Däremot vill jag passa på att tacka alla lärare och elevhälsan som varje dag jobbar med det här och som gör det på bästa möjliga sätt utifrån förutsättningarna. Det är lite anmärkningsvärt att borgarrådet tar varje chans han får att försöka begränsa det fria skolvalet. Det skulle alltså vara otryggheten som skulle minska om folk bara gick i den skola som ligger närmast och inte väljer själva.

I det skriftliga svaret från borgarrådet talar du om planer som ska följas. Men det krävs faktiskt mer än en plan just nu. När var femte känner otrygghet krävs det mer: Det krävs riktiga åtgärder. Det är mycket riktigt att det finns i verksamhetsplanen att skolorna ska arbeta med trygghet och studiero. Men vid Skolinspektionens regelbundna tillsyn av stadens skolverksamhet framkommer det gemensamt för olika skolformer att det finns brister i arbetet.

Jag tycker att det är lite lamt att säga att man ser det som en varningssignal att andelen i årskurs 8 som inte känner sig trygga ökar. Jag tycker inte att det är tillräckligt tydligt och tungt att bara säga att det är en varningssignal. Jag tycker att vi ska ta mer krafttag, och jag önskar mer tydliga och konkreta förslag från borgarrådet.

Anförande nr 15

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Jag vill bara kommentera Martin Westmonts inlägg om att man måste se olika parametrar i det här för att kunna ta problemet på allvar. Då undrar jag när Martin Westmont ska börja ta problemet med män på allvar. Den absolut största parametern i det här är att sexualbrott och våldsbrott begås av män – i princip nästan uteslutande. Det är först när man vågar inse det som man kan ta tag i problemet.

Som jag sade tidigare satsar vi på Mentors in Violence Prevention, som mycket handlar om att motverka våldsnormer, machoideal och den destruktivitet i maskuliniteten som man kan se. Detta är någonting som Sverigedemokraterna brukar vända sig emot när vi talar om normkritik, genuspedagogik och machoideal fast vi ser den tydliga parametern: män. Det är män som står för den stora majoriteten av våldet.

Jag undrar hur Sverigedemokraterna tänker ta åt sig av detta.

Anförande nr 16

B o r g a r r å d e t B u r e l l (S): Fru ordförande! Nu får vi alla stå ut med att det är två parallella debatter. Jag vänder mig dock till Jennyfer igen.

Det är alltid frestande som politiker, som borgarråd eller som ansvarig på annat sätt att komma med enkla lösningar och att säga till dem som arbetar i våra verksamheter: Om du bara gjorde som jag tror att man ska göra kommer detta att lösa sig! Jag tror inte på detta inom skolpolitiken. Jag ska inte som skolpolitiker kliva in i klassrummet och säga: Använd min pekpinne, och gör på det här sättet! Då blir det lugn och ro.

Jag tror nämligen att de som är lärare och skollidare och de som jobbar i skolan i övrigt är de som kan bedöma hur man utifrån lokala förutsättningar kan skapa ökad trygghet och studiero, bättre undervisning och en förbättrad skolkultur och att våra medarbetare verkligen jobbar varje dag med att förbättra detta vartefter.

Det vi ska koncentrera oss på är vilka förutsättningar vi ger dem. En förutsättning är pengar och resurser. Vi har satsat mer på elevhälsan. Det behövs pengar till i stort sett alla områden för att kunna anställa tillräckligt många medarbetare. Vi vet också att det kan vara svårt att rekrytera det antal som behövs.

Det jag menade med att vi ska eftersträva att eleverna inte pendlar i onödan – jag använde medvetet orden ”i onödan” – är att vi ser att det är gynnsamt för skolor att ha en nära kontakt med föräldrarna, omgivande föreningsliv, socialtjänst och så vidare. Det handlar inte för min del om att tvinga kvar någon i någon skola, utan jag menar att vi ska jobba stenhårt för att göra skolor i hela staden så attraktiva att våra elever i ökad utsträckning själva väljer dessa skolor. Det är verkligen bara det jag menar.

I alla de debatter vi har som har att göra med det svenska skolsystemet och som egentligen är mer rikspolitiska är jag nogg med hur jag uttrycker mig om detta. Jag vill inte begränsa någons valfrihet. Jag vill bara se till att de valalternativ som förekommer är av hög kvalitet så att det inte blir något slags High Chaparral där skolor är på uppgång eller nedgång, som det kan vara på en normal marknad. Skolan är ingen marknad som kan fungera på det sättet. Framför allt är inte våra elever kunder, som kan rösta med fötterna och gå och klippa sig någon annanstans om de tycker att den senaste klippningen var dålig. Detta är elever som förlorar mycket av sin tid i skolsystemet, och deras utbildning blir drabbad. Vi ser också att skolbyten är negativa för resultatet, och vi ser att elevhälsa och god undervisning hänger ihop. Där behöver vi verkligen tillsammans fundera på hur vi kan ha en ökad stabilitet så att det inte sker en massa omotiverade skolbyten mitt i terminen. Det skapar verkligen en sämre arbetsro i klassrummen och i korridorerna. Det har anknytning till de systemfrågor som jag också tycker är intressanta att diskutera.

Anförande nr 17

O r d f ö r a n d e n : Skolborgarrådet har helt rätt i att det är tryggheten i skolan vi ska diskutera och ingenting annat.

Anförande nr 18

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tänkte klargöra detta lite nu när jag fick en fråga från Bonnier. Vi är helt överens: Självklart är det i grund och botten män som begår de här brotten. Det är därför vi från Sverigedemokraternas håll på riksplanet driver att denna typ av brottslighet ska få betydligt hårdare straff än vad som sker i dag. Där hoppas jag kanske att vi tillsammans kan trycka på så att det blir hårdare straff för den här typen av sexualbrott.

Det är väl jättebra att man har många olika typer av parametrar; det håller jag med Anna Rantala Bonnier om. Det är då man kan ta fram verksamhetsplaner som verkligen fungerar. Jag förstår inte riktigt varför man skulle vara emot det. Det är först då vi kan göra någonting åt problemet.

Det är många, bland andra jag själv, som är förundrade över att ni talar så mycket om det här med normkritik. Vad menas egentligen med det? Våra svenska normer är ju att man ska respektera varandra och att pojkar och flickor ska behandlas lika och är lika mycket värda. Det är det som är den svenska normen. Varför ger ni då interpellanten ett svar där ni trycker på att vi ska vara normkritiska? Det tycker jag låter väldigt märkligt.

Anförande nr 19

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): När man får en fråga som gör att man får prata normkritik är det ändå ett glatt besked i den här salen.

Normkritik handlar mycket om att ifrågasätta de normer som faktiskt är destruktiva. Jag tror inte att någon här skulle säga att alla normer som vi sitter med i det här samhället är positiva på det sättet att de aldrig skulle behöva ifrågasättas. Vi lever i ett samhälle där kvinnor tjänar mindre än män, där män och kvinnor väljer olika på arbetsmarknaden, där män och kvinnor behandlas olika utifrån sitt kön, där människor behandlas olika utifrån vem de väljer att leva med och vem de blir kära i, hur de uttrycker sitt kön och hur de uttrycker sin sexualitet, hur de ser ut, vad de har för hudfärg...

(O r d f ö r a n d e n : Anna, håll dig nu till interpellationens rubrik, är du snäll!)

Ja, normkritik handlade det väl om? Detta är normer som man behöver ifrågasätta för att alla människors lika värde ska kunna komma till sin rätt. På tal om interpellationen är detta också ett arbete som rör tryggheten i skolan. När alla människor får vara sig själva ökar såklart också tryggheten. Den som går till skolan och inte känner att man får uttrycka sig som den person som man är ökar också otryggheten. Därför är normkritik en väldigt viktig del av utbildningen i skolan och hela det svenska samhället för att människor som bor här ska få komma till sin rätt.

§ 7 Interpellation om Kista Gård (nr 2016:56)

Anförande nr 20

Borgarrådet Wangård (S): Ordförande! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 21

Bo Sundin (M): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Denna interpellation lämnades in för ungefär ett år sedan, så jag får väl tacka för svaret men även säga att det finns en hel del i övrigt att önska. Jag återkommer till det.

Det jag konstaterar är att när det gäller Kista Gård, som mer eller mindre är ett kulturarv som skulle kunna vara en fantastisk plats med restauranger och verksamheter som företagen i Kista och de boende skulle kunna använda, låter den socialdemokratiskt ledda majoriteten denna gård bara förfalla. Byggnaden ruttnar mer eller mindre. Det har varit många tidningsartiklar, bland annat, om detta.

Vi undrar: Varför sker ingenting? Varför tar det så lång tid?

Redan 2012, under allianstiden, initierade vi att fastigheten skulle rustas upp och göras till en bra anläggning för företagen, för de boende och för närområdet. Det fanns de som hade önskemål om att det här skulle kunna bli ungefär som Stallmästaregården, fast i ytterstaden – Kista. Man undrar varför det tar så lång tid. Är det just för att det ligger i ytterstaden, som ni inte prioriterar? Det står i svaret att fastighetskontoret måste göra en hel del prioriteringar, vilket är naturligt. Men varför prioriteras det här bort och skjuts upp gång efter gång?

Till detta kommer att det har blivit betydligt dyrare om det nu genomförs – 15 miljoner kronor på några år. Jag tycker att den text som är kursiv i svaret om att Kista Gård är en miljö för allmänt intresse och så vidare är en vacker text men utan mycket handling.

Varför låter man detta ske? Det är min första fråga. Den andra frågan är: När man nu har bestämt sig för att inte göra någonting från stadens sida utan för att sälja gården till någon som vill göra jobbet – varför ska det då utredas i år efter år? Det finns fortfarande ingen tidsplan som jag kan se för när man tänker få försäljningen till stånd, om man hittar en köpare. Det står ordagrant: Kontoret avser att återkomma till fastighetsnämnden under 2017 med förslag på genomförandebeslut. Det känns som att majoriteten inte är intresserad av att rusta upp fastigheten och få en fantastisk verksamhet.

Till detta kan vi säga att under Alliansens tid 2014 rustades genom stadsdelen all parkanläggning som finns runt omkring upp. Det är färdigt sedan många år. Det är bara fastigheten som staden äger som står och ruttnar. Varför?

Anförande nr 22

Borgarrådet Wangård (S): Ordförande, fullmäktige! Där kom fler kompletterande frågor till interpellationen. Det är klart att jag ska försöka att svara på dem också. Dels kan man få det att låta som att det är en ny fråga att Kista Gård inte är öppen. Det är det inte. Nu har Bo Sundin lite otur i och med att han har suttit i

fastighetsnämnden för väldigt länge sedan, både i majoritet och i opposition. Kista Gård har alltid varit en fråga att försöka hantera för fastighetsnämnden.

När man ville upprusta Kista Gård har utredningar gjorts i omgångar. Den senaste, som kom fram 2015, visade att det skulle kosta 52 miljoner kronor att bara upprusta Kista Gård – och då har vi inte ens talat om vad driften skulle kosta. Då får man såklart fundera på om det kanske finns andra intressenter som kan driva och rusta Kista Gård på ett bättre sätt än vad fastighetskontoret självt kan göra.

Man kan få uppfattningen att detta handlar om år efter år. Men det var just en enig nämnd som den 17 maj 2016 uttalade detta. Det har alltså knappt tagit ett år att kolla vidare på en försäljning av Kista Gård. Jag tycker att det är rimligt att man hittar någon som har idéer för utvecklingen av Kista Gård. Jag tror att det skulle vara lukrativt med en verksamhet som är öppen för allmänheten där det kanske finns någonting att äta och dricka eller djur att titta på. Det ska komma alla till gagn. Den verksamheten kanske inte Stockholms stad är den bäst lämpade att komma på nya idéer för. Det bästa vore att någon annan skulle vilja renovera Kista Gård och sedan ta över verksamheten. Det är just detta som fastighetsnämnden tittar på.

Jag vill bara uppdatera fullmäktige: Det är inte bara ett hus det rör sig om, utan det finns flera hus på denna fastighet. Bland annat finns det ett gammalt bryggeri. Det finns också en ladliknande fastighet på gården som det kan göras verksamheter i. Det är byggnader som är ditflyttade och som inte har haft sin ursprungliga lokalisering där, till skillnad mot just fastigheten Kista Gård som har väldigt gamla anor.

Självklart är målsättningen att Kista Gård ska rustas upp och att det ska bli verksamheter där. Det är inte lika självklart att Stockholms stad ska ansvar för detta.

Anförande nr 23

B o S u n d i n (M): Jag kan hålla med om en sak som är viktig, och det är att hitta en extern aktör. Det är något som vi i Alliansen verkligen välkomnar och något som vi har drivit i många år och i många sammanhang. Vi tror nämligen att fria entreprenörer kan göra saker mycket bättre och effektivare och mer attraktivt än vad kommunen många gånger gör. Det är alltså bra. Men varför tar det sådan tid? Det hade varit bra att bestämma sig från början, om man inte vill rusta upp gården, för att försöka hitta en annan aktör. Det är det vi vänder oss emot – att det tar så lång tid.

Det är bra om vi är eniga i fastighetsnämnden om att hitta en extern aktör. Jag kan bara upplysa om att jag aldrig har suttit i fastighetsnämnden. Men det är en bisak, för mina kollegor sköter det där lika bra. Att det finns flera verksamheter och flera hus i området är sant. Det viktiga är att detta kommer på plats, för det skulle vara en fantastisk verksamhet för hela området, särskilt med tanke på närheten till det stora företagsområdet, som skulle kunna nyttja detta i många sammanhang och med tanke på de boende. Det är bra att det finns en fungerande och bra miljö. Det finns massor med nyinflyttade runt omkring, och det finns en park som är fantastisk och som stadsdelen har rustat upp.

Jag hoppas verkligen att finansborgarrådet kan påskynda processen så att vi hittar någon som kan köpa gården eller ta över den för noll kronor – jag vet inte. Den är i

så pass dåligt skick. Men det vore väldigt bra och det kunde bli en fungerande och bra verksamhet.

Anförande nr 24

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Det är mycket riktigt. Det låter som om vi verkligen skulle kunna hitta en gemensam väg framåt, eller så har vi redan hittat en sådan. Det handlar om att Kista Gård ska renoveras och öppnas upp.

Jag är rätt övertygad om att Kista Gård skulle kunna bidra till mycket positivt i området för att få in mervärde för företagen i området men också för de boende. Det skulle kanske också kunna ha den extra touchen för att kunna locka dit andra som inte bor eller verkar i området. Människor skulle aktivt söka sig dit för att det är en extraordinär verksamhet. Vad innehållet i Kista Gård blir vet inte jag. Det är mycket riktigt en uppgift för fastighetskontoret och fastighetsnämnden att besluta om vem eller vilka man vill ska ta över, renovera och driva verksamheter kring Kista Gård.

§ 9 Interpellation om ett åtgärdsprogram mot mörkläggning och desinformation inom Stockholms stad (nr 2016:58)

Anförande nr 25

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 26

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Frågan handlar om huruvida det finns ett behov av att vi ska ha ett åtgärdsprogram för att skärpa motståndet mot faktaresistens. Det var så sent som i förrgår som tusentals människor gick ut och demonstrerade för vetenskap och för fakta.

Jag har fått ett svar från Karin Wanngård. Där framgår ganska tydligt att det inte finns något sådant behov. Jag läser ur Karin Wanngårds svar: I Stockholms stad tar vi politik på allvar, och vi använder säkra förstahandskällor som underlag när vi skriver rapporter, bla, bla, bla, och uttalar oss i frågor.

Jaha – då kommer direkt en följdfråga. Det visar sig nämligen att Karin Wanngård i en interpellationsdebatt med Per Ossmer, 2016:18, skriver så här: Beräkningar från bland annat OECD visar att migranter i världens rika länder bidrar mer via skatter än vad de kostar i form av bidrag och andra stödinsatser. Då är det helt klart att den OECD-rapport som det syftas på är den som publicerades 2013 och kommenterades i DN.

Min följdfråga blir: När Karin Wanngård skriver på det här sättet – har hon då använt Dagens Nyheter som en förstahandskälla, eller har hon tagit del av rapporten som sådan?

Om Karin Wanngård har tagit del av rapporten – jag har förstås gjort det – vet hon att den är på 400 sidor. En sida innehåller tabell 3.7, som är uppställd lite grann som ett företags resultaträkning. Där har man rörelsens resultat, och sedan kommer avskrivningar, skatter och extraordinära poster. Sedan kan man komma ned på ett slutresultat som kan vara så att rörelseresultatet kan vara positivt medan slutresultatet är negativt. Det beror lite grann på situationen vad man vill fokusera på, men trots allt är det nog så att efter de extraordinära avgifterna visas den relevanta utgångspunkten. Jag får återkomma till det.

Anförande nr 27

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! När man lyssnar på interpellanten märker man att det mer mynnar ut i huruvida *jag* tar till mig fakta och information i min debatt än i det som ursprungligen var interpellationsfrågan: Stockholms stads verksamhet. Det känns lite konstigt att i talarstolen stå och försvara mig själv, min intelligensnivå eller min förmåga att ta till mig olika rapporter. Jag kommer därför att försöka svara i stort.

Jag säger så här: När det gäller att ta till sig adekvat forskning, rapporter, kunskapsbaserad inhämtning och faktabaserad inhämtning är vi en väldigt bra och stark kommun. Vi kan göra det. Vi har också hög kapacitet för att ta fram egna utredningar, bland annat i den sociala hållbarhetskommisionen. Där visar vi hur det ser ut i Stockholm efter forskning och resultat. Vi visar hur skillnaderna i Stockholm ser ut

och hur det beror på var i Stockholm man bor när det gäller vilka förutsättningar man har i livet. Vi kan också konstatera att när det ligger många ärenden på fullmäktiges bord är det oerhört viktigt att det finns en bred transparens och en tydlighet när det gäller vilket faktaunderlag det baseras på.

Våra tjänstemän är opolitiska tjänstemän som verkligen utövar sina specialismråden. Vi har fantastiska medarbetare i den här staden som gör allt för att leverera rätt och riktigt underlag till politiken. Sedan är det det politiska filtret som läggs på, och där har vi olika ideologiska uppfattningar. Vi har olika uppfattningar och gör olika analyser: Om vi fattar detta beslut i dag – vad händer då med samhällsutvecklingen framöver?

Men när det gäller att underlagen är korrekta vågar jag stå här och säga: Ja, underlagen i Stockholms stad och underlagen för politiken är otroligt brett beredda och genomgångna av specialister och av fantastiska medarbetare, som jag vill passa på att tacka. Det är det som gör att demokratin och de politiska besluten hela tiden kan gå framåt.

Anförande nr 28

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Karin Wanngård blev förvånad över att jag tog upp denna diskussion om OECD-rapporten. Hon menar på att det inte står någonting specifikt i interpellationsfrågan om vad hon har uttalat eller inte. Dock är det trots allt så att halva interpellationstexten handlar just om OECD-rapporten och Karin Wanngårds uttalande om denna i en debatt med Per Ossmer. Så fullständigt överraskad bör alltså inte Karin Wanngård vara.

Dessutom: När hon skriver i sitt svar att vi tar politik på allvar i Stockholms stad och att vi använder säkra förstahandskällor som underlag när vi skriver rapporter och uttalar oss blir det naturligt att jag här står och fokuserar på detta. Så här var det nämligen med OECD-rapporten: Tabellen ställdes upp som ett företags resultaträkning. Man tog helt enkelt och tittade på nettokostnader för invandringen, och i den översta raden exkluderade man så kallade fasta kostnader. Man lade inte på kostnader för försvar, riksdagsförvaltning, brandförsvar och så vidare. Man menade nämligen att detta är fasta kostnader, och man fokuserade bara på de rörliga kostnaderna. Det är klart att om det kommer en massa människor som inte behöver betala och bidra till dessa fasta kostnader, som är ganska stora, får man ett positivt resultat. Det var det som Dagens Nyheter trumpetade ut.

Detta kanske kan vara acceptabelt om man har en liten invandring. Om det bara kommer få människor kan man säga: Då nöjer vi oss med att titta på de rörliga kostnaderna. De fasta kostnaderna påverkas inte. Men i Sveriges fall har vi inte en liten invandring, så då blir det relevant att även titta på de fasta kostnaderna. Och när man gör det visar det på minus.

Dagens Nyheter, däremot, trumpetade ut och fokuserade på det övre, där man har tagit bort de fasta kostnaderna. Det blev sedan en skröna som gick runt. Eftersom Karin Wanngård nu svarar att vi använder förstahandskällor blir det därför naturligt att det bara finns två alternativ. Antingen har hon inte använt förstahandskällan utan har gått på Dagens Nyheter information eller också har hon faktiskt läst rapporten,

och när hon uttalar sig så här mot Per Ossmer undviker hon att ta med de fasta kostnaderna. Hon resonerar då på ett sätt som Dagens Nyheter har gjort.

Jag anser att båda fallen är lika oacceptabla. Jag upprepar att jag vill ha svar av Karin Wanngård på hur det ligger till med den här frågan. Nu går jag och trycker in mig för ett nytt anförande.

Anförande nr 29

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Jag fick tydligen inget svar på min fråga. Jag kanske måste formulera en ny interpellationsfråga och specificera just denna fråga. Vi lever nu i en tid där det handlar om faktaresistens. Vi har sett hur inte minst Socialdemokraterna centralt genom till exempel Magdalena Andersson har gått ut och sagt att det nu ska vara kamp mot fake news. Detta ligger i tiden. Det ska vi även i fullmäktige ta åt oss: Nu ska det vara slut med fake news. Nu ska vi basera våra ställningstaganden på fakta, precis som Karin Wanngård skriver att vi ska göra. Men då vill det till att vi också gör det.

Jag går nu ned på en gång och skriver en ny interpellation specifikt om just denna fråga, och så får vi se om vi får svar då.

§ 12 Muntlig frågestund

Fråga nr 1. Är kvalitet i centrum för stadens äldreboenden?

Anförande nr 30

Dennis Wedin (M): Ordförande, stockholmare! Rätten att själv få bestämma över sitt liv är lika viktig oavsett ålder. Valfrihet och mångfald är fundamentala förutsättningar för en god kvalitet. Förmodligen var det därför Karin Wanngård till stockholmsväljarna inför valet gav beskedet att vi mycket väl kan ha privata företag inom vård, skola och omsorg. Men i ett historiskt väljarsvek går hennes parti och regeringen fram med ett vinstförbud samtidigt som hennes eget styre har kommunaliserat över 30 välfungerande verksamheter hittills under mandatperioden. En röst på S blev som att rösta på Ilmar Reepalu och att rösta bort Stockholms unika välfärdsutbud.

Det får inte bara konsekvenser för valfriheten, utan kommunaliseringarna blir också en kostnad för skattebetalarna. År för år sker nya kommunaliseringar men utan ekonomisk plan för de ökade kostnaderna.

Hur motiverar finansborgarrådet det här?

Anförande nr 31

Borgarrådet Wanngård (S): Tack så mycket! Det var en extremt retorisk fråga som är lite klurig att svara på annat än genom att vara retoriker tillbaka. Såvitt jag vet är det inget vinstförbud. Det ligger inte heller något vinstförbud i Reepalus utredning. Svaret på det är: Nej, det existerar inget vinstförbud, precis som jag har sagt i valrörelsen och precis med verkligheten överensstämmande.

Jag har varit oerhört tydlig med att det är kvalitet som är det viktiga. Vi behöver säkerställa att vi har god kvalitet i våra egna verksamheter. Vi måste också säkerställa att vi har god kvalitet i våra upphandlade verksamheter eller verksamheter som bedrivs exempelvis i förskola och skola. Detta är ett gediget arbete. Det jag kan konstatera är att den övertro som Dennis Wedin har på den privata marknaden och att detta på något sätt skulle lösa sig självt inte fungerar.

Vi måste se över hur vi säkerställer att kvaliteten alltid är god för våra medborgare, hur vi gör så att privata skolor inte går i konkurs så att kommunen sedan sitter där med sitt skolansvar och hur vi säkerställer att äldreboenden inte har en dålig vård för våra äldre så att kommunen sedan måste ta över i egen regi. Det är dessa kvalitetsnormer det handlar om. Vi ska inte ha en förskola som serverar vatten och knäckebröd till våra förskoleelever för att få extra vinst på marginalen. Det är där vi ska vara.

Med detta sagt är det inga problem med privata utförare. Men jag är övertygad om att vi måste jaga när det gäller kvaliteten, och vi måste säkerställa att alla verksamheter oavsett utförare håller en god kvalitet.

Anförande nr 32

Dennis Wedin (M): Ordförande! Det är alltså inga problem med privata utförare. Men det blir ett tydligt mönster med över 30 kommunaliserade verksamheter

er den här mandatperioden. Det saknas korrekta uträkningar av hur detta drabbar skattebetalarna. Det drabbar stockholmarnas valfrihet, och det är en annan viktig fråga.

Det finns också anledning att ifrågasätta vänstermajoritetens bristande beslutsprocesser för kommunaliseringarna. På äldrenämnden fattar vi i morgon beslut om centrala upphandlingar. Där nämns plötsligt kort på s. 3 att fyra andra boenden ska kommunaliseras när deras avtal löper ut: Kista vård- och omsorgsboende, Stureby i Enskede-Årsta-Vantör, Postiljonen i Farsta och Rio på Östermalm. Kommunalisering av vård- och omsorgsboenden är ingen liten sak och bör inte på det här sättet smygas in i ett förslag till beslut på äldrenämnden. Det är inte demokratiskt när politiken inte får korrekta beslutsunderlag.

Ni försöker gång på gång att slippa prata om dessa systematiska kommunaliseringar i den här salen, men hur förklarar Karin Wanngård att man nu försöker gömma undan beslutet?

Anförande nr 33

Borgarrådet Wanngård (S): Jag delar inte uppfattningen att det på något sätt göms undan när det handlar om ett nämndbeslut. Jag delar inte heller uppfattningen att det inte är några problem med privata utförare. Det är klart att det är ett superproblem när det är vatten och knäckebröd som serveras som mellanmål i förskolan. Det är klart att det är ett superproblem när vård- och äldreomsorgsboendet väger blöjor och inte vill ta ansvar för alla äldre. Självklart är det problem. Självklart är det ett superproblem när den privata skolan går i konkurs så att kommunen står kvar med ansvaret. Det är ett problem.

Med det sagt hänvisar inte jag till att allting alltid vore så jättemycket bättre om inte de privata aktörerna skulle finnas. Det är snarare tvärtom: Vi måste säkerställa kvaliteten. Vi måste säkerställa kvaliteten så att våra medborgare är övertygade om att oavsett om man väljer den privata eller den kommunala skolan är det god kvalitet. Oavsett om man väljer det privata äldreboendet eller det kommunala är det god kvalitet.

Så ser det inte alltid ut, och där måste politiken ta ansvar. Politiken får inte tro att detta är någon marknad som sköter sig själv, utan jag är övertygad om att vi måste finnas med.

Anförande nr 34

Den nis Wedin (M): Ordförande! I sitt arbete med att kontinuerligt kommunalisera äldreboenden runt om i Stockholm har det nu gått så långt att vänstermajoriteten försöker att undvika att ha korrekta beslutsprocesser. I morgon har vi som sagt ett ärende i äldrenämnden om centrala upphandlingar. Där anges specifikt för Rio vård- och omsorgsboende på Östermalm att det ska kommunaliseras. Men den korrekta arbetsgången är att ett sådant beslut förankras i stadsdelen. Detta har man alltså inte gjort. Detta har inte nämnts med en enda stavelse i ett enda beslut i stadsdelen.

Detta visar dels hur ni fattar beslut om budget utan att nämnderna tar kostnaden för kommunalisering vid beräkning, dels hur ni försöker runda beslutsfattandet. Det är

helt i linje med hur ni här inte vill ta debatten och stå upp för att er politik kommer att hota stockholmarnas breda välfärdsutbud. Ni sätter Reepalus ideologi framför en korrekt och demokratisk beslutsprocess. Det här är inte en politik som stockholmarna har gett sitt förtroende.

Kan finansborgarrådet i alla fall bekräfta att det korrekta förfarandet för kommunaliseringar är att det ska gå via stadsdelarna? Och hur motiverar du en sådan här odemokratisk hantering?

Anförande nr 35

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Jag försvarar aldrig något odemokratiskt system, utan snarare tvärtom. När det gäller de här besluten är det nämndbeslut. Om det har skett på ett otillbörligt sätt eller om man har gjort fel får man göra om och göra rätt. Det är inte svårare än så. Gör om, gör rätt! Följ den ordning som vi har!

Jag vill vara tydlig med att säga att jag inte står här och säger att det är problemfritt, utan snarare tvärtom. Vi måste säkerställa en god kvalitet, och det kan vi göra den dag vi börjar jobba tillsammans, Dennis. Det kan vi göra när vi ser att vi behöver både privata och offentliga aktörer och när vi kan se hur viktigt det är att kvaliteten följs och hur viktigt det är att våra medborgare har möjlighet att välja mellan god kvalitet och god kvalitet och att valmöjligheten ”dåligt” inte finns med över huvud taget.

Fråga nr 2. Hur ökar vi tryggheten i vissa av våra ytterstadsdelar?

Anförande nr 36

B j ö r n L j u n g (L): Herr ordförande, fullmäktige och åhörare! Under en följd av år har vi haft en successiv försämring av tryggheten i många av våra ytterstadscentrum. Det är bekymmersamt och tråkigt att det är så. Först som sist vill jag säga att det här egentligen inte har med den politiska majoriteten att göra. Problemen fanns under vår tid, och problemen finns under den nuvarande majoritetens tid. Jag ser att det är viktigt att vi kan ta gemensamma tag mot detta.

I söder har Sätra centrum dykt upp som ett sådant här stort problem, och i nordväst är det Tensta-Rinkeby efter den ena linjen och framför allt Husby centrum efter den andra. Här är också företagarföreningarna djupt bekymrade över en situation som man inte tror är sann när man ser den med egna ögon.

Vad har du för idéer, Karin Wanngård?

Anförande nr 37

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket, Björn Ljung, för frågan! Det här är en uppgift som det naturligtvis arbetas med dagligen i den här staden. Det är arbete som i vissa delar ger resultat. Men vi ska vara medvetna om att vi har stora kriminella gäng verksamma i Stockholm. Vi ska också vara medvetna om att priset på droger historiskt aldrig har varit så lågt som nu. Tillgången till vapen är alldeles för stor. Det är helt enkelt för mycket vapen i omlopp. Det finns mycket vi ska göra. Något som vi utvecklar är just de sociala insatsgrupperna. Det är ett arbete som har pågått i flera år i staden. Vi har skjutit till extra resurser för att förhoppningsvis få fler tungt kriminella att hoppa av från kriminella nätverk. Vi

har kommit en bit på väg, men det är klart att målet är att ingen ska begå brott och finnas i dessa kriminella miljöer.

Det handlar också om Framtid Stockholm med en lokalisering i Järva för att säkerställa ungdomar som är på glid och att man arbetar med hela familjen och förhoppningsvis får dem att lämna ett drogberoende.

Det är mycket som görs i Stockholm. Det görs dels på stadsdelsnivå, dels handlar det om att vi har en ny operativ samordnare, Åsa Ljusberg, som jobbar just med trygghetsfrågorna i staden.

När det handlar om Företagarföreningen och Husby centrum är också detta ett brett arbete som görs. Företagarna har haft mycket inbrott och har numera svårt att bland annat teckna försäkringar. Det är en fråga som jag har tagit med ansvarig minister för frågorna.

Anförande nr 38

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är helt övertygad om att ni försöker göra det som ni kan i de här områdena. Men jag skulle ändå vilja skruva detta ytterligare lite grann. De politiska partierna i riksdagen slåss nu om hur många poliser vi ska tycka att vi behöver. Det behövs naturligtvis också mycket bättre arbetsvillkor för poliserna med höjda löner och andra delar som kan förbättra deras situation.

Vad vi kan göra i Stockholms stad är att fortsätta med det arbete som finns med det som kallas för någonting annat, men som jag skulle vilja kalla för kommunala ordningsvakter. Det handlar om att ha sådana som har så hög befogenhet som möjligt men som ändå inte är poliser och att staden centralt borde finansiera dessa.

Vad säger du om det, Karin Wanngård?

Anförande nr 39

B o r g a r r å d e t W a n n g å r d (S): Det är helt riktigt att många partier har diskuterat antalet poliser. Det är naturligtvis viktigt, men det absolut viktigaste är vad polisen de facto gör och vad de har för redskap att utföra sina uppgifter. Det är klart att antalet poliser är viktigt, och vi är alla överens om att vi behöver fler poliser.

Ordningsvakter har ett förordnande som gör att de kan utföra vissa polisiära uppgifter. Det är just därför vi nu har sex ordningsvakter anställda i Husby centrum i en försöksverksamhet på tre månader som därefter ska utvärderas för att se om detta är ett lyckosamt arbete. Jag kommer inte att trissa i antalet ordningsvakter. Jag vet att Björn Ljung har ett antal som jag nu tappade bort. Det handlar om att säkerställa att det är en lyckosam verksamhet dessa ordningsvakter utför.

Anförande nr 40

B j ö r n L j u n g (L): Förlåt att jag gick ned från talarstolen! Jag kom inte riktigt ihåg vad de heter, men de heter trygghetsvakter. Det var därför jag gick ned – för att få rätt uppgift.

Nej, jag har inte något antal ordningsvakter som jag vill föreslå. Min och vår idé – vi väcker en motion om detta också – är att vi ska kunna arbeta med kommunala

ordningsvakter som betalas av oss centralt i staden. Jag tycker inte att våra stadsdelsnämnder ska belastas av det här, för det är faktiskt utom deras kontroll. Därför är det viktigt.

När vi träffas gemensamt, alla partier, träffade Företagarföreningen i Husby hade de fem önskemål till oss. Jag ska läsa innantill: Vad gör Svenska Bostäder? De anser att centrum förstörs av att affärerna är igenspikade och annat. Polisen måste prioritera Husby, säger de. De vill ha fler institutioner, kommunal förvaltningar och liknande, till Husby. De vill ha fysiska hinder för mopederna – det rör i och för sig Daniel Helldén. Och de vill ha ordningsvakter *nu* till Husby centrum.

Anförande nr 41

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Oavsett var fakturan hamnar är det en betalning som ska utföras av skattebetalarna. Det är självklart att man får resonera om vem som ska bära kostnaden, men det är skattebetalarna som till syvende och sist betalar för fler ordningsvakter.

När det gäller företagarföreningar, bland annat Företagarföreningen i Husby som också jag har träffat vid ett flertal tillfällen, handlar det just om den lista som Björn Ljung tog upp. Men det är också fråga om problematiken kring att få försäkringar när det ser ut som det gör. Det är en fråga som jag har gått vidare med till ansvarig minister, som ska samverka med försäkringsbolag för att säkerställa att vi kan arbeta på ett bättre sätt så att man kan få försäkringar.

Det handlar om ordningsvakter. Mopeder är någonting vi tittar på. Det är ett irritationsmoment över hela staden, och jag misstänker att en innovationsupphandling är på gång. Poliser ska finnas på plats, och Svenska Bostäder jobbar aktivt med Husby.

Fråga nr 3. Vilka skyddsåtgärder är planerade från trafikkontoret och andra kommunala instanser för förebyggande av terroråd likt det som förekom 7 april?

Anförande nr 42

P e r O s s m e r (SD): Herr ordförande! I frågestunden den 3 april tog jag med anknytning till tidigare terroråd med bilar och lastbilar ute i Europa upp de skyddsåtgärder som staden har vidtagit eller snarare har underlåtit att vidta. Borgarrådet Helldén ansåg då att det hela var en polisiär fråga och en säkerhetspolitisk fråga och inte en trafiknämnds- eller trafikkontorsfråga. Polisen tycks ha en annan uppfattning.

Vad jag kunde konstatera under vårt replikskifte var att svaret var väldigt undvikande. Några åtgärder hade inte vidtagits, och man tänkte inte heller vidta några. Några åtgärder var inte planerade. Vi har naturligtvis läst protokollet. Det är inte utan att man erinrar sig den gamla militära regeln om att obeslutsamhet och uraktlåtenhet att handla ligger en krigsman mer till last än att handla fel.

Därför frågar jag dig, Daniel Helldén: Vad händer nu?

Anförande nr 43

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Herr ordförande! Ja, vad händer nu, Per Ossmer? Jag tror att du har läst en hel del i tidningarna om de diskussioner som har förts runt omkring den fruktansvärda händelsen på Drottninggatan. Vi förde alltså en diskussion om detta i samma vecka, vilket efteråt kändes lite märkligt.

Jag har vid ett flertal tillfällen haft möten med trafikkontoret och diskuterat hur vi ska förhålla oss till våra gågator – inte bara Drottninggatan utan alla de gågator som vi har i Stockholm. Det gäller även hur vi ska hantera sommarens kommande sommargångator. Det första som vi har kommit fram till är att vi ska fortsätta med och gå vidare med de projekt som vi har. Det handlar om att fortsätta att ha en öppen och levande stad. Det är någonting som jag kan känna efter de här två veckorna att också stockholmarna vill.

När det gäller frågan om säkerhet på gågatorna kan man diskutera om det finns någon som har skuld hit och dit. Är det polisen, Säpo, trafikkontoret eller någon annan part som skulle ha gjort någonting innan? Vad vi kan se och även har talat om är att trafikkontoret huvudsakligen har ansvar för trafiksäkerhetsfrågorna. De lejon som är utställda och har varit utställda där handlar om trafiksäkerhet. Bilar ska inte svänga in på gatorna. Man ska känna att det är en gågata och ingenting annat. Men avsikten har aldrig varit att de ska vara terrorhinder.

Det som nu sker är att trafikkontoret har beställt in ett 40-tal extra lejon av den typ vi har. Det tar fem sex veckor för dem, och de kommer att ställas ut på våra gågator för att markera. Man kommer också att titta på om det kommer att behövas större lejon.

Anförande nr 44

P e r O s s m e r (SD): Tack! Jag fick ett lite längre svar nu från Daniel Helldén. I bästa fall börjar man tänka om. Det kanske är dags att tänka på att det inte ska vara lejon, utan man kanske ska se till att hindren blir utförda som grisar med tanke på islamisterna. Det olyckliga med svaret för några veckor sedan var inte att man inte hade gjort någonting, utan att man inte tänkte göra något. Precis samma sak som nu olyckligtvis hände den 7 april hade kunnat inträffa ett halvår senare utan att det hade funnits några skyddsåtgärder.

Du är chef för trafikkontoret, Daniel Helldén. Det har avslöjats en omfattande korruption där. Du är också ansvarig för misslyckandet med snöröjningen i höstas. Och nu fick vi terrordådet där vi visste att riskerna var högst betydande.

Den ofrånkomliga frågan blir därför till dig: Har du funderat på att avgå?

Anförande nr 45

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Vi hade påsk alldeles nyligen och frågan om att ta på sig skuld. Det gjorde Jesus för dem som är troende i den kristna kyrkan. Det kan man göra på olika sätt. Men sedan kan man fundera på vad det är krafter som är i spel. Vi kunde inte förutse en terrorhändelse. Vi vet att det har varit terrorhändelser. Vi har haft diskussioner med polisen tidigare. Det gäller till exempel, som vi nämnde i den tidigare debatten, den judiska synagogan. Då kom en direkt fråga från den judiska församlingen, och vi tog en diskussion med polisen, som bedömde att det inte

behövdes åtgärder. Säpo har satt upp sina saker nere vid Rosenbad utifrån sina bedömningar, och då är vi med och gör det.

Vi har också satt ut speciella avspärningar uppe vid Slottet nu eftersom hovet begärde det. Men det är inte trafikkontoret som gör dessa bedömningar, och det är inte heller jag som gör det.

Anförande nr 46

P e r O s s m e r (SD): Det var intressant att du gick in på påsken och ställföreträdande lidande. Jag talar kanske snarare om oklokheter och obeslutsamhet inför en framtid där man kan förvänta sig en hel del olika saker. När det gäller att avgå eller inte avgå vet vi att 2010 fick två borgerliga ministrar avgå. Den ena hade inte betalat sin tv-licens på flera år, och den andra hade svart städhjälp. Vilka dimensioner ska man ha? Men jag förstår att Daniel Helldén inte tycker att han har nått den nivån. Jag är dock inte säker på att alla tycker som Daniel Helldén.

Jag tänker inte ge mig in på teknikaliteter här, för det finns många lösningar på detta. Man kan placera ut tunga fordon, till exempel massor med hjullastare, som ju disponeras av Helldén via trafikkontoret och så vidare. Jag tror att jag lämnar detta, men jag hade kanske hoppats på ett annat svar från Daniel Helldén.

Anförande nr 47

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Jag råder inte heller över snön den 4 november, även om jag kan erkänna att snöröjningen kunde ha varit bättre.

Vad som händer nu vidare, och som jag tycker är bra att nämna, är att jag och trafiknämndens vice ordförande Cecilia Brinck nästa vecka kommer att träffa chefen för polisens operativa enhet för region Stockholm och diskutera med dem. Anledningen är just att vi tycker att det finns anledning att höra deras åsikter, precis som vi gjorde med Wahrendorffsgatan. Då kommer vi att få höra om de åtgärder som vi nu vidtar, det vill säga fler lejon som vi placerar ut på ett sådant sätt att man förhoppningsvis inte kan få upp hastigheten på gatorna. Om polisen gör en helt annan bedömning kommer vi självfallet att lyssna på det. Men det är den åtgärd vi vidtar i det här läget.

Vi ska fortsätta att ha en öppen stad och en levande stad.

Fråga nr 4. Återvinningscentralen i Vanadisberget

Anförande nr 48

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! För några veckor sedan kunde vi läsa i lokaltidningen att den segdragna striden om Vanadisberget äntligen är över. I höst får staden rådighet över hela berget igen. Den stora återvinningscentralen stängdes i december 2011, och i fyra år var innerstaden utan återvinningscentral. Roslagens återbruk öppnade dock i slutet av 2015, vilket var mycket glädjande för många stockholmare med mig. Nu kan vi lättillgängligt komma åt en återvinningscentral.

Nu verkar dock majoriteten ha bytt fot. Nu tycker man inte längre att det är så viktigt att vi har en fullstor återvinningscentral i innerstaden.

Min fråga till dig, Katarina, blir därför, efter alla dessa debatter du och jag har haft i den här talarstolen: Är det så att innerstaden inte behöver denna fullstora återvinningsanläggning längre?

Anförande nr 49

Borgarrådet L u h r (MP): Jag är jätteglad att du ställer frågan. I den lokatidningsartikel som skrevs fick jag många frågor där folk även hade missuppfattat saken. De trodde att det inte skulle finnas någon återvinningsstation över huvud taget eller att vi skulle stänga det återbruk som finns.

Det är kul att jag nu får förtydliga att vi öppnade ett återbruk i Vanadisberget, Roslagstulls återbruk, år 2015. Det har blivit väldigt lyckat. När man kommer in där börjar det med en disk där man blir tillfrågad om det finns någonting man kan lämna till återbruk, och sedan kan man lämna sina grejer nere i själva berget om det är saker man vill slänga. Detta kommer att finnas kvar, och det är en uppskattad service till stockholmarna. Man kan även låna en låncykel – gå dit och låna en låncykel eller en packcykel, åka hem och hämta sina grejer och slänga dem. Det här är ett jättebra koncept.

Det tog lång tid att bygga hela centralen, för det var komplicerade tekniska lösningar med säkerhet, ventilation och allting som behövdes. Det drog ut på tiden, och det är det vi har debatterat väldigt mycket. Sedan har vi inte fått tillgång till hela berget förrän nu, vilket gör att vi har börjat rita på andra återvinningscentraler. Jag kommer bland annat att inviga ett nytt återbruk i Bromma – en återvinningscentral – nu i helgen. Då blir det utökad service där. Vi planerar också både nya återbruk och nya återvinningscentraler i Norra Djurgårdsstaden, som också ligger ganska nära. Det pågår alltså mycket på området. Som det är just nu bedömer vi att det finns tillräcklig kapacitet i Vanadisberget. Vi siktar på att bygga ut de andra återvinningscentralerna som är på gång.

Men det kommer att flytta in en massa människor i området. Nu när vi har tillgång till berget kommer vi att se om det finns ett ökat sug efter att lämna fler grejer. Då kan vi titta på det i framtiden. Men just nu siktar vi på Norra Djurgårdsstaden och på Bromma.

Anförande nr 50

J o n a s N a d d e b o (C): Jag tyckte ändå inte att du riktigt svarade på frågan om huruvida innerstaden behöver en fullstor återvinningscentral eller inte, Katarina. Jag tycker bara att det blir väldigt konstigt när vi har debatterat detta så länge. Jag har också suttit med i trafik- och renhållningsnämnden, som det hette under förra mandatperioden, och kämpat för att öka tillgängligheten till återvinning och se till att vi har de här resurserna även för innerstaden. Just nu när vi ska exploatera staden så stort blir det lite konstigt att inte utnyttja detta optimala ställe för att kunna ha en fullstor återvinningscentral.

Min fråga kvarstår därför: Kommer vi inte att behöva använda berget för återvinning? Att använda det för garage känns liksom så himla fnuttigt. Vi behöver mer återvinning och inte mindre.

Anförande nr 51

Borgarrådet L u h r (MP): Vid kommunfullmäktiges förra möte antog vi en ny avfallsplan. Där fokuserar man mycket på att flytta hela avfallshanteringen uppåt i avfallshierarkin. Först och främst handlar det förstås om att förebygga avfall över huvud taget, men återbruk är på nivån att man ska kunna använda samma saker om och om igen. Tanken är att vi hela tiden ska minska den mängd avfall som vi slänger eller återvinner och kunna återanvända i stället. Därför har vi just nu fokus på återbruk.

Men det handlar också om att vi inte har fått tillgång till berget tidigare och att vi har börjat att planera för nya återvinningscentraler. Norra Djurgårdsstaden ligger fortfarande väldigt nära Vanadisberget, och man kan fortfarande lämna allting utom byggavfall och trädgårdsavfall där. Det går fortfarande att lämna många saker, och vi bedömer att kapaciteten där just nu är tillräcklig när Bromma ligger ganska nära och med tanke på vad vi planerar. Men det är fortfarande så att om vi ser att det blir ett ökat tryck har vi möjligheten att tänka om.

Anförande nr 52

J o n a s N a d d e b o (L): Tack för svaret, Katarina! Det är väldigt bra att vi nu får rådighet över berget. Jag är inte alls negativ till det, men jag tycker att det blir lite underligt efter allt detta kämpande. Jag vet hur både ni och vi har kämpat för att få till denna återvinningscentral. Det blir lite konstigt att man inte nyttjar detta optimala läge, för det är verkligen ett läge som inte stör någon.

Om vi nu ska bygga dessa 140 000 nya bostäder blir behovet större även om vi vill att människor ska återbruka och att vi ska skjuta kedjan uppåt. En stad som Stockholm kommer fortfarande att behöva mycket återvinning. Då är det supersmidigt och lätt att ta sig med cykel för att lämna saker. Att hänvisa till Bromma innebär att vi direkt blir bilberoende. Nu vet inte jag exakt var den nya anläggningen i Norra Djurgårdsstaden ska ligga, men jag är rädd att vi bygger in oss i bilberoende om vi inte ser till att ha kapaciteten så nära som Vanadisberget är.

Anförande nr 53

Borgarrådet L u h r (MP): Jag tror att vi är helt på samma sida, du och jag. Detta är en fråga som vi båda brinner för, och avfallshanteringen är grundläggande för att vi ska kunna få en miljövänlig stad.

Men precis som du säger handlar det om att minska bilberoendet. Det som man i dag inte kan lämna i Vanadisberget är trädgårdsavfall och byggavfall. Det är ganska sällan man behöver lämna det med cykel. Allt annat kan man ta emot där – allt som man kan lämna med både lastcykel och gående. Jag tror inte att det är det som är problemet.

Det kan dock ändå finnas en rimlig möjlighet att vi skulle behöva mer nära återvinning. Vi jobbar med detta hela tiden, och just nu har vi många projekt på gång. Vi har också den mobila återvinningscentralen som åker runt och hämtar upp för dem som inte har möjlighet att ha bil. Vi har alltså många olika system just nu.

Det råder också en stor brist på andra lokaler för teknisk försörjning. Det är alltså väldigt bra med berget, och vi kommer absolut att använda det. Det kommer inte att

stå tomt. Det finns också en möjlighet att ställa om ifall det skulle behövas i framtiden.

Fråga nr 5. Effekter av heltid i förskolan

Anförande nr 54

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Detta är en fråga som det har talats mycket om och som vi säkert kommer att tala mycket om, nämligen rätten för barn till föräldralediga att vistas heltid i förskolan.

Nu börjar vi att kunna se effekterna av reformen. Den är bara tre eller fyra månader gammal, men nu börjar vi som sagt se dem. Direktpress skrev senast i lördags om att nya regler ger större barngrupper i förskolan i en redan väldigt ansträngd miljö och situation. Det råder högt tryck på förskolan i Stockholm. Vi kan alltså se att detta leder till större barngrupper. Det leder till ökade vistelsetider för många barn. Det leder till ökad stress för personalen – det har många berättat om vid olika studiebesök som vi har varit på. Detta sker samtidigt som man inte har gett några extraresurser för reformen.

Min fråga till Wanngård är helt enkelt: Hur mycket kan barngruppernas storlek öka innan extra medel skjuts till?

Anförande nr 55

Borgarrådet Wanngård (S): Ordförande! Tack så mycket för frågan, Erik Slottnér! Du har nog helt rätt i att vi kommer att diskutera detta många gånger. Det beror på att vi har fundamentalt olika bilder av hur förskolan ska utvecklas.

Jag är övertygad om att alla barn ska ha rätt till heltid i förskolan. Jag är övertygad om att inga barn ska stängas ute på grund av sin familjesituation. Jag sade redan innan vi hade möjlighet att utvärdera reformen att det handlar om ungefär ett barn per avdelning som det kommer att öka med. Nu har vi fått den första utvärderingen. När man räknar på heltidskontrakt är det ett snitt över hela staden på 0,8 barn. När vi däremot gör en närvaromätning kan vi se att det på de förskolor där den är gjord finns en justering av närvarotiden. Fler barn kommer tidigt på morgonen, alltså mellan kl. 7 och kl. 8, och fler lämnar förskolan tidigare på eftermiddagen. Då är det klart att verksamheten måste anamma denna förändring och se till hur schemalagningen ser ut för att bemöta detta.

Detta är någonting vi ska följa ytterst noga. Det här är den första mätning vi får ta del av, men det kommer att komma fler mätningar. I grund och botten har vi olika uppfattningar, där jag anser att alla barn ska ha rätt till heltid på förskolan.

När det gäller pengarna till förskolan måste vi vara medvetna om att Stockholms kommun har landets högsta ersättning per förskolebarn. Vi har skjutit till mycket pengar till förskolan, och vår största utmaning nu är att få tag på utbildade pedagoger.

Anförande nr 56

Erik Slottnér (KD): Ordförande! Det må hända att vi har landets högsta ersättning, men vi har också landets högsta kostnad med relativt sett höga löner och

höga lokalkostnader. Man kan verkligen ställa frågan till Wanngård: På vilket sätt ger ökade barngrupper ökad kvalitet i förskolan? För oss kristdemokrater är mindre barngrupper verkligen prioritet nummer ett för att öka tryggheten i förskolan och för att öka kvaliteten i förskolan. Den här reformen går åt andra hållet; den ökar barngrupperna, vilket kommer att försämra kvaliteten i förskolan.

Inget politiskt alternativ i den här salen stänger dörren för något barn till förskolan. Vi har som sagt olika åsikt om huruvida det ska vara 30 eller 40 timmar för vissa barn. Men ingen stänger dörren till förskolan. Alla som är över ett år har rätt till förskola i Stockholm. Det är vi överens om.

Anförande nr 57

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Då vill jag bara poängtera att när man tittar på hur mycket vi betalar till förskolan och om vi slår ned det på kronor per invånare och på kostnaden per invånare märker vi att vi skjuter till mer pengar än vad förskolan i dag de facto gör av med. Vi ser det också på bokslutet och resultatet: Alla våra stadsdelsnämnder klarar kostnaden när det gäller förskolan.

Med det sagt vill jag ändå utveckla förskolan. Jag vill ändå kunna anställa fler förskollärare och fler barnskötare och bygga fler förskolor. Detta är en stor utmaning för framtiden. Vi kommer att ha ännu fler barn i Stockholm som är i behov av förskoleplatser. Förskolan i Stockholm kommer att fortsätta att kosta och kommer att fortsätta att få kosta. Men inget barn ska exkluderas från möjligheten till heltid i förskolan.

Anförande nr 58

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! När ni sjösatte reformen sade Wanngård bland annat: Det här absolut inte är någon reform som vi sjösätter för att vi vill att barn till föräldralediga föräldrar ska vistas mer i förskolan, utan det här är en möjlighet för föräldrar att välja om de själva vill.

Men i Stockholm Direkt säger Karin Wanngård: Att antalet syskon ökar var trots allt syftet med reformen. Nu, efter reformen, säger du alltså att syftet var att fler skulle gå heltid, men före den sade du att något sådant syfte inte fanns. Det handlade bara om att öka friheten och möjligheten för de föräldrar som så önskar, sade du då.

Du måste ju ändå ta del av den stora oro som finns hos personalen, det vill säga den stora oro som många, till exempel fackförbunden, har uttryckt. Den har ni helt ignorerat. Ni struntar i och kör över personalen i den här frågan för en reform som inte gör någon nytta över huvud taget. Den kostar bara pengar och ökar barngruppernas storlek.

Anförande nr 59

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Reformen gör nytta. Det vi tydligt kan konstatera när vi läser rapporten är framför allt att vi har nått socioekonomiskt svaga områden. Parallellt med detta har vi naturligtvis uppsökande verksamhet för de föräldrar som väljer att helt avstå från förskolan eftersom vi vet att det är viktigt att barn kommer in där. Det är en andel som hela tiden är flexibel. Vi har därför bland annat uppsökande verksamheter som syftar till att man ska komma med barnen till förskolan. Vi kan

konstatera att i socioekonomiskt svaga områden är det nu fler som väljer heltid i förskolan, vilket kommer att ge resultat i framtiden.

Vi vet att det pedagogiska innehåll, det sociala innehåll och det språkliga innehåll som förskolan står för är så viktigt att ha med sig när man sedan går vidare och högre utbildning i Stockholm.

Fråga nr 6. Stockholms handelskammares frågor med anledning av S-kongressens beslut

Anförande nr 60

Ulla Hamilton (M): Herr ordförande! Vi har sett i medierna att Stockholms handelskammare har skickat ett brev med anledning av de beslut som fattades på S-kongressen när det gäller föreslagna ingrepp i den privata välfärdssektorn. Kongressens slutsatser finns det stor anledning att vara orolig för, inte minst i Stockholm och Stockholmsregionen eftersom det finns många privata företag som är aktiebolag inom välfärdssektorn här.

Därför har handelskammaren ställt några frågor som också jag tycker är relevanta. Jag skulle gärna vilja höra vad finansborgarrådet, tillika ordförande i SBR, avser att svara. Det handlar om frågan om den så kallade vinstjakten. S-kongressen beslutade ju om en skola fri från vinstjakt.

Jag undrar hur det rent praktiskt ska gå till för elever och föräldrar när den verksamhet som de använder hotas av nedläggning om kongressbeslutet skulle bli verklighet.

Anförande nr 61

Borgarrådet Wagnård (S): Ordförande, fullmäktige! Det är helt riktigt att jag har fått ett brev från Maria Rankka som är ställt till mig, skolborgarrådet och arbetsmarknads- och idrottsborgarrådet. Det ankom den 19 april. Brevskrivaren, Stockholms handelskammares vd Maria Rankka, kommer i vederbörlig ordning att få svar på sina frågor.

Det är ganska spännande att vi här i Stockholms kommunfullmäktige ska diskutera partikongressen i Göteborg. Jag vet inte riktigt hur presidiet ställer sig till detta, men jag diskuterar det gladeligen. Tyvärr hade jag inte själv möjlighet att närvara på partikongressen i Göteborg i och med den tragiska händelsen den 7 april på Drottninggatan. Jag har i stället i efterhand uppdaterat mig när det gäller de beslut som kongressen fattade.

Det är helt riktigt så att partikongressen i Göteborg fattade ett beslut grundat på att det behövs ett regelverk som sätter stopp för vinstjakt i skola, vård och omsorg. Jag tycker att det är en god formulering. Vi behöver inte vinstjakt som huvudsaklig anledning att bedriva verksamheter i våra välfärdstjänster. Vi behöver både privata och kommunala verksamheter i våra välfärdstjänster, men det ska inte vara vinstjakten som är det viktigaste.

Hur detta kommer att utformas som en statlig lagstiftning får parlamentet på andra sidan vattnet ta del av och göra utredningar om för att detta i god parlamentarisk ordning ska fattas beslut om. Då handlar det om hur man hittar ett regelverk där

privata aktörer kan agera i välfärdssektorn med goda möjligheter men där det är slut på vinstjakten. Jag tycker ändå att det var ett klokt beslut från partikongressen i Göteborg, som jag bär med mig i mitt dagliga arbete.

Anförande nr 62

O r d f ö r a n d e n : Jag har sett att detta även har diskuterats under riksdagens frågestund, så då gör vi det också.

Anförande nr 63

U l l a H a m i l t o n (M): Herr ordförande! Med tanke på att det är väldigt många som jobbar i de här verksamheterna och eftersom de flesta bolagen inom vård, skola och omsorg är aktiebolag skulle jag säga att detta är en ytterst relevant fråga.

Jag tycker att uttrycket ”vinstjakt” är intressant. Det finns en rörelsemarginal inom friskolevärlden som är på 5 procent före skatt, för friskolor betalar faktiskt skatt. Då kan man fråga sig: Anser finansborgarrådet att det är en vinstjakt att ha en rörelsemarginal på 5 procent? Och anser finansborgarrådet att det faktum att man har ett aktiebolag per se innebär att man är ute på vinstjakt?

Anförande nr 64

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande! Det finns många ingångar i den frågeställningen. Jag tänker börja med att säga att när det gäller olika vinstmarginaler och vad som är rätt och fel har jag redan tidigare lagt ut orden: Jag tror att det är svårt att hitta en fast nivå där man säger att här under är det bra vinst och här över likställs det med vinstjakt. Jag tror att den vägen är fel väg att gå. Vad jag uppfattar finns det inte heller någon parlamentarisk majoritet i riksdagen för att gå denna väg.

Nu handlar det om att försöka få fram ett lagförslag där vi kan säkerställa det som jag var inne på tidigare i interpellationsdebatten: att diskutera vad som är god kvalitet och var man ska hamna när man är en privat aktör oavsett om man har aktiebolag eller en annan bolagsform. Jag hoppas verkligen att Moderaterna med Ulla Hamilton i spetsen som vd för Friskolornas riksförbund är konstruktiv i den diskussionen.

Anförande nr 65

U l l a H a m i l t o n (M): Jag vet att alla företag som är aktiva inom välfärdssektorn verkligen skulle välkomna en debatt om kvalitet i stället för att diskutera bolagsform, verksamhetsform eller vinstfrågor. Alla som är det minsta insatta i denna fråga känner till att det är helt omöjligt att tjäna en kopiös massa pengar på detta. Om man är ute efter vinstjakt, som det uttrycks från vänsterhåll, ska man definitivt inte starta någon verksamhet inom vård, skola och omsorg. Då finns det många andra områden där man kan hitta mycket större marginaler.

Jag tolkar Wanngårds svar här som att det svar som hon kommer att ge till Maria Rankka handlar om att du vill ha ett mycket större fokus på vinstfrågor och att du egentligen är ganska glad över att du inte hade tillfälle att vara med på S-kongressen och därför inte känner dig bunden av det beslut som fattades där.

Anförande nr 66

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är fem ganska detaljerade frågor som kommer att få sitt svar i ett brev, så det är inga konstigheter.

Jag är stolt socialdemokrat, så det är självklart att jag gör allt jag kan för att uppfylla kongressbeslut och årsmötesbeslut. Men jag inser samtidigt att jag inte har majoritet, utan allting är en fråga för förhandling. Det jag tycker att man ska göra i frågan om vinst i välfärden är just att komma tillbaka till det resonemang som Ulla var inne på – att diskutera kvaliteten i välfärdssektorn för att kunna ha den valfrihet som finns. Då måste man kunna hamna där. Det kanske var lite olyckligt att fokus har varit alltför mycket på eventuella procenttal i vinst i stället för att vi diskuterar vad innehållet är. Hur kan man säkerställa att våra medborgare kan välja mellan bra och bra alternativ?

Fråga nr 7. Vad händer med Liljeholmsbadet?

Anförande nr 67

R i c h a r d B e n g t s s o n (L): Vilken tur jag hade! Jag hade just börjat misströsta och trodde inte att jag skulle hinna ställa min fråga. Jag vill passa på att ställa frågan till finansborgarrådet Karin Wanngård och fortsätta den frågestund som vi hade under förra fullmäktigemötet.

Liljeholmsbadet fick förra året med kort varsel stänga ned eftersom det visade sig att badet hade mycket omfattande renoveringsbehov och att det föreligger säkerhetsproblem. Jag frågade då om den utredning som vi skulle behandla i fastighetsnämnden och som jag tycker är undermålig. Jag ville ha besked från Karin Wanngård om vad som händer nu och hur ni tänker om detta. Jag föreslog att vi skulle utreda frågan på nytt.

Därefter har frågan bordlagts på fastighetsnämndens sammanträde. I morgon har vi idrottsnämnd, och rapporten skulle komma upp och beslutet fattas enligt tidigare plan, som jag förstod det. Men nu finns den inte med på dagordningen.

Min fråga är helt enkelt: Hur tänker ni nu?

Anförande nr 68

B o r g a r r å d e t W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktige! Tack så mycket för frågan! Det enkla svaret på frågan om vad som händer med Liljeholmsbadet är att det håller på att multna sönder. Stålkonstruktionen håller på att förstöras helt, och betongen är i stort sett borta. Det är därför ingen får bada där i dag.

När det handlar om formaliafrågor om huruvida ärenden bordläggs eller inte i nämnderna får jag erkänna att jag inte har tvärkoll på varför saker och ting bordläggs och dras bort. Det jag är övertygad om är att frågan inte behöver utredas en gång till. Det vore förödande, för då tror jag de facto att vi inte kommer att ha något Liljeholmsbad kvar att utreda. Så illa är det med konstruktionen i dag.

Det måste bli en ganska snabb handläggning när det gäller vad man ska göra med Liljeholmsbadet, och det förväntar jag mig att båda nämnderna fattar beslut om inom kort. Det var väl troligtvis så att någon ledamot hade någon ytterligare fråga som man skulle få svar på eller något sådant. Men att det återkommer på nämnderna framöver förutsätter jag, för Liljeholmsbadets konstruktion i dag fungerar helt enkelt inte. Det känner du väl till, så det behöver vi kanske inte diskutera ytterligare. Det är inte aktuellt att utreda en tredje gång.

Anförande nr 69

R i c h a r d B e n g t s s o n (L): Jag får ungefär samma svar som när vi pratade om det här för några veckor sedan. Då sade du precis så här: Det tar inte lång tid förrän detta totalt kommer att rosta sönder. Därför måste vi våga fatta beslut nu om Liljeholmsbadets framtid, det vill säga att i praktiken lägga ned verksamheten.

Jag tolkar det så att du beklagar att fastighetsnämnden bordlade frågan eftersom det uppenbarligen är så pass bråttom. Då borde du också beklaga att det inte kommer upp på idrottsnämndens möte i morgon utan att det verkar dras i något slags långbänk.

Jag delar din bild av att badet är i ett så dåligt skick att någonting måste göras, men innan man bestämmer sig för det måste man faktiskt ta reda på vilka de olika alternativen är. Jag hoppas att den här bordläggningen och detta att ni skjuter det framför er bygger på att det någonstans finns en förhoppning om att ni i majoriteten och vi i oppositionen ska kunna komma överens om att hitta en lösning för hur vi ska få fram ett bra beslutsunderlag.

Anförande nr 70

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Om det handlar om ärenden som inte är färdiga att fatta beslut om brukar det innebära att det är någonting som pågår under hand. Men verksamheten är de facto nedlagd och Liljeholmsbadet stängt. Jag vill bara säga det, så att fullmäktige är insatt i denna fråga. Det är direkt farligt att vistas i Liljeholmsbadet. Då måste man se över hur vi ska gå vidare med det. Jag hoppas att du inte ska behöva fråga detta en tredje gång. Vi håller tummarna för det.

Anförande nr 71

R i c h a r d B e n g t s s o n (L): Jag tror i och för sig att vi kommer att ha anledning att återkomma till den här frågan, men jag hoppas att någonting nytt har hänt nästa gång jag ställer en fråga till dig. Vi i Alliansen i fastighetsnämnden har varit överens och sagt att vi tycker att man behöver göra en fördjupad utredning. Den miljon som vi i fastighetsnämnden var överens om att använda för en utredning i höstas bör man ta i anspråk, och man bör använda sig av kvalificerade externa aktörer i en sådan här utredning där man tittar på vad det skulle kosta att bygga ett nytt bad på den här platsen. Det har man inte tittat på. Vad skulle det kosta att renovera badet? Det har man inte heller tittat på. Hittills har man bara jämfört med andra bad, och det är svårt att jämföra olika anläggningar. Man borde också titta på om det finns någon privat aktör som kan ta över detta och driva verksamheten vidare som en badanläggning.

Jag tycker också att man ska ha en lite mer offensiv hållning. Kan man genom att renovera det få upp besöksantalet? Är det någonting som vi har brist på är det ju simanläggningar och badanläggningar.

Anförande nr 72

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Det är helt riktigt att vi vill att allt fler nyttjar våra badhus och möjligheten till simning. Vi behöver renovera många badhus, och vi behöver också förhoppningsvis bygga fler badhus någon gång i framtiden. När det gäller just Liljeholmsbadet hade det, i relation till övriga badhus, ett begränsat antal besökare. Man ska alltid titta över om driften är relevant till antalet besökare och vad

kostnaderna de facto är, men det är klart att det är en stor kostnad att driva sådana här typer av verksamheter. Eftersom Liljeholmsbadet är lokaliserat till vattnet har det en speciell konstruktion och måste så ha om man bestämmer sig för att renovera det. Men det får nämnderna fatta beslut om framöver.

*§ 17 Hastighetsplaner**Trafiksäkerhetsåtgärder i delområde 1 (Hägersten med del av Liljeholmen, Spånga-Tensta och Kungsholmen) (Utl. 2017:81)*

Anförande nr 73

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! I dag har vi uppe det första inriktningsärendet för de nya hastighetsgränserna i Stockholm där hastigheterna 50 och 70 kilometer i timmen ska försvinna och 40 kilometer i timmen införas.

Först ut är pilotområdena Hägersten-Aspudden, Spånga-Tensta och Kungsholmen. Detta var ute på remiss för ett par år sedan, närmare bestämt 2013. De avvägningar som är gjorda i det här ärendet är i stora delar bra, men som Liberalerna och Centerpartiet tidigt signalerade finns det några problem runt vissa förskolor och hastigheten 30 kilometer i timmen.

Efter behandlingen i kommunstyrelsen har vi gått igenom pilotområdena och kunnat konstatera att det verkligen finns några problematiska fall kvar. Det visar sig att vid 3 av de 213 förskolorna i de här områdena följer planen inte riktigt hur vi vill ha det, det vill säga att det ska vara 30 kilometer i timmen vid förskolor och inte 40. Vi vill säkerställa att så är fallet, och därför väljer vi att återremittera ärendet till nämnden. Återremitteringstexten är utdelad till alla ledamöter. Det finns ett gemensamt yrkande från alla partierna i kommunstyrelsen inklusive Kristdemokraterna. Det står inte på papperet, men de är också med.

Därför yrkar jag å kommunstyrelsens vägnar återremiss i enlighet med det utdelade motiveringsförslaget.

Anförande nr 74

C h r i s t i n a L i n d e r h o l m (C): Fru ordförande, fullmäktige! Vad ska man säga? Det var med rätta som Centerpartiet och Liberalerna pekade på det häpnadsväckande i att man skulle höja hastigheten runt förskolor och skolor på några ställen. Vi har snarare tänkt oss att vi ska förbättra trafiksituationen, minska trafiken och göra det säkrare för barnen och barnens föräldrar på väg till och från skolan. Det var i princip obegripligt att det här kunde halka igenom, men det gjorde det. Hur kunde det bli så fel? Det kan man fråga sig.

Men i stället för att klaga på detta kan jag nu konstatera att det blev fel, men det är glädjande att vi nu gör om och gör rätt i nästan total enighet. Det är glädjande, och jag yrkar bifall till återremissen.

Anförande nr 75

P a t r i k S i l v e r u d d (L): Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Det finns tillfällen när man kan ifrågasätta sitt engagemang som lokalpolitiker. Det är inte alltid så himla sexigt att vara det. Vi räddar sällan världen i den här fullmäktigesalen, men ibland kanske vi i alla fall kan rädda en liten fråga som kan vara ganska viktig för rätt många föräldrar i den här staden. Jag vill ge all heder till Daniel Hellén och den rödgrönrosa majoriteten som, om än väldigt sent, har ändrat sig och lagt fram ett återremissförslag i ärendet. Det gläder mig väldigt mycket, och jag är helt övertygad om att väldigt många föräldrar i den här staden också gläder sig åt att

hastigheten inte kommer att höjas utanför skolor och i de allra flesta fall inte heller utanför några förskolor.

Fru ordförande! Med det vill jag yrka bifall till återremissförslaget.

Anförande nr 76

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Jag ska läsa lite ur handlingarna. Jag börjar med trafikkontorets utlåtande på s. 6. Där står det så här: Rätt hastighet på stadens vägar och gator är en förutsättning...

Det är professionen, det vill säga de yrkeskunniga, som uttalar sig när vi pratar om trafikkontoret. Sedan går jag till stadsledningskontoret på s. 21. Då står det så här: Att trafiken håller rätt hastighet är en förutsättning...

Då befinner vi oss fortfarande på tjänstemannasidan. Då går vi över till politikersidan. Då är vi på s. 2, Mina synpunkter. Jag antar att det är Daniel Helldéns synpunkter. Där står det så här: Generellt sänkta hastigheter...

Här ser vi hur man går från professionen som talar om "rätt hastigheter" till politiken där man talar om önskedrömmar. Det visar sig nämligen att man inom transportbranschen har gått ifrån det generella inom trafiksäkerhet och hastighet. Det skedde under 1980-talet i samband med att datorkapaciteten exploderade i och med pc:ns intåg. Då fick man möjlighet att gå ifrån det generaliserade och kunde gå in och titta specifikt på till exempel trafiksäkerhet. Jag satt faktiskt i en liten grupp på sex killar i 30-årsåldern på VTI, Transportinstitutet i Linköping. En av dem slog faktiskt igenom genom att han lyckades visa hur man ska skulle kunna distribuera knappa medel ut på speciellt olycksdrabbade sträckor. Det blev faktiskt nollvisionen så småningom 1997.

Det här levde ändå kvar. Nu har man faktiskt accepterat att det inte ska vara generellt när det gäller hastighetsbegränsningar, utan det är kostnadseffektivt att ha det specifikt. Jag medverkade själv med Ingen sänkt samhällsekonomi med generellt sänkt hastighet i vägtrafiken vid VTI 2009.

Sedan är frågan hur det kunde komma sig att det här begreppet ändå levde kvar så länge, vilket det faktiskt har gjort. Det får jag berätta om i nästa anförande.

Anförande nr 77

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande! Kom inte och säg att politiker inte kan ändra sig när verkligheten överbevisar dem om att de har fel! Jag vill bara å Moderaternas vägnar yrka bifall till återremissyrkandet. Det är klart att vi måste titta på det här igen.

Anförande nr 78

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Det gäller hastighetsfrågan och fixeringen vid hastigheten. Låt oss gå tillbaka till 1980-talet. Då var det många människor som dog i trafiken. Politikerna hade ett problem. Hur skulle de göra med de dödsfall som inträffade i trafiken? Då vände politikerna sig till professionen och forskarna, och de fick i uppdrag att göra någonting åt att det dog 700 människor på vägarna.

Professionen, som jag då jobbade mitt i, visste att det i första hand inte handlade om hastigheten, utan det handlade om alkohol, droger och människor som inte var försiktiga i trafiken och inte tog hänsyn vid omkörningar och så vidare. Det var det som var problemet, men problemet för professionen var att det var svårt att mäta detta. Däremot är det lätt att mäta hastigheten. Man kan mäta den och utveckla modeller. Det gjorde man och gav det till politikerna. Man fokuserade på hastigheterna. Då fanns forskarna och politikerna tillsammans i en ohelig allians. Forskarna var glada för att de fick sina forskningspengar, konferensmiddagar och sina karriärmöjligheter. Men det var fel fokus att titta på sänkt hastighet.

Vi har varit inne på detta tidigare. Om vi är oroliga för olyckor kan vi ju sänka hastighetsgränsen till 10 kilometer i timmen och 20 kilometer i timmen på motorvägarna. Då slipper man dödsfall helt och hållet. Men man gör inte detta, för då stannar ju Sverige.

Nu ska jag läsa lite mer ur handlingarna. Vi såg att det fanns en skillnad mellan professionen och politiken. I en annan skrivning på s. 3, och då är vi i politiken, står det: Hastighetsöversynen ger positiva följd effekter såsom minskat buller och vibrationer samt trivsammare och mer attraktiva gaturum.

Det lever sedan kvar. Jag vet inte om Daniel Helldén har utövat påtryckningar på trafikkontoret, för de skriver samma sak här: Hastighetsöversynen är primärt en trafiksäkerhetsåtgärd, men den ger samtidigt många positiva följd effekter såsom minska buller och vibrationer och trivsammare och mer attraktiva gaturum. Och stadsledningskontoret skriver likadant: Hastighetsöversynen ger positiva följd effekter...

Här fokuserar man på de positiva bitarna, men det finns också negativa aspekter på att sänka hastigheten. Och det handlar om framkomligheten, men det tar man inte upp här.

Anförande nr 79

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Det som man nu missar i det här ärendet är målkonflikten mellan framkomlighet och trafiksäkerhet. Det har samhälls-ekonomiska kostnader. Det är någonting som man har kommit underfund med inom professionen. Tid är pengar. Jag hade det här papperet Ingen samhällsekonomi med generellt sänkt hastighet i vägtrafiken. Tid är pengar, och det finns tidsvärden på bilisters tidsåtgång när de är ute och reser. Man sätter dessutom värden på så kallade statistiska liv. Sedan kan man räkna ihop detta. Då visar det sig att generellt sänkta hastigheter är samhällsekonomiskt olönsamt.

Nu kommer jag till saken. Jag yrkar på avslag på kommunstyrelsens förslag till beslut, och motiveringen lyder: Kommunstyrelsens förslag tar i sin helhet i otillräcklig utsträckning hänsyn till målkonflikten mellan sänkta hastighetsgränser och framkomligheten för bilister, det vill säga samhällsekonomi. Denna målkonflikt är en försummelse som genomsyrar hela ärendet.

Därför menar jag, som man brukar säga, att man ska göra om och göra rätt. Men det räcker inte med en återremiss, utan det krävs att vi helt enkelt kastar det här i

papperskorgen, börjar om från början och tar en ansats som bygger på modern transportpolitik.

*§ 18 Projekt Stadshagen**Anläggande av en 11-spels- och 7-spelsplan på Stadshagens IP och 11-spelsplan inom Fredhäll 1:4 (Utl. 2017:82)*

Anförande nr 80

J a n V a l e s k o g (S): Ordförande, fullmäktige! Kortfattat handlar det här ärendet om ett reviderat inriktningsbeslut för projektet Stadshagen där vi ska bygga drygt 1 900 bostäder genom att bygga om Stadshagens IP och flytta Sankt Göransgatan en bit söderut. Vi kommer att kompensera en av de två elvamannaplaner som försvinner på Stadshagens IP genom att anlägga en helt ny i Fredhällsparken. Detta har genomgående varit en bestämd förutsättning för projektet som nästan alla partier har stått bakom.

Revideringen handlar om att vi får ökade utgifter med 382 miljoner kronor till sammanlagt 1 118 miljoner kronor, och samtidigt har inkomsterna ökat från 850 miljoner till 2 132 miljoner kronor. Vi kan konstatera att ekonomin i projektet har förbättrats väsentligt.

Med detta yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 81

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tror att det var Olof Palme som sade att politik är att vilja, men jag skulle nog hellre vilja säga att i alla fall kommunpolitik handlar om att prioritera. Det är väldigt sällan som avvägningarna är speciellt enkla. När vi bygger och utvecklar staden behöver vi göra det genomtänkt och smart. Vi får inte göra som under miljonprogramsåren och bygga fort och inte långsiktigt hållbart.

När vi förtätar staden som vi gör, ökar vårt ansvar att säkra stadens gröna värden långsiktigt. Att då välja en enkel lösning genom att bygga igen Fredhällsparken är något vi på sikt kommer att få ångra. Att anlägga en fotbollsplan i en park låter kanske inte som ett stort ingrepp, men i det här fallet är det betydligt mycket mer än bara en gräsmatta. Det är angöringsytor, stängsel och en byggnad. Denna del av Fredhällsparken kommer inte att bli sig lik, och rekreationsytan kommer att försvinna.

Hade Centerpartiet fått bestämma hade vi byggt husen högre. Då hade vi kunnat rädda våra parker och grönområden, och vi hade använt redan hårdgjorda ytor för att bygga fler idrottsanläggningar. Självfallet är det viktigt att vi kan kompensera för borttagandet av idrottsytor med nya idrottsytor men inte på bekostnad av våra parker och grönområden.

Därmed vill jag yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 82

M a r t i n H a n s s o n (MP): Fru ordförande! När ni satt i majoriteten och hade möjlighet att bestämma var ni ju för att påbörja arbetet med att flytta elvamannaplanen till Fredhällsparken. I er reservation har ni skrivit att man kanske ska titta på Fyrverkarbacken och så vidare. Det kan absolut vara bra ansatser, men det är ju så att staden har utrett olika alternativa platser på stadens mark under väldigt många år och

kommit fram till det inte finns någon annan yta på Kungsholmen. Fyrverkarbacken skulle kanske ge ca 3 000 kvadratmeter yta. Den här planen behöver 7 000 kvadratmeter, så det räcker inte.

Dessutom är inte Fyrverkarbacken stadens mark. Det är Statens fastighetsverks mark som de i sin tur har upplåtit med tomträtt till bostadsrättsföreningen som finns där. Det är inte en yta som är möjlig att använda. Ni vet precis som vi att det här är det alternativ som finns nu för att kunna säkerställa idrotten på Kungsholmen och Norrmalm.

Anförande nr 83

J o n a s N a d d e b o (C): Det blir lite konstigt här när Centerpartiet får slåss för de gröna miljövärdena i staden gentemot Miljöpartiet. Jag tycker inte att vi ska bygga igen den här parken. Vi stod för samma åsikt även under den förra mandatperioden. Det är ingen skillnad mot vår åsikt nu. Vi står fast vid vårt beslut att vi inte vill bygga igen Fredhällsparken. Vi vill att man tittar på andra möjliga ytor i stället för detta. Vi står fast vid vår åsikt att vi inte vill bygga igen Fredshällsparken.

Anförande nr 84

B j ö r n L j u n g (L): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag känner mig inte alls hemma i den här talarstolen kan jag säga. Men nu var det så att Centern tog den andra först.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här är tyvärr ett utslag av ren och skär centerpopulism. Vi har under ett antal år försökt att ersätta platsen där plåtladan för tennis nu står i Kristinebergsparken. Det är 10 000 kvadratmeter. Vet ni hur mycket det är? Det är ett hektar plåtlada som står där. Centerpartiet vill ha kvar den här tennishallen där eftersom Centerpartiet vägrar att inse att det finns en plats för den här fotbollsplanen, och den är utredd i åratal. Det är den här snutten av Fredhällsparken. Jag skulle ha respekt för om ni tyckte att det var dålig luft, för det kan det vara där. I stället talar ni om höga hus och att det kommer att lösa allting. Nej, Centerpartiet och Jonas Naddebo, detta är också ett annat uttryck för ren och skär centerpopulism och ingenting annat.

Anförande nr 85

J o n a s N a d d e b o (C): Det skulle till lite höga hus för att locka upp Liberalerna i vänstersidans talarstol. Ibland tycker vi olika i stadsbyggnadsdebatten. Det finns inte någon som inte vet att Liberalerna och Centerpartiet har olika ståndpunkter i den här debatten. För oss handlar det om att vi inte ser det här som en liten snutt av parken, utan vi ser det att det är en stor del av Fredshällsparken som faktiskt är oprogrammerad och kan användas till rekreation, picknick och olika aktiviteter. Det är mycket viktigt för oss värna det. Bygger man igen park har jag mycket svårt att se att vi någonsin kommer att kunna ställa tillbaka den till ett grönområde. Därför står vi fast vid vår övertygelse att vi vill bevara den här parken.

Anförande nr 86

J a n V a l e s k o g (S): Det finns ingen idrott i Stockholm, och säkert inte på många andra platser heller, som är så stor som fotbollen. Är det någonting som det är stor brist på så är det 11-mannaplaner, och det gäller inte bara för ungdomar, utan det gäller för vuxna också som får den här möjligheten att idrotta. Att inte ersätta den här

elvamannaplanen skulle vara en fullständig katastrof för fotbollsklubbarna, vilket de också har uttalat. De har fått en lösning som fungerar även om de kanske inte tycker att det är lika bra som i Stadshagen. Ni säger att ni har ett alternativ utan kunna visa något trovärdigt alternativ.

Är det inte så, Jonas Naddebo, att egentligen borde ni, om ni skulle vara ärliga, konsekventa och trovärdiga framför allt, säga nej till det här projektet? Då skulle det finnas någon trovärdighet eftersom ni inte kan peka ut en alternativ plats för denna mycket viktiga fotbollsplan.

Anförande nr 87

J o n a s N a d d e b o (C): Jag kan repetera det jag har sagt. Vi vill inte att vi bygger igen Fredhällsparken. Vi driver den linjen att vi ska kunna bygga staden högre. Jag tycker att det är en ansvarsfull linje att tala om hur vi kan bygga effektivare och använda stadens hårdgjorda ytor mer effektivt. Därför måste vi hitta andra lösningar för idrotten. Vi är inte emot idrotten och fotbollen. Vi förstår att vi behöver plats för dessa ytor. Precis som jag sade handlar kommunpolitik om att prioritera. Det är inte alltid som de här avvägningarna är speciellt lätta, men i det här fallet vill vi inte bygga igen stadens gröna lungor. Därför vill vi reservera oss mot det här beslutet.

Anförande nr 88

M a r t i n H a n s s o n (MP): Fru ordförande, fullmäktige, åhörare! Som Centerpartiet också känner till utgör det här ärendet en del av ett ganska omfattande pussel som har pågått i nästan ett decennium, och nu börjar vi så sakteliga landa i någonting som går ihop. Det hela började med problemen att tennishallen ligger som den ligger i dag. Den blockerar Kristinebergs strandpark och gör att de planerna inte kan bli klara. Det här är en park som verkligen skulle kunna utnyttjas optimalt och bli riktigt bra. Den ligger också vid vattnet och är inte bullerutsatt.

Efter många turer föreslogs att man skulle utreda möjligheten att lägga hallen under sjumannaplanen vid Stadshagen i stället. I samband med det kom också större tankar om att göra ett stadsutvecklingsprojekt av hela Stadshagen. Nu har vi landat i ett program som möjliggör 1 900 bostäder. Jag skulle vilja säga att detta är ett av de mer lovande stadsutvecklingsprojekten som vi har i dag i Stockholms stad. Det innebär en förlängning av stenstaden. Det innebär att vi kan knyta ihop Hornsberg och Kristineberg på ett betydligt bättre sätt med övriga Kungsholmen så att vi får en bra helhet här, men det innebär att en av elvamannaplanerna behöver flyttas till Fredhällsparken. Efter att ha tittat på väldigt många alternativ var det detta man landade i. Det är det alternativ vi har för att kunna säkerställa idrottsmöjligheterna på Kungsholmen, och det är akut.

Läget är bra på så sätt att det är en mycket bullerutsatt del av parken. Den ligger i korsningen mellan Drottningholmsvägen och Essingeleden. Det är absolut inget bra läge på så sätt att det står väldigt många gamla, fina träd där, bland annat ekar. Men exploateringsnämnden, som ska bekosta grönkompensationen, har börjat titta på möjligheten att flytta större träd. Det gör man i ett samarbete med fastighetskontoret. Det har kommit ny teknik på senare år som möjliggör att flytta stora träd. Det kommer att framgå bättre i samrådsskedet av detaljplanarbetet för Fredhällsparken vad det ungefär skulle kosta och vilka möjligheter som finns att faktiskt flytta de här

träden. Lyckas vi få till detta kan vi åtminstone bevara de centrala biologiska värdena för parken, och det är mycket viktigt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 89

P e r O s s m e r (SD): Fru ordförande! Sverigedemokraterna varken tillstyrker eller avstyrker borgarrådets förslag, men det hindrar inte att vi har några synpunkter. Det rör sig om en mycket hård exploatering av centrala delar av norra staden. Det är vackra grönområden och vackra områden för sport och friluftsliv som går till spillo. Det är nästan så att jag vill citera Heidenstam och tala om där barn jag lekt, kanske inte jag, men mina egna barn i alla fall.

I höstas när det var en utställning med modeller var jag och såg på hela det här området. Det är som sagt var en hård exploatering. De här sjumanna- och elvamannaplanerna, där elvamannaplanen precis håller de givna måtten, är inpressade med ett skohorn. Det blir inte plats till mycket annat. Då får vi den här elvamannaplanen i Fredhällsparken, som en gång skapades på 40-talet av den berömde stadsarkitekten som jag tror hette Blom. Det är klart att det blir en förstörelse där. Det är olyckligt. Men Centerpartiets förslag att förlägga det hela till Marieberg är, bortsett från många andra synpunkter, mer avlägset. Det är sämre än att ha det där i Stadshagen.

Det som föregående talare pratade om, att det kanske finns möjligheter att flytta stora träd och låta dem överleva, gläder mig. Vi måste bevara så mycket som vi kan av det här vackra grönområdet. Samtidigt måste vi också förstå den verklighet vi lever i med bostadsbrist. Det behövs nybyggnation eftersom stockholmarna måste få plats.

Anförande nr 90

B o S u n d i n (M): Ordförande, fullmäktige! Det här är ett idrottsärende även om det naturligtvis omfattar mycket annat eftersom det gäller hela Stadshagsområdet. Vi behöver investera i hallar och anläggningar eftersom vi ligger efter på idrottssidan. Därför tycker vi att det är bra att det har kommit så långt att vi nu gör detta. Vi moderater har länge drivit frågan att vi ska prioritera lägre investeringskostnader för att få fler anläggningar för pengarna.

Jag kan också konstatera detta är något som vi startade upp under allianstiden. Det byggs bostäder och tennishallen flyttas. Vi bygger om Stadshagen för att få en elvamannaplan och en sjumannaplan. Det är bra. Däremot är det bekymmersamt att kostnaderna skenar iväg och blir 90 procent dyrare än vad som var tänkt från början.

I övrigt hänvisar jag till vårt särskilda uttalande. Vi är positiva till att de här idrottsanläggningarna kommer till, men vi är mycket bekymrade över den kostnadsutveckling som skenar, precis som på så många andra områden när det gäller idrottsinvesteringar och kulturinvesteringar.

Anförande nr 91

M e h d i O g u z s o y (V): Ordförande! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut. Vi tycker att det är ett bra förslag att man bygger ett antal lägenheter i anslutning till en idrottsplats samtidigt som man inte förlorar så mycket idrottsmark tack vare att man kompenserar med en elvamannaplan som utgår ifrån

Stadshagens IP. Den här kompensationsplatsen ligger i Fredhällsparken, som många har nämnt. Den ligger så nära Essingeleden. Jag förstår inte logiken. Hur ska man kunna få något slags rekreation genom att vistas i den här parken?

Centerpartiet säger att det är ont om gröna ytor och att vi ska behålla dessa. Om du hade kommit med förslag på att man skulle göra någonting åt bullerproblemen och utsläppsproblemen hade jag haft förståelse för ditt resonemang. Om man bygger en fotbollsplan här kommer parkens nyttjandegrad att öka avsevärt jämfört med om man inte skulle göra det. Vi är väldigt noga med att om man tar idrottsmark i anspråk för bostadsbyggnation ska det kompenseras fullt ut. Det är inte direkt stadens gröna lungor som vi tar i anspråk när vi bygger en elvamannaplan i Fredhällsparken.

Anförande nr 92

Björn Ljung (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Det här ärendet har en jättelång historia. Jag blev utskälld av Kristina Alvendal i valrörelsen 2006 för att jag hade åsikter av det här slaget. Man skulle inte planera för bostäder i Stadshagen med mindre än att, just det, idrotten kompenseras. Jag tycker att det var mycket klokt, och det är precis det som vi gör nu. Skillnaden i det här ärendet är dessutom att ett hektar grönmark i dag tas upp av en plåtlada för tennis i Kristinebergs strandpark. Den står på grönmark som är utomordentligt viktig och jätteattraktiv för spontanidrotten som finns alldeles intill i form av konstgräsplan och skateboardbana. Dessutom är den attraktiv för picknick och annat i det jättepopulära området som också utgörs av en av Stockholms första gågator, Kristinebergs strandpromenad eller vad den ska heta.

Anledningen till att vi skulle kunna göra så här är att vi stoppar in den här tennishallen, som för övrigt är en hall som vi kan använda till andra saker än endast tennis, under ett av Stockholmsshems planerade hus i stadsutvecklingsprojektet Stadshagen. Det här är ett ärende som jag själv personligen har jobbat hårt i många år för att det ska lyckas.

Idrotten måste kompenseras. En av mina grannar är otroligt aktiv i fotbollen, och jag har blivit utskälld av honom på valdagen. Han har sagt: Björn, ska du bygga igen idrottsplatsen och fotbollsplanerna på Stadshagen? Jag sade: Nej, det gör vi inte. Idrotten ska kompenseras. Vi sätter ingen spade i marken förrän idrotten har sin kompensation. Nu uppfyller vi vårt vallöfte. Idrotten kompenseras, och vi får stadsutvecklingsprojektet i Stadshagen och blir av med tennisladan som tar ett hektar i anspråk i Kristinebergs strandpark.

Jag har respekt för att ni inte vill ta den här ytan i anspråk i Kristinebergs park, Jonas Naddebo, men de 7 000 kvadratmeter som vi tar där är faktiskt 3 000 kvadratmeter färre än de vi räddar i Kristinebergs strandpark genom att ta bort den här plåtlådan som i dag hyser tennisen. I själva verket är det här ärendet precis alla rätt. Vi lyckas med stadsutvecklingen, vi får betydligt fler bostäder i ett mycket trevligt område i Stadshagen, vi rymmer in tennisladan och vi får en ny elvamannaplan. Det är alla rätt.

Anförande nr 93

Erik Sjöttner (KD): Fru ordförande! Kristdemokraterna tycker också att det här är ett väldigt bra förslag. Nu kan vi äntligen färdigställa Kristinebergs strandpark

som vi har lovat att göra i så många år. Det är ett vallöfte från i princip alla partier i den här församlingen tror jag. Vi kan nu få det sammanhängande grönstråket från Kristinebergs slott ända ned till vattnet och Hornsbergs strand via Kristinebergs strandpark. Det är ett mycket välkommet beslut som vi fattar här i kväll.

I samband med detta kan vi se till att vi får fler bostäder i Stadshagen och kan därmed läka det sår som jag upplever den här delen av Stadshagen utgör. Vi kan bygga samman Fridhemsplan och Stadshagen med en riktigt bra stadsbebyggelse och därmed förlänga stenstadens struktur från Fridhemsplan via Stadshagen och ned till Hornsbergs strand.

Det här är en del av Fredhällsparken som vi nu tar i anspråk och som jag menar inte används i särskilt hög utsträckning. Jag måste säga att argumentationen hos motståndarsidan ibland har varit lite märklig eller motsägelsefull. Å ena sidan säger en del att det här en sådan bullerutsatt del av Fredhällsparken att den absolut inte passar för idrottsevenemang. Man kan inte vistas där för att spela fotboll. Det är en hälsorisk att göra det. I nästa andetag säger man: Åh, det är en så värdefull park. Ni får inte ta denna del av Fredhällsparken. Den behöver vi för rekreation, picknick och annat.

De säger verkligen emot varandra. Dessutom grönkompenserar vi rejält. När vi tar den här ytan kompenserar vi i en närliggande park, nämligen Kristinebergs strandpark och utökar grönytan där i ganska stor omfattning. Det är inte heller så att boende i Fredhäll har långt till grönområden. Fortfarande kvarstår den största delen av Fredhällsparken, och sedan har vi Kristinebergs slottspark och Rålsambshovsparken och många andra grönområden. Fredhällsborna är verkligen kompenserade och har väldigt många grönområden, framför allt för att bo i innerstaden. Det här ärendet har så många andra fördelar att jag tycker att det är mycket roligt att kunna fatta det här beslutet i kväll.

Anförande nr 94

M a l i n E r i c s o n (FI): Det är glädjande att antalet lägenheter har ökat så mycket i projektet och att det blir en del av att knyta ihop Hornsberg och Kristineberg med övriga Kungsholmen. Nu när vi tar en del av Fredhällsparken till fotbollsplanen är det mycket viktigt att det blir en ekologisk kompensation för ekarna. Det vore ju fantastiskt om det går att flytta ekarna.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 95

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Vi har hört att det här projektet har alla rätt. Jag tycker inte att det kan vara alla rätt när vi bygger igen en av stadens parker. För mig kan det inte bli alla rätt i ett sådant projekt.

Men det var inte det jag skulle prata om, utan jag skulle förtydliga. Vi yrkar inte på återremiss, utan vi yrkar avslag på ärendet enligt vår reservation i kommunstyrelsen.

§ 21 Skolfastigheter i Stockholm AB:s (SISAB) om-, till- och nybyggnad av Rödabergsskolan och Rödabergshallen (Utl. 2017:85)

Anförande nr 96

Borgarrådet **Burell** (S): Fru ordförande! Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Jag gör det med glädje. Jag vill bara säga några ord här för att uppmärksamma er alla här på det teamwork som det här projektet är ett exempel på. Jag vill också uppmana er att läsa ärendet på nytt – ni har naturligtvis redan läst det en gång – för att reflektera över hur mycket samarbete och stor uthållning det krävs för att få sådana här stora projekt på plats. Redan 2012 under den förra majoriteten togs initiativ som stadens olika förvaltningar och bolag har jobbat vidare med för att få denna viktiga investering på plats.

Det är alltså en stark kapacitetsökning som kommer att ske när det gäller skolkapaciteten på Norrmalm. Jag vill i sammanhanget framhålla att det här projektet är så bra eftersom det också utökar idrottskapaciteten avsevärt. Det är just den typen av smarta lösningar som vi hela tiden nu eftersträvar så att vi använder yta, pengar och tid, alltså våra samlade resurser, på bästa sätt så att våra elever kan idrotta på dagarna, måndag till fredag när det är skoldagar, och så att allmänheten och våra föreningar kan använda lokalerna på kvällar, helger och alla lovdagar. Det är fantastiskt.

Jag vill också passa på att säga att det behövs ännu mer skolkapacitet i det här området. Hagastaden byggs ut och det kommer fler och fler barn. Därför ska vi en sådan här kväll också glädja oss åt att Rödabergsskolan ingår i en helhet där också Observatorielundens skola utökas vartefter och Vasa real likaså. Det blir en mycket välkommen tillbyggnad där. Och ni har säkert läst att vi i majoriteten har blivit överens om att reservera Vasen, det kvarter som i dag inrymmer annan verksamhet, för kommande skoländamål.

Fru ordförande! Med det vill jag återigen yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 97

Magda Rasmussen (MP): Fru ordförande! Stockholm är en av de snabbaste växande städerna i Europa, vilket är positivt. Men förutom att bara bygga en massa bostäder så att människor har någonstans att bo har vi också ett ansvar att se till att vi har en stad som fungerar med den service som människor förväntar sig att få. Här kommer verkligen skolfrågan in. I dag ser vi en stor brist på skolbyggnader, särskilt i anslutning till där människor bor.

Eftersom Vasastaden behöver nya skolplatser och närliggande Hagastaden kommer att utöka elevunderlaget ytterligare är det här ett mycket bra ärende. Vi ökar helt enkelt antalet elevplatser i skolan genom den här ombyggnationen. Och det innebär dessutom att det blir en ny idrottshall som inte bara kommer att kunna användas av eleverna på skolan utan också av allmänheten på kvällstid. Vi i Stockholm har en stor utmaning här eftersom vi behöver fler idrottshallar för civilsamhälle, idrottsaktivitet och så vidare som kan skapa en meningsfull fritid för unga och alla andra också. Fler skolplatser och fler möjligheter till idrott gör att det här sammantaget är ett bra ärende.

Med dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 98

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tänker faktiskt ställa en fråga till Olle Burell. Jag försökte få till en replik, men det gick tyvärr inte. När jag var framme vid presidiet hörde jag någonting om att du nämnde det här med Vasens äldreboende. Det är möjligt att du svarade på min fråga redan då, men jag undrar en sak i och med att vi bygger ut Rödabergsskolan med 50 procent. Vasens äldreboende kommer nu att göras om till en boende för nyanlända invandrare. Ni säger till människor som bor i området och är oroade att det här bara är tillfälligt. Det här kommer att rivas 2022, och det kommer att byggas en skola på platsen. Rödabergsskolan ligger i samma område som Vasens äldreboende.

Behöver det verkligen byggas en skola där Vasens äldreboende ligger i dag? Det skulle jag vilja veta.

Anförande nr 99

Borgarrådet B u r e l l (S): Fru ordförande! Jag vill först tala om att jag av en av ledamöterna i kommunfullmäktiges mest rojalistiska parti har blivit uppmärksamrad på att det är en vase, en kärve, det handlar om. Så nu har jag lärt mig hur man ska uttala detta kvartersnamn. Tack för det, Stina Bengtsson!

Vi behöver väldigt mycket skolkapacitet, precis som Magda Rasmusson också har understrukt. Vi behöver den här utbyggnaden av Rödabergsskolan. Och det är viktigt med den här långsiktiga planeringen som inbegriper kvarteret Vasen med tanke ledtiderna. Vi behöver också de platser som jag redan har nämnt, det vill säga utbyggnaden av Observatorielundens skola. Det blir också en utbyggnad av Johannes skola, och vi letar ytterligare skolkapacitet i själva Hagastaden. Vi har också gamla Sveaplans gymnasium.

Allt det här behövs för att vi ska kunna svara upp mot den stora efterfrågan på bra kommunala skolor nära hemmet som finns hos Stockholms elever och föräldrar. Jag är mycket glad att vi kan göra de här investeringarna.

Anförande nr 100

L a r s A r e l l (S): När jag flyttade till Vasastaden 1999 var min dotter ett år, och vi var inte medvetna om behovet av vare sig skolor eller idrottshallar i det här området. Men ganska snart fann vi att vi hade flyttat till den enda stadsdelen i staden som helt saknade idrottshall. Det första val under just parollen Bygg en idrottshall på Norrmalm som jag deltog i var valet 2006. Jag känner alltså en personlig tillfredsställelse över att i fullmäktigesalen i dag få vara med och besluta om åtminstone de ekonomiska förutsättningarna för att bygga den första fullstora idrottshallen på Norrmalm. Eftersom det, som har framkommit i tidigare debatter, inte är så ofta man som kommunpolitiker får vara med om att leverera när det gäller de idéer man har stått för länge kände jag att jag måste gå upp här i dag och säga: Tack fullmäktige! Tack alla de politiker och tjänstemän som har jobbat fram det här förslaget! Min dotter fyllde 18 våras. Hallen kommer inte att stå färdig förrän hon fyller 21, men vi hoppas att kommande generationer får glädje av den här investeringen. Tack ska ni ha!

§ 22 Stockholms framtida avloppsrening (Utl. 2017:86)

Anförande nr 101

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande, fullmäktigeledamöter! Som vi känner till växer Stockholm i rekordfart. Vår stad är Europas snabbaste växande huvudstad, och snart bor 1 miljon människor i vår stad. För att vi ska kunna garantera ett Stockholm för alla med god stadsmiljö och hög livskvalitet även för kommande generationer krävs att vi skapar ett hållbart samhälle. En förutsättning för detta är en smart och miljövänlig infrastruktur.

Varje år blir vi 20 000 fler stockholmare. Det är 20 000 nya invånare som ska ha rent dricksvatten och som ger upphov till alltmer avloppsvatten som behöver renas. För att klara hårdare miljökrav och samtidigt kunna rena mer vatten behöver Stockholms avloppssystem byggas ut och förnyas. Det är ingen liten investering, men det är en nödvändig investering som vi enas kring i dag. Klimatförändringar, befolkningstillväxt, föråldrade anläggningar och ökade miljökrav kräver att vi agerar.

Att fatta beslut om Stockholms framtida avloppsrening är angeläget för att vi ska kunna vara en hållbart växande storstad och bevara stadens unika blå värden. Tack vare tidigare kloka beslutsfattare och deras målmedvetna arbete kan vi i dag ta vårt dricksvatten från Mälaren och bada och fiska i vår stad. Beslutet om Stockholms framtida avloppsrening är ytterligare ett beslut för att värna vårt vatten för oss och för framtida generationer.

Investeringen i Stockholms framtida avloppsrening tar höjd för stadens utveckling. Med det här beslutet skapas en kapacitet för att med bred marginal hantera behoven av en hållbar avloppsrening i Stockholm under 100 år från och med nu. Satsningen innebär en ännu effektivare rening av stadens avloppsvatten och ger goda möjligheter att arbeta energi- och klimatsmart. Vattnet i Mälaren blir ännu renare. Utsläppen till Östersjön minskar, och transporter med avloppsslam genom bostadsområden försvinner. Stockholm kan och vill göra de insatser som krävs för en ännu bättre miljö och en hållbar framtid.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 102

Borgarrådet L u h r (MP): Stockholms framtida avloppsrening är ett av Stockholms Vattens största projekt någonsin. Projektet är till för att förbättra Stockholms avloppsrening och säkra ett rent avloppsvatten för oss och för framtida generationer när Stockholm kommer att ha många fler invånare än i dag. Den förbättrade reningen av vårt avloppsvatten är viktig för att vi på lång sikt ska kunna minska Stockholms miljöpåverkan.

Ombyggnaden av Henriksdals reningsverk kommer att leda till minskade transporter i villaområden, att det utsläppta, renade vattnet blir renare, att utsläpp genom bräddningar till Mälaren, där vi tar vårt dricksvatten, kommer att förhindras och att vi får kapacitet att rena allt avloppsvatten för alla som ska bo i staden även i framtiden. Beslutet om att lägga ned Bromma reningsverk och bygga ut Henriksdals reningsverk för att hantera all avloppsrening där fattades redan 2014.

I dagens ärende har vi förtydligat förutsättningarna och uppgraderat planen för att anläggningen ska kunna säkra avloppsreningen för alla stockholmare även efter 2040. Vi har exempelvis dimensionerat upp Sicklaanläggningen och vissa tunnlar för att klara ökade vattenflöden i framtiden. Vi kommer också att bygga om viktig teknisk struktur för att ta ett helhetsgrepp om anläggningen för framtiden. Det finns till exempel ett stort behov av att förstärka elsystem och ventilation.

I och med det här och en ökad riskreserv har vi nu en bra kalkyl och reviderar därför det tidigare beslutet samtidigt som vi med bred marginal ger kapacitet för en bra och miljömässig avloppshantering under 100 år från och med i dag.

Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 103

E l l i n o r R i n d e v a l l (S): Ordförande! Min syster hade ansvaret för Swedenkontot på Twitter för ett tag sedan och frågade om hon kunde få skriva någonting om mitt politiska arbete. Hon frågade mig vad jag är mest stolt över, och det första jag tänkte på var det här projektet.

SFA påminner om att vi behöver hålla både framtid och historien i minnet samtidigt i det vardagliga politiska arbetet här i staden. Att bygga något i dag som ska fungera om 100 år samtidigt som vi förvaltar ledningar som är över 100 år gamla påminner mig om ansvar, ansvar att rena det som vi nu smutsar ned men också att värna det som vi ska lämna över till kommande generationer.

Rent vatten är grunden till liv. Utbyggnationen nu kommer att leda till ännu bättre rening i framtiden. Gamla problem med virus och bakterier får lösningar, och även problem med läkemedel och mikroplaster kommer närmare sin lösning.

Liberalerna sade nyss att det är svårt att rädda världen här i fullmäktige, men jag tycker att det här ärendet skapar förutsättningar för ett vatten i toppklass under många år framöver. Det tycker jag är fantastiskt.

Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 104

P a t r i k S i l v e r u d d (L): Fru ordförande! Ibland kanske vi räddar världen en droppe i taget.

Fru ordförande, fullmäktigeledamöter och åhörare! Som oppositionspolitiker förutsätts vi anmärka på tossigheter som majoriteten ägnar sig åt, och det brukar inte heller finnas brist på saker att anmärka på. En annan uppgift som vi har är att granska hushållningen med resurserna. Även här brukar det finnas gott om saker att lyfta fram när de rödgrönrosa styr. I just det här ärendet kan jag väl uttrycka en oro för den ganska kraftiga kostnadsfördyringen, men jag vill understryka att jag också är glad över ärendet i övrigt.

Ny och förbättrad teknik kan både rena bättre och klara det växande Stockholms behov av rening i, förhoppningsvis, många år framöver. Jag är glad över att kunna bidra till ett beslut som kan säkra rent vatten för både mina barn och förhoppningsvis

framtida barnbarn. Detta kanske inte löser alla problem, men att vi kan säkra behoven för många år är mycket bra.

Därför vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag för Liberalernas räkning.

Anförande nr 105

T o b i a s J o h a n s s o n (V): Ordförande! Den som är intresserad av Stockholms historia kan lära sig väldigt mycket genom att studera hur vi hanterar vårt avloppsvatten. Sjön Fatburen på Södermalm hade fram till början av 1800-talet bra vatten. Men allteftersom avloppsvatten leddes dit blev vattnet till slut en tjock sörja, och stanken blev värre och värre. Vi blev därför tvungna att fylla igen Fatburen 1858, och på 1860-talet började vi leda avloppsvatten till Östersjön i stället för till våra sjöar.

Trots de problem som fanns byggdes det första reningsverket i Stockholm förrän 1934. De utmaningar vi står inför i dag är inte främst att våra sjöar är hälsovådliga, utan i stället är det Östersjön som står på vår agenda. Övergödning och döda bottnar blir ett allt större problem. I somras rapporterade Aftonbladet om att de döda havsbottnarnas utbredning i Östersjön ligger på en nivå som vi aldrig tidigare har sett. Ytan motsvarar i dag 15 procent av hela havet. Det motsvarar en dubbel så stor area som hela Danmark.

Det är därför vi nu måste ta steg framåt. Vi i Sverige har åtagit oss att minska utsläppen av fosfor och kväve till Östersjön. Åtagandena regleras i Baltic Sea Action Plan och EU:s vattendirektiv. Med Stockholms framtida avloppsrening kan vi ta stora steg framåt. Vi kan sätta stopp för de nödutsläpp som i dag sker av orenat vatten till Mälaren vid kraftiga regn. Den nya membrantekniken för rening ger också betydligt mindre utsläpp av fosfor och kväve jämfört med i dag. Bromma reningsverk kan läggas ned, och vi kan frigöra mark för att bygga bostäder.

Samtidigt kan inte vi i Stockholm och Sverige själva lösa Östersjöns problem. En undersökning från 2015 visade att staden Kaliningrad i Ryssland ensam släppte ut mer föroreningar i Östersjön än alla svenska reningsverk tillsammans.

Jag vill avsluta med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Detta är en bra lösning för Stockholm. Det är inte en lösning för Östersjön, men det är åtminstone en del av en lösning för Östersjön.

§ 23 Kompetensutveckling av Stockholms lärare (Utl. 2016:129)

Anförande nr 106

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande! Så transformeras jag mirakulöst till Sara Jendi Linder som inte är kvar i fullmäktige längre.

Jag ber att å Saras vägnar få tacka för den seriösa behandling som den här motionen har fått och också för det som föredragande borgarrådet påpekar i svaret, nämligen att mycket av detta redan görs, något som är bra och självklart och egentligen inte skulle behöva påpekas.

Motionärens syfte har varit att försöka tydliggöra vikten av ett systematiskt arbete med kompetensutveckling för lärare. Det handlar alltså inte bara om att göra läraryrket attraktivt och se till att vi har ett konkurrenskraftigt löneläge, för det har vi redan i Stockholm. Vi betalar lärare hyfsat väl jämfört med andra kommuner. Det handlar även om andra faktorer som gör yrket attraktivt och som gör att människor söker sig till det.

Möjligheter till kompetensutveckling är en sådan faktor som gör att människor inte bara söker sig till yrket utan också stannar i yrket, för det är ett av de riktigt stora problemen med läraryrket i dag: Nästan 40 procent av dem som är utbildade, behöriga och legitimerade lärare arbetar i dag med andra saker än att vara lärare.

Avhoppet från lärarutbildningen, vilka dessutom i väldigt stor utsträckning sker ganska sent, ganska ofta efter VFU, den verksamhetsförlagda delen av utbildningen, är också sådana att det som kommer in i den ena delen av lärarutbildningen långt ifrån är det som kommer ut i den andra. Detta är problematiskt, och alla sätt att öka yrkets attraktivitet är därför enormt viktiga, förutom naturligtvis det självklara att förstärka kvaliteten i lärarutbildningen. Dessvärre är det inte en fråga som vi äger i den här salen; det hade kanske varit bra om vi hade gjort det.

Jag vill ändå yrka bifall till motionen i enlighet med vår reservation i kommunstyrelsen, för jag tror att det är viktigt att man tittar på den här frågan lite bredare än vad vi gör och lite bredare än vad borgarrådets svar antyder.

Kompetensutvecklingen har varit ett gravt eftersatt område när det gäller lärare, vilket påpekas i flera av remissvaren på motionen, bland annat lärarorganisationernas, och vi menar att den typen av individuella kompetensutvecklingsplaner som motionären föreslår är ett bra sätt att visa att man prioriterar fortbildning av lärare som ett av många sätt att öka läraryrkets attraktivitet och få människor som en gång har valt detta yrke att stanna i yrket.

Vi vet till exempel att många av de lärarvikarier som vikarieförmedlingarna skickar ut till skolorna och som inte är utbildade lärare utan är ute på korttidsvikariat kommer tillbaka och säger att detta är ett underbart yrke! Varför har ingen berättat det för mig förut? Då hade jag ju velat bli lärare!

Vi måste göra det vi kan som huvudman för att se till att yrket fortsatt är attraktivt.

Anförande nr 107

Borgarrådet B u r e l l (S): Jag vill be borgarrådet Cecilia Brinck att hälsa Sara och tacka för denna motion. Jag vill också tacka Cecilia för hennes inlägg här.

Jag instämmer i väldigt mycket av det som Cecilia sa om att läraryrkets attraktivitet naturligtvis är en kombination av flera faktorer. Lön är viktigt, och en sådan här kväll kan det vara på sin plats att glädja sig åt att vi de senaste tre åren har ökat lärarlönerna med i genomsnitt 25 procent och att vi är löneledande i Sverige. Vi har ju även ett högt kostnadsläge i Stockholm, men vi är verkligen långt framme när det gäller att stärka attraktiviteten hos läraryrket genom lön.

Men det är också så att för att söka sig till det här yrket och vilja vara kvar så vill man se just utvecklingsmöjligheter under flera decennier, precis som man har inom många andra yrken. Det tror jag att alla vi här i saken kan känna om vi skulle leva oss in i att vara lärare, något som flera ledamöter här är, och de får väl rätta mig eller bekräfta att jag har rätt i den teorin.

Då tror jag dels på det här med kompetensutveckling som motionen i mångt och mycket tar upp, dels på hur man arbetar, det vill säga att det finns ett närvarande pedagogiskt ledarskap. Det handlar också om att understödja ett kollegialt lärande, där man alltså jobbar i team och inte behöver bli en ensamvarg som bara har sin uppgift och så må det bära eller brista, utan att man är fler som jobbar tillsammans.

Jag är väldigt intresserad av och positiv till de försök som vi har i den här staden med tvålärsystem. Jag tror att det skulle kunna vara en modell som, om vi hade råd med den och kunde hitta något sätt att finansiera den, skulle kunna rullas ut med framgång i alla våra skolor, åtminstone på lågstadienivå. Det tror jag verkligen skulle öka attraktiviteten hos yrket liksom främjande av kunskapsresultaten.

Precis som jag har framhållit i svaret har vi i Stockholm också förmånen att vara en så stor skolhuvudman att vi kan skrapa lite på ytan och ändå få ihop så mycket resurser som behövs för ett väldigt kvalificerat forsknings- och utvecklingsarbete, och alla de här sakerna är sådant som många andra kommuner i Sverige med avundser på oss för. Vi ska alltså verkligen komma ihåg att vara glada och stolta över det vi i Stockholm kan åstadkomma genom att vi är en stor kommun som satsar på skolan.

Cecilia Brinck nämnde också VFU:n, alltså den verksamhetsförlagda utbildningen. Även på det området tror jag att vi kan utveckla vårt arbete och göra läraryrket ännu mer attraktivt för de studenter som inte alltid är helt nöjda med sin utbildning. Både nöjdhet och söktryck går upp – det ser vi från undersökningar som till exempel Berättarministeriet har tagit fram – men nöjdheten avtar mot de senare åren. Då skulle Stockholms stad som arbetsgivare kunna hjälpa till och fylla på VFU:n med väldigt bra innehåll, inte minst kring digitalisering och programmering.

Jag ber att få yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 108

C h r i s t i n a L i n d e r h o l m (C): Ordförande, fullmäktige! Vi ska vara glada och stolta över vår skola och över våra lärare, och det är klart att vi är! Det händer

mycket i Stockholms skolor, och jag har ju hört den entusiasm med vilken borgarrådet och andra skolpolitiker här i staden pratar om alla framsteg som görs i skolan.

Trots detta har vi skolor som inte lyckas fullt så bra. Vi har elever som lämnar skolan utan en färdig utbildning, och vi har lärare som slutar mitt i karriären. Dessutom var det två år sedan den här motionen skrevs, och mycket har hänt sedan dess. Vi bygger massor av nya skolor, det kommer massor av nya elever, egenproducerade eller utifrån, och det ställer ytterligare krav på att vi ska stå på tårna.

Vi pratar mycket och ofta om kvaliteten i utbildningen. Ofta är det ett honnörsord och ska så vara, men jag vill säga att för att ha den här kvaliteten behöver vi inte bara en bra blandning av bra valmöjligheter och bra skolor i alla stadsdelar, utan vi behöver också välutbildade och uppdaterade lärare. Det är många lärare som behövs, och de behövs snabbt!

Framför allt har vi just nu ett stort behov av svenska 2-lärare, och vi har behov av lärare och ämneslärare som möjligen är flerspråkiga liksom ett jättestort behov av yrkeslärare. Det som vi är glada och stolta över täcker alltså inte riktigt hela behovet, och därför är det extra viktigt att vi jobbar i enlighet med motionen, att vi ger lärare individuella möjligheter till kompetensutveckling, att vi jobbar på tekniklösningar, digitalisering, distanskurser och alla möjliga alternativ som kan passa olika människor bättre.

Jag vet att kommunen inte har rådighet över de fristående skolorna, men man kan ju ha ett erbjudande att de kurser som man har eller de nätutbildningar som finns också kan komma dem till del. Det kan inte vara fel, för vi vill ju ha kvalitet i alla skolor.

Bifall till reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 109

J a n J ö n s s o n (L): Vi liberaler har väl egentligen ingen annan uppfattning än att kompetensutveckling är väldigt viktigt för lärarna, men det som jag ändå skulle vilja skicka med handlar inte bara om att ta fram planer för vilken typ av fortbildning lärarna skulle behöva ha, utan det handlar också väldigt mycket om att avsätta *tid* för kompetensutvecklingen. I många fall behöver det läggas in i deras tjänster redan från början för att det ska bli bra och vettigt och också ge goda arbetsmiljövillkor för lärarna.

Det är ett problem i dagens skola att det finns en lite dålig koppling mellan forskningen å ena sidan och å andra sidan det som sedan utförs i praktiken ute i skolorna. Jag deltog på ett väldigt intressant möte med Sveriges Unga Akademi som är en oberoende institution där unga forskare träffar bland annat politiskt aktiva. Här hade man idéer bland annat om att till exempel förstelärarna skulle kunna vara de som är ledare på skolorna för att hålla sig á jour om aktuell forskning och också sprida den ute på skolorna. Det skulle förutsätta att förstelärarna också fick en rejäl nedsättning av sin undervisningstid för att till exempel kunna bedriva egen forskning och även bedriva ett arbete för att bevaka omvärlden.

Jag vill också skicka med att man nog ska vara lite försiktig med att bara låta lärarna bestämma hur som helst vad de vill fortbilda sig inom, för man behöver ju också tänka strategiskt kring vilken fortbildning skolan som verksamhet behöver. Då kan matematik behöva prioriteras, om det är ett ämne där måluppfyllelsen är dålig, eller läs- och skrivkunskaper om det är ett område där elevernas resultat behöver stärkas. Fortbildningen och kompetensutvecklingen bör alltså framför allt riktas mot sådant som skolan behöver stärka för att elevernas resultat ska bli bättre.

Det var några saker jag ville skicka med.

Anförande nr 110

Borgarrådet B r i n c k (M): Vi är ju i huvudsak eniga om det mesta i det här sammanhanget. Det handlar mer om hur och när än om vad.

Det finns några saker som jag skulle vilja komplettera med. Som Christina Linderholm sade för en stund sedan är den här motionen över två år gammal, och det har hänt rätt mycket sedan dess. En av de saker som har hänt sedan dess, extra aktuell nu i dagarna, är att Skolkommissionen har presenterat sitt slutbetänkande i förra veckan – var lugna, jag tänker inte säga ett ord om lottning – och där finns en del väldigt intressanta och tydliga tankar kring vikten av professionsutveckling för lärare, hur man ska jobba strategiskt med professionsutveckling och hur huvudmännen tillsammans med regionala lärosäten – jag blir alltid lite nervös när man talar om regionala lärosäten, men de gör det, så då får vi väl låta dem göra det – faktiskt ska kunna stärka samverkan med forskning och med den akademiska världen och på det sättet stärka professionen.

Detta tror jag är oerhört viktigt, och där finns också förslag om att Skolverket, som ju är den normerande myndigheten, ska återfå ett slags regional närvaro som de hade en gång. Skolinspektionen som är en av våra andra myndigheter har redan i dag en organisation för att kunna arbeta regionalt, men Skolverket har inte det längre, och man föreslår alltså att de skulle kunna återfå det för att på så sätt lättare kunna samordna bland annat kompetensutveckling och professionsutveckling för lärare.

Det är egentligen inte heller frågor som vi rör över från kommunens sida, men det är ändå viktigt att hålla ögonen på vad som händer där, eftersom den riktigt stora utmaningen i framtiden ju är kompetensförsörjningen. Det behöver jag inte berätta för någon av er, för det vet ni redan. Det är inte det att vi *kommer att få* brist på legitimerade lärare; vi *har* brist på legitimerade lärare. Vi kan vräka hur mycket pengar som helst över skolan – det kommer inte att hjälpa så länge det inte finns några lärare eller specialpedagoger att anställa.

Vi är snart där. Vi klarar oss rätt bra i Stockholm därför att vi erbjuder attraktiva villkor. Det är knepigare för kommuner som inte har de möjligheterna. Det handlar om kommuner som är mindre huvudmän, som inte har de ekonomiska musklerna som vi har och som inte har de saker som gör oss attraktiva. Vi har fortfarande en fördel, men den kommer inte att vara i evighet, och det måste vi också vara uppmärksamma på.

Så vill jag också återigen – och det är tjatigt, för jag har sagt det så många gånger – säga att bara för att vi talar om vikten av kompetensutveckling och professionsut-

veckling betyder det inte att vi menar att de lärare vi har i dag är dåligt utbildade. Det är de inte. Vi har utomordentliga lärare i skolan. Det finns i skolan precis som i alla andra yrken människor som förmodligen borde göra någonting annat, men vi har fantastiska lärare och en på många sätt utomordentlig skola, och det ska man också ta med sig i den här diskussionen. Det är faktiskt inte alltid så som det står i tidningarna.

Anförande nr 111

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Som jag uppfattar det yttrade sig Olle Burell om tvåläraresystemet i positiva ordalag. Vi socialkonservativa ser däremot tvåläraresystemet som symbolen för den svenska skolans förfall. Att det över huvud taget ska behövas är beklagligt. När jag gick i grundskolan och gymnasiet var det ingen som tänkte tanken att det skulle behövas över huvud taget. Jättetråkigt är det!

Vi socialkonservativa ser det som så att när det inte finns någon efterfrågan på tvåläraresystemet, ja, då har vi kommit en bra bit på vägen att få ordning på den svenska skolan.

Anförande nr 112

Borgarrådet B u r e l l (S): Ordförande! Ibland blir man så matt att man nästan inte orkar sträcka ut armen för att trycka på replikknappen. Men jag känner att det var mitt ansvar att göra det.

Jag tror inte att jag behöver upplysa någon annan än kanske Rickard Wall om att tvåläraresystem inte handlar om att dubblera lärartätheten i en enskild klass, utan det är ett smartare sätt att kunna ha större elevgrupper som man kan dela upp mer flexibelt utifrån vilket ämne man tar sig an och att man därigenom kan uppnå en kostnadseffektivitet med väldigt stora fördelar. Det kan vara en grupp på kanske 50 elever som ibland är i helklass, och då hjälps man åt med det. Ibland är det 45 plus 5, för några behöver gnugga lite extra, och ibland är det 25 plus 25.

Det här är någonting som man testat och tillämpat på skolor i Stockholm och även i andra delar av landet och som inom professionen uppfattas som väldigt spännande och utvecklande. Det är alltså detta vi ska se framför oss när vi säger tvåläraresystem.

Anförande nr 113

R i c k a r d W a l l (-): Då var det möjligen terminologifel från min sida, för jag vet i varje fall att man på sina håll driver att det ska vara två lärare i samma klass på grund av att man känner ett behov av det. Men då kanske det sker under en annan betäckning.

När det nu är uppklarat så tackar jag för klargörandet. Om vi använder Olle Burells terminologi är jag med på båten.

Anförande nr 114

Borgarrådet B r i n c k (M): Jag vill inte regna på Rickard Walls parad, men dels instämmer jag i det som Olle Burell sa, dels var det faktiskt så när jag gick i skolan på det avlägsna 1900-talet – 1970-talet – att vi hade två lärare i klassen på exakt det sätt som Rickard Wall nu vänder sig emot. Jag ville bara säga det.

Anförande nr 115

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, ledamöter! Då gick tydligen Cecilia Brinck i ett sådant här utsatt område redan på 1970-talet, och jag gjorde det inte.

§ 24 Åtgärdsplan för att minska bostadsinbrotten i Stockholm (Utl. 2016:130)

Anförande nr 116

R a n a C a r l s t e d t (S): Ordförande, fullmäktige! Att bostadsinbrotten i Stockholm ökar är en oroande utveckling, och såklart måste den negativa utvecklingen brytas. Alla, oavsett var man kommer ifrån, ska kunna känna sig trygga i vår stad.

Det trygghetsfrämjande arbetet är väldigt högt prioriterat av Karin Wanngård och övriga i stadens ledning. Därför vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Väldigt mycket av det som står i motionen är bra, men det genomförs redan. Grannsamverkan finns i många stadsdelar, samverkan med polisen finns i väldigt många stadsdelar. Man har utvecklat lokala utvecklingsplaner, där man prioriterar vad polisen och vad stadsdelen ska satsa på i trygghetsarbetet. Bostadsbolagen genomför trygghetsvandringar. Det kryllar av aktiviteter och trygghetskapande åtgärder.

Snart kommer även stadens trygghets- och säkerhetsprogram som ska revideras och som kommer att ha ett större helhetsgrepp över brottsförebyggande arbete och trygghet i Stockholm. Bifall kommunstyrelsen!

Anförande nr 117

B o S u n d i n (M): Ordförande! Den här motionen lades den 3 februari 2016. Det är alltså drygt ett år sedan, och då var den högaktuell med den ökade brottsligheten och det ökade antalet bostadsinbrott.

När vi i dag i april 2017 tar en diskussion kring detta pekar det mesta faktiskt åt fel håll. Det har blivit mycket värre i stället för tvärtom. Det är mer inbrott än någonsin, och det har ökat stadigt. Det är kriminalitet och öppen droghandel på våra torg och offentliga platser.

Den stora frågan är då vad vi som kommun kan göra och vad majoriteten kan göra åt detta? Det finns ett antal exempel på en hel del arbete som görs. Man har anammat det som vi startade under allianstiden med brottsförebyggande arbete, nattvandringar och så vidare. Vi införde också Fenix på södra Järva, där polisen prioriterade bostadsinbrotten, vilket berodde på att det skedde oproportionerligt mycket just på södra Järva plus att en hel del individer i det området agerade brottsligt i andra delar av staden. Frågan är vad som har hänt sedan dess eftersom trenden har brutits.

Det finns naturligtvis många orsaker. En är att polismyndigheten tyvärr är i fritt fall. Där tycker jag att majoriteten här i staden måste ta en diskussion med sina kolleger i regeringen. Varför görs ingenting för att få fram fler poliser och mer resurser till den delen? Det är inte acceptabelt, tycker vi, att tusentals poliser slutar varje år när det behövs fler, men när nu detta är fallet måste kommunen gå in med säkerhetsvakter eller andra åtgärder och göra det ganska kraftfullt. Jag vet att det finns ett provprojekt i Husby med sex väktare som ska hjälpa till och försöka stoppa utvecklingen till viss del. Det är bra, men det räcker inte.

Vad ska vi säga till våra företagare och invånare i Rinkeby, Tensta och Husby till exempel, som bara ser att kriminella gäng tar över mer och mer av verksamheten? Det sker i övriga delar av staden också, främst i ytterstaden, och vi från Moderaterna och invånarna förväntar oss kraftfulla åtgärder från majoriteten i denna fråga.

I svaret på den här motionen finns det ett antal åtgärder, och det är bra, men det går ju väldigt långsamt.

Anförande nr 118

Borgarrådet L i v h (V): Fru ordförande! Bosse, vi delar ju i ganska stor utsträckning problembeskrivningen, och det har faktiskt hänt saker den senaste tiden, även om polisen har haft en stor omorganisation. Vi har precis som ni klagat på polisen och velat att de ska göra mer, och nu har de faktiskt förstärkt på Järva. Det finns nu fler poliser på Järva än det fanns för bara några månader sedan, och det uppskattar till exempel handlarna på Rinkebystråket som jag personligen har pratat med.

Om jag talar utifrån bostadsbolagen som jag kanske kan fokusera på har vi till exempel civila väktare som vi har anställt i Familjebostäder och som rör sig efter Rinkebystråket. När det gäller Husby har vi fler medborgarvärdar, och det har också anställts fler medborgarvärdar i Tensta.

Jag tror på ett samarbete mellan medborgarvärdar, bostadsbolag och polisen, och det arbetet tycker jag håller på att utvecklas på ett bra sätt. Men jag tycker att vi måste vara överens om att det är en komplex verklighet och det finns inga snabba fix. Vi måste alla hjälpas åt.

Anförande nr 119

B o S u n d i n (M): Det sista kan jag hålla med om, att vi gemensamt måste bekämpa detta. Det är något som har pågått ett antal år. Det är rätt, det här med att bostadsbolagen har en väldigt stor roll i det här, och det beror ju på att de sitter på våra ekonomiska resurser som kan användas. Det var ju därför vi införde de här medborgarvärdarna i olika bostadsområden. Det är bra att ni fortsätter att utveckla detta. Det är likadant med de sociala insatsgrupperna som vi initierade från början och som fortsätter. Men det behövs mycket mer.

När det gäller fler poliser i Järva är det ju bra för oss i Järva, men problemet är ju då att man tar poliser från andra områden som då lämnas därhän, eftersom det fattas poliser. Det är det som är problemet. Järva kanske potentiellt får det lite bättre, och så får ett antal andra områden det mycket sämre, tyvärr.

Anförande nr 120

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Jag har en fråga till Bo Sundin. Han nämner att tusentals poliser har slutat. Men enligt polismyndigheten i Stockholm var det 70 poliser som slutade under 2016. Jag undrar därför var Bo Sundins siffra kommer ifrån.

Den här informationen har kommit från polismyndigheten, och jag råkar sitta i regionrådet för polisen.

Anförande nr 121

B o S u n d i n (M): Vi har nog rätt båda två. Jag talar om tusen poliser på nationell nivå, och Marina talar om regional nivå. Det kan mycket väl stämma att det är 70 poliser i Stockholm. Men totalt sett är det tusen.

Anförande nr 122

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag är övertygad om att ambitionen att minska bostadsinbrotten delas av alla i den här salen. Moderaternas motion är också positivt behandlad, upplever jag, och finansborgarrådet skriver ett väldigt långt och positivt svar. För den oinvidige kan det därför kanske vara lite svårt att förstå vad som är den egentliga skiljelinjen i denna politiska fråga.

Läser man synpunkterna lite mer noggrant kanske man ser en brist på konkretion, och det är väl just det som motionen trycker på i det här fallet: Man vill ha en konkret åtgärdsplan med konkreta kostnadsberäknade insatser så att man från politiskt håll ska kunna ta ställning till och prioritera resurser till detta.

Kanske är det just det som majoriteten inte vill ha, för ska man fullt ut nå den vision som majoriteten har om en trygg och säker stad kommer det att krävas resurser. Givetvis står vi bakom en sådan vision, men vi vill också att vi kommer lite närmare det faktum att vi måste sätta in konkreta åtgärder från stadens sida för att minska otryggheten och öka säkerheten.

Jag vill därför yrka bifall till motionen och vår reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 123

K a d i r K a s i r g a (S): Ordförande, kommunfullmäktige! Den här motionen berör en viktig fråga – trygghetsfrågan och bostadsinbrotten. Jag som ordförande för Stockholmshem kan också berätta att det görs väldigt mycket genom bostadsbolagen när det gäller till exempel tekniska och elektroniska lösningar. Vid ombyggnationer byter man successivt till automatiska säkerhetslösningar.

Trygghetsfrågan är jätteprioriterad av majoriteten. Det är ett av grundfundamenten i vår politik, och det gäller i hela staden och i alla stadsdelar. Det är viktigt för oss, eftersom vi också driver linjen att Stockholm ska vara öppet för alla. Då måste vi se helheten.

Ni känner också till den sociala hållbarhetskommisionens rapport, och utifrån den har vi också tagit fram lokala utvecklingsprogram. I dessa lokala utvecklingsprogram har man inlett samarbete med det civila samhället. I en del stadsdelar har man även bildat fastighetsägarföreningar, till exempel i Hässelby-Vällingby, och förvaltningen har även startat trygghetsvandringar tillsammans med det civila samhället, där man tittar på växtlighet och belysning. De utrymmen som upplevs otrygga identifieras.

Det görs alltså mycket, och det gläder mig att vi är överens när det gäller tryggheten. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 124

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Motionen tar upp en väldigt viktig fråga, för inbrott i hemmet handlar ju om mer än bara förluster av ting; det handlar

faktiskt om den enskilda människans förlust av trygghet. Jag tycker definitivt inte att man någonsin kan påstå att man har gjort allt. Det är väldigt farligt när man kommer till den punkten där man säger att man har gjort allt i en fråga om den enskilda personens trygghet. Men arbetet är igång, och vi gör mycket.

Bland annat har stadsdelsnämnderna kommit väldigt långt när det gäller att jobba med sina medborgarlöften med polisen, som då ska lämnas in och där man får fokusera på de frågor som berör den egna stadsdelen. Man för dialoger till höger och vänster, man gör trygghetsmätningar och trygghetsvandringar.

Dock kan man alltid göra mer, och med detta vill jag yrka bifall till förslaget på beslut.

Anförande nr 125

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tänkte bara fylla på lite. Vad kan man göra mer? Vi tycker väl i alla fall från vårt parti att man kan göra lite mer satsningar på grannsamverkan. Det man kan se är ändå att där det finns grannsamverkan så minskar brottsligheten betydligt, och då kan det vara en bra idé att man underlättar för dem som vill utveckla den verksamheten.

Därför kan det vara en god idé att avsätta ekonomiska medel för bostadsområden så att man ska kunna köpa in utrustning och så vidare för att få en effektivare grannsamverkan än vad man kanske har i dag. Forskningen visar att där man har grannsamverkan minskar brottsligheten med 26 procent.

Vi tycker att den här motionen är en bra start, så därför yrkar vi bifall till motionen.

Anförande nr 126

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Att utsättas för bostadsinbrott är, precis som Mariana sade, inte bara ett angrepp mot ens prylar, utan det är också ett otroligt integritetsbrott. Att inte kunna känna sig trygg i sitt eget hem är på det viset en förfärlig upplevelse, och många väljer också att flytta, just för att man känner att ens hem inte längre är ens eget hem.

Jag satt i polisstyrelsen när det fanns en sådan i Stockholms län, och där satt jag bland annat med Ewa Larsson från Miljöpartiet. Nu är hon inte här i salen, men hon skulle säkert precis som jag minnas hur vi från politikens sida gjorde allt vi kunde för att sätta press på polisleddningen att öka ambitionerna inom det här området.

Men det var väldigt svårt att få dem att göra det. Det är ju bara ett fåtal procent av alla bostadsinbrott som leder till åtal, och man hade en målsättning, tror jag, från polisens sida – Ann-Katrin Åslund minns förstås också detta – om att 4 procent av alla bostadsinbrott skulle leda till åtal. Det var liksom målsättningen från polisstyrelsen, och jag tror aldrig att man nådde det målet. Man låg någonstans runt 3 procent. Den frågan var vi alla partier oerhört upprörda över och engagerade i.

Det är väl bra att det görs mycket, och nu har man från majoriteten berättat om en del av de insatser som görs på kommunal nivå för att komma åt bostadsinbrotten. Det är bra, men det är helt uppenbart att det inte räcker. Vi behöver göra mer!

Det är också helt uppenbart att polisen inte riktigt prioriterar den här typen av brott, eftersom de anser att det finns andra brott som helt enkelt bör prioriteras högre. Då blir de kommunala insatserna ännu viktigare, och därför tycker jag att det här är en bra motion och yrkar därför bifall till motionen enligt reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 127

Björn Ljung (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det är nästan övermaga att yrka bifall till en motion som är så väl behandlad som den här. Vi har ju en förmåga i den här staden att alltid hitta saker och ting som innebär att vi inte stöder varandras förslag i de olika blockkonstellationerna. Jag tycker att vi ska bli mer generösa med varandra när det gäller sådant i framtiden. Vi var inte bättre på vår tid, men någonstans måste förbättringsarbetet börja så varför inte nu. Därför borde den här motionen bifallas.

Det har varit uppe en del diskussionen huruvida man borde installera inbrottslarm i bostäderna i de olika bostadsbolagen. Det tycker jag vore en alldeles utmärkt idé – om det inte vore så att det märkligt nog är tekniskt enormt komplicerat. Det är för att de som bor i husen kanske har larm från hemtjänst eller liknande, de har olika telefonlösningar, och som så mycket annat har man otroligt svårt att göra det här på ett centraliserat sätt.

Därför är det en bra idé att via information från bostadsbolagen faktiskt uppmana hyresgästerna att installera inbrottslarm själva. Det är nu inte så dyrt, och försäkringsbolagen sänker ju premier och minskar på självrisken om man har larm installerat. Det är ett steg och en sådan åtgärd som jag tänker ta upp i Stockholms hems styrelse, alltså att vi kan informera hyresgästerna om möjligheterna och att man har rätt att göra det. Man är inte skyldig att göra det, men bostadsbolaget ser positivt på att man gör det och har inga synpunkter på det, bara det görs på ett bra sätt.

Det där är en information som många av våra hyresgäster inte känner till, med tanke på att bostadsbolagen är fyrkantiga när det gäller att låta människor installera runda paraboler. Därför tycker jag att vi ska vara lite runda och tillåta människor som bor i våra bostadsbolag att installera fyrkantiga inbrottslarm

Därmed yrkar jag bifall till den moderata motionen och Liberalernas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 128

Anna Rantala Bonnier (FI): Det här är väl en fråga som vi ändå är rörande överens om. Alla vill minska bostadsinbrotten. Vem ska liksom vara emot?

Men precis som det har sagts tidigare i den här talarstolen är politik en fråga om prioriteringar. Som det sades här tidigare är ju inte den här typen av brottslighet någonting som polisen prioriterar högt. Det kan man ha förståelse för när våldsbrotten ökar och vi har haft skjutningar och annat som så klart måste prioriteras högre. Men polisen måste också få resurser att göra det jobbet som minskar bostadsinbrotten och utreda inbrotten så att människor känner att det inte finns fri lejd att begå inbrott.

Det handlar såklart också om ett förebyggande arbete, och det är där staden kommer in. Staden har ett ansvar för det förebyggande arbetet, och det måste handla både om hur man kreativt kan jobba med lösningar från bostadsbolagen med samverkan, med trygghetsvandringar och annat som görs men också med sociala insatser.

Vi vet också att brottsligheten kryper nedåt i åldrarna, att det är unga personer som börjar sina brottsliga banor väldigt tidigt, och där har vi ett jobb att göra med våra sociala insatser, med fritidsverksamhet för unga, med socialtjänstinsatser. Därför är jag glad att den här majoriteten har satsat på trygghet också i form av ökade resurser till socialtjänsten så att man på ett tidigt stadium kan fånga upp personer som tas av polisen och överlämnas till socialtjänsten. Det är ju den påföljd som är, och då måste vi ha ett gediget arbete med de personerna så att vi kan stoppa detta tidigt.

Anförande nr 129

O l e - J ö r g e n P e r s s o n (M): Fru ordförande! Jag tror i grunden precis som Feministiskt initiativ att vi alla är upptagna av att minska utsattheten för inbrott i människors hus och hem. Det är nog inte en fråga om det, men det ju lustigt att det var just Feministiskt initiativ som tog upp frågan om resurser till polisen för att faktiskt göra det vi är rörande överens om.

Jag tackar för det, och ser fram emot att ni också lägger fram skarpa förslag inte i riksdagen, för där sitter ni ju inte, men i andra sammanhang där det faktiskt följs upp också i praktisk politik.

Det var dock inte därför jag begärde ordet. Jag begärde ordet därför att Ann Margarethe Livh nämnde satsningen på polisiär närvaro på Järvafältet som, om jag förstod det rätt, inte minst hennes egen majoritet i riksdagen på något sätt skulle vara ansvariga för. Det finns även en inrikesminister som har talat väldigt mycket om den polisiära närvaron på Järvafältet, och då har jag grottat ned mig lite i detta för att se om den här närvaron verkligen har stärkts under åren.

Det har den – absolut. Från 2016 till 2017 ökade den med fem poliser i lokalpolisområdet Rinkeby, varav fyra var polisaspiranter. Det är ingen tillräcklig satsning. Jag är fullt medveten om Operation Mareld, men problemet är att dit plockar man inte poliser. Och varför gör man inte det? Ja, därför att det inte finns så väldigt många poliser som vill arbeta i de här områdena, eftersom det är så oerhört tungt. Det är ett problem.

Då kan vi inte säga oss vara nöjda. 165 poliser, varav ungefär hälften är ute på fältet och verkligen gör det polisiära arbetet dagligen, räcker inte för att lagföra och utföra de brott som begås av de mer än 500 yrkeskriminella på Järvafältet.

Ann-Margarethe Livh och även andra representanter för majoriteten i den här salen har talat sig varma för grannstödsbilar och annat. Grannstöd är jättebra, och de gör väldigt många bra saker. I Spånga har vi det, och i Tensta har vi försökt. Problemet är ju finansieringen. Jag skulle önska att någon i majoriteten kunde förklara för mig varför majoriteten i min stadsdel Spånga-Tensta tog bort bidraget till grannstödsbilen helt och hållet från föreningsbidragen för två år sedan. Det gjorde inte vi. Vi satsade på det. Ni gjorde det inte.

Det är lätt att stå här och prata om satsningar som inte genomförs. Men vi synar er varje gång, så även när det gäller det här.

Anförande nr 130

Borgarrådet L i v h (V): För det första är inte heller vi nöjda med polisens närvaro. Det jag säger är att den har blivit bättre, och jag har pratat med chefen för Västerort som säger att det har blivit fler – fast inte så många, liksom Ole-Jörgen säger – och att man oftare passerar Tensta, Rinkeby, Husby och andra delars centrum och bostadsområdena. Det tror jag faktiskt stämmer. Jag har själv sett fler polisbilar nu än jag någonsin har sett tidigare, vilket kan bero på det som hänt.

Vi tycker att polisen ska vara synlig, men man måste också se på andra saker än just polisen för att komma till rätta med det här. Den här motionen handlar om bostadsinbrott, och då kan man se vad de kommunala bostadsbolagen gör. Björn Ljung pratade om inbrottslarm, och jag håller med Björn om detta. De kommunala bolagen sätter in säkerhetslås, vi kan få säkerhetsdörrar, man kan få extra lås på fönstren och så vidare. Vi har infört Huskourage, och i Rinkeby har vi till exempel civila väktare.

Vi gör alltså en massa konkreta saker för att förhindra brottslighet, men sedan vet jag som jag sade förut att det inte räcker – vi behöver göra mer!

Anförande nr 131

O l e - J ö r g e n P e r s s o n (M): Ordförande! Nej, borgarrådet har helt rätt – det räcker inte på långa vägar. Grejen är ju att all brottslighet måste beivras, och där spelar polisen en väsentlig, ja, en avgörande roll för att nå detta.

Jag vet att det blir en retorisk fråga, men jag måste ställa den ändå: Vilka handlare i Husby har borgarrådet talat med som skulle vara nöjda över den situation som råder på Järvafältet? Jag har inte mött en enda. Jag har inte mött någon i Tensta heller.

Borgarrådet ser polisbilar på Järvafältet. Jag bor också på Järvafältet, och jag ser dem också. De är ju där eftersom kriminaliteten är så stor i området, och det är därför de måste vara där mycket mer än vad de är nu.

Mer behöver absolut göras, men det räcker inte bara att tala. Man måste göra också!

Anförande nr 132

M a g d a R a s m u s s o n (MP): Ordförande! Presidiet får väl säga stopp om det blir för mycket en debatt om polisen som vi trots allt inte kan bestämma över.

Jag har absolut varit ute på Järva, eftersom jag sitter i Svenska Bostäders styrelse, och vi har väldigt mycket bostäder därute, och jag har träffat just några av de affärsidkare som finns där. Precis som Ole-Jörgen och andra i den här debatten har sagt tidigare är det ett jättestort problem att många upplever otrygghet i princip varenda dag med olika typer av kriminalitet, både liten kriminalitet och stor kriminalitet, något som gör att många faktiskt inte vill vara kvar där.

Det är ett jättestort problem. Jag tror absolut att vi behöver en större närvaro i form av antal poliser, men vad som faktiskt har skett är att deras arbetssätt har ändrats. Från att ha varit väldigt detaljstyrda och behövt jobba mycket med trafikkontroller och liknande kan de i dag satsa på det kvalitativa arbetet och bygga upp relationer

och träffa just de här handlarna. Jag var själv ute med polisen i Husby en kväll och gjorde just det – pratade med dem som hänger på torget och så vidare, och det tror jag är minst lika viktigt som fler poliser.

Anförande nr 133

Ole- J ö r g e n P e r s s o n (M): Ordförande! De poliser som finns på Järvafältet gör ett fantastiskt jobb, var och en av dem. Men de är för få. De behöver bli fler.

De behöver bli fler för att synas mer i det dagliga. De behöver synas mer när det *inte* händer någonting. Vi behöver fler sådana poliser som Magda Rasmusson har träffat som är ute och talar med folk. Men hur ska de kunna göra det när kriminaliteten ökar, otryggheten ökar, utsattheten ökar och polisen inte blir väsentligt fler till antalet? Då behöver vi göra förstärkningar.

Vad har ni åstadkommit, och vad har ni gjort i er majoritet för att säkerställa till exempel att polishuset i Rinkeby kan ha en temporär lösning fram till att det ska stå klart förhoppningsvis kring 2019–2020?

Anförande nr 134

Borgarrådet L i v h (V): Jag hann inte prata klart, och därför fick jag trycka in mig en gång till och plåga er med denna fråga.

Nu har detta handlat väldigt mycket om polisen som vi inte styr över, och jag tror inte att det finns en enda politiker i den här salen som inte på något sätt har kontaktat polisen, polisledningen och så vidare för att få polisen mer närvarande. Vi har lyckats, tycker jag, i alla fall delvis, på Järvafältet, men vi måste självklart göra mycket mer.

Det är också så att vi inte har makten över centrumen på Järva. Tyvärr sålde ni ju i Rinkeby och Tensta till Boulton. Där har vi ingen makt. I Husby där Svenska Bostäder styr har vi däremot börjat med feministisk stadsplanering, vi har trygghetsvandringar som går runt och frågar varenda affärsinnehavare och de boende hur de skulle vilja att centrum ser ut.

Sedan måste man se på vad vi i kommunen konkret kan göra mer än att klaga på att polisen inte är där, vilket vi gör och ska göra, men vi kan ju också göra saker och det gör vi. Det som bostadsbolagen gör är väldigt, väldigt omfattande och väldigt konkret. Förutom det jag nämnde förut har till exempel Familjebostäder väktare som går runt bland affärsinnehavarna, dock inte Rinkeby centrum, för det är sålt till en privat ägare, och jag har personligen pratat med de flesta av dem som också tycker att det har blivit mycket tryggare.

Men självklart är folk oroliga när det begås mord. Det är man inte bara på Järva, utan det är man i Älvsjö och på många andra platser. Det påverkar. Att våldet har ökat i hela Stockholm påverkar oss. Det påverkar mig, det påverkar er, och det behöver vi arbeta för gemensamt.

Jag skulle också vilja säga en annan sak, och det är att de flesta av oss som bor på Järvafältet är helt vanliga människor som lever helt vanliga liv och som vill att vi tillsammans försöker åstadkomma någonting emot den här lilla gruppen som förstör

för väldigt många. Dessa insatser jobbar vi stenhårt med tillsammans här i kommunen – bostadsbolagen, socialtjänsten, stadsdelsförvaltningarna och många andra.

Anförande nr 135

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Ann-Margarethe Livh, jag tänkte inte att du skulle få slippa undan så lätt i den här debatten, för du har ett stort ansvar och jag har sett med förskräckelse på hur Husby centrum ser ut. Det är Svenska Bostäder som har ansvaret för det, och det är borgarrådet som är ordförande där.

Detta ska jag bråka om vid ett annat tillfälle, jag lovar att återkomma om det, men det här gällde bostadsinbrotten, och jag tänkte försöka återgå till ursprungsfrågan, om ordföranden så tillåter.

Det jag dristade mig till att ta upp här i fullmäktigedebatten var en ny idé jag hade, nämligen att vi skulle informera också våra hyresgäster i de tre kommunala bostadsbolagen och även Stadsholmen att de har rätt att på egen bekostnad installera inbrottslarm om de så vill. Detta känner de nämligen inte till, och jag tänkte höra med borgarrådet Livh vad hon tycker om en sådan briljant idé.

Anförande nr 136

Borgarrådet L i v h (V): Måste jag säga att idén är briljant, Björn? Kan jag inte bara få säga att den är bra och att jag tar med mig den?

Anförande nr 137

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Jag förstår att man inte ser så många fler poliser än fem i lokalpolisområdet Rinkeby, delvis av den enkla anledningen att den här satsningen i Järvaområdet inte sker där utan i Mareld. Det är där som fokus har legat hittills. Jag kanske ska förtydliga att jag sitter i regionrådet för polisen.

Jag håller till fullo med om att det behövs fler poliser. Över huvud taget ser samhällsklimatet ut sådant i dag att vi tyvärr behöver fler poliser, och det är väl kanske därför vi i vårbudgeten lägger 500-700 miljoner kronor extra just på den frågan.

Det är inte lösningen, men någonstans är det i alla fall ett steg i någon riktning.

Anförande nr 138

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Nu glider jag ifrån det här med bostadsinbrotten, och det är för att andra tar upp andra frågor. Därför vill jag ställa en rak fråga till Mariana Moreira Duarte och Miljöpartiet: Är ni beredda att stödja vårt förslag att staden anställer och bekostar ordningsvakter i de här centrum-anläggningarna?

Anförande nr 139

M a r i a n a M o r e i r a D u a r t e (MP): Vi är beredda att vara en delaktig part i samtal när det gäller åtgärder som faktiskt fungerar, och de här åtgärderna har än så länge i och med att de inte har pågått så länge inte visat sig fungera. Vi får återkomma och ha det samtalet när det finns någon sorts evidens för att de här åtgärderna faktiskt fungerar.

Anförande nr 140

P e r O s s m e r (SD): Ordförande! Just därför att man har talat om bostadsinbrott vilket knappast är en kommunal angelägenhet mer än möjligen för de kommunala företagen har jag inte yttrat mig, och det är kanske fel. Men jag vill ändå säga att vi redan i höstens budget förespråkade ordningsvakter. Andra sade nej och bekämpade detta på alla sätt. Men nu har man ändrat sig, och det gläder mig.

§ 26 Effektivt nyttjande av stadens skollokaler (Utl. 2016:132)

Anförande nr 141

Dennis Wedin (M): Ordförande! Jag skrev den här motionen för ett och ett halvt år sedan, och den handlar om Solhemsskolans lokaler på Värsta gårdsväg, väldigt nära Spånga centrum. När jag skrev motionen hade lokalerna stått tomma i hela två år. Om det går att få en bild nu, så får det gärna göras. Om det inte går är det lugnt.

Det är fina fritidslokaler som uppenbart har hamnat mellan stolarna hos stadens olika förvaltningar eller sysslor för staden. I stället för att staden utgår från att lokaler ska användas och att det finns många olika saker man kan tänka sig att de här lokalerna skulle kunna användas till har de stått tomma. Jag bor i Spånga och gick förbi lokalerna på väg till jobbet senast i dag, och trots att jag skrev motionen för ett och ett halvt år sedan står de alltså tomma igen.

Det blir lite extra roligt när det står i själva ärendet att det således står klart att majoriteten genomför en politik som efterfrågas i motionen. Ni får väl låta de här tomma husen representera er politik – inte mig emot. Kanske om någon går in i de här tomma lokalerna och skriker lite: Skattehöjningar! Inte resursutnyttjande! Då är det ännu mer er politik.

Allvarligt talat: Moderaterna har länge drivit på för att utöka användningen av skollokaler utanför skoltid och öppna upp för idrottsföreningar eller kulturella aktiviteter. Det handlar ju om att vi måste ha ett korrekt resursutnyttjande. De lokaler som är tomställda och disponibla för annan förvaltning ska i stadens fastighetsdatasystem registreras som tomställda, och jag undrar om det har varit så i det här fallet.

Jag är medveten om att lokalerna har använts till saker under det ett och ett halvt år som motionen har varit under beredning. Jag är även väldigt glad över att Enskede-Årsta-Vantör ställer sig positiv till motionen, och jag hoppas att det finns en möjlighet för fullmäktige att pröva detta och faktiskt gå med på ett sådant ärligt uppsåt som den här motionen har, det vill säga att vi faktiskt måste utnyttja lokalerna bättre.

Här pratar vi alltså om skollokaler med 352 000 kronor per år i årshyra, och då är det inte rätt mot skattebetalarna att de står tomma så länge. Vi vet från en utredning från 2014 att 47 nya skolor måste byggas fram till 2040, och vi har ett stort problem med just skollokaler. Då tycker jag att det är särskilt ironiskt att det har blivit på det här sättet. Jag vill såklart också värna mitt område i Spånga.

Jag tror på de här lokalerna, och jag hoppas få tydligt besked från Olle Burell om ni kan tänka er en tydligare kartläggning som kan gynna detta.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 142

Borgarrådet Burell (S): Ordförande! Tack, Dennis Wedin, för att du engagerar dig i frågan om lokaler för utbildningsverksamhet, något som är väldigt viktigt!

Dennis har sagt från talarstolen att Moderaterna har jobbat länge för att utnyttja lokalerna på ett bättre sätt. Det tycker jag att det är bra att ni har gjort; synd att ni inte hann göra mer än vad ni hann på de åtta år som ni styrde Stockholm helt och hållet.

Vi har verkligen satt fart från första dagen med att förverkliga ambitionerna om att kunna utnyttja lokaler också på kvällar och helger. Skolbarnen går ju i skolan bara 48 procent av årets dagar, så det finns ju väldigt många dagar på året som man kan använda alla möjliga lokaler i skolorna.

Vi har gjort en kartläggning över hela staden, och i budgeten står det också inskrivet att minst en ny lokal per stadsdelsnämnd ska tillgängliggöras. Jag tror att det kan bli ännu fler. När vi bara genom de här pilotprojekten lyckas hyvla ned de trösklar som finns – det kan ha att göra med låssystem, larmsystem, städning, avgränsningar, bokningsfrågor och hur man ersätter de skolor som kan få extra slitage för det och hur man betalar det och så vidare – kan man en masse frigöra en massa viktiga och fina lokaler för föreningslivet. Det är alltså på gång.

När det gäller just den skola som Dennis Wedin uppmärksammar – och jag unnar honom uppmärksamhet i lokalpressen i sin valkrets kring detta, det var en fin artikel i en av våra lokaltidningar – är det så att vi har ett enormt bestånd av lokaler i Stockholm. Ibland känner man att det här inte är en optimal användning av just den byggnaden, men i helheten är det förklarligt att en lokal kan stå tom ett litet tag. Det är ingenting jag vill försvara rakt av, men i det här fallet är det så, och jag vet att Dennis Wedin även har fått svar från utbildningsförvaltningen som beskriver det här i detalj. Därför ska jag inte trötta fullmäktige med att läsa upp det svaret som innebär att den här lokalen inte får användas till skoländamål på det sätt som utbildningsförvaltningen skulle vilja, men framöver har vi behov av att kunna använda den här marken för att bygga ut skolan.

Det är det här som är viktigt: att vi trots allt lyckas behålla rådighet över mark som verkligen kommer att behövas enligt våra lite mer långsiktiga prognoser. Man jobbar samtidigt med att försöka hitta en lämplig hyresgäst så att man kan använda de här lokalerna. Självklart vill man göra det, men då gäller det att hitta en verksamhet som inte lägger beslag på lokalerna på längre sikt och som skulle göra att vi inte rådighet över marken som vi som sagt med all sannolikhet kommer att behöva för att bygga permanenta skollokaler, något som är väldigt viktigt för alla som bor i området.

Det har varit lite olika planer för det här huset, och man har använt det delvis. Nu tittar man även på andra saker, till exempel att använda det för evakuering. Jag tror alltså att det säkert kommer att användas på ett bra sätt i långa loppet.

Anförande nr 143

Dennis Wedin (M): Ordförande! Tack, borgarrådet! Jag får börja med att berätta att vi inte har fått endast ett lokalt pressklipp utan två lokala pressklipp på detta. Det är viktigt när det kommer till de här lokala frågorna, och det visade sig också när vi ställde frågan till Spångaborna vad de själva ville att de här lokalerna ska användas till så kom det in många tips som jag gärna delger Olle Burell sedan.

Jag vill bara uppmärksamma att det står ju från SLK i yttrandet att rutinerna kan förbättras och att en rad åtgärder pågår för att säkerställa ett effektivt nyttjande av

lokaler. Vi vet att behovet är stort, och det här tycker jag är ett bra exempel på hur vi kan jobba mycket bättre med frågan.

Jag vill egentligen bara att borgarrådet Burell får möjlighet att berätta lite om vad det är för åtgärder som planeras här. Jag vill även skicka med att ett svar som jag också har fått från utbildningsförvaltningen är att man nu har ett syfte för den ena paviljongen. Det andra huset är fortfarande ledigt. Jag vill därför uppmuntra att ni prioriterar frågan tillsammans med idrottsförvaltningen och kanske hittar en lösning snabbt, kanske för att snabbt få in en idrottsverksamhet i lokalen.

Anförande nr 144

Borgarrådet B u r e l l (S): Både utbildningsförvaltningen och dess lokalenhet med dess oerhört skickliga chef Åsa Härkegård, som många av er känner som medarbetare tidigare här i huset, och hennes 30 medarbetare liksom Sisab jobbar hela tiden med alla enskilda objekt för att använda lokalerna på bästa sätt. Det ligger verkligen i allas intresse, så jag vill försäkra Dennis Wedin om att ingen av våra anställda ligger på latsidan när det gäller de här frågorna, utan de tittar på alla enskilda objekt.

Sisab har i uppdrag att skapa 55 000 nya skolplatser till 2040, och bygger både nya hela skolor och bygger ut och är nere på nästan klassrumsnivå. Enligt ett lokalkapacitetsutnyttjandeverktyg ser man också hur man ska kunna använda lokalerna ännu bättre.

Det här kommer att landa i någonting bra, det är jag alldeles övertygad om!

Anförande nr 145

A n n - K a t r i n Å s l u n d (L): Jag skulle vilja fråga Olle Burell vad han tycker om att använda det här till annan typ av verksamhet. Det är ju så att de här fritidshemslokaler inte ligger i anslutning till skolan, och för en unge tar det tio minuter att gå från skolan. Lokaler har inte använts på massor med år. Samtidigt har det varit problem med att få fram lokaler för dagverksamhet som hade varit alldeles utmärkt att kunna ha och som hade passat i Spånga centrum.

Vad tycker Olle Burell om de stuprör som finns mellan förvaltningarna, och varför har det inte varit något samarbete med stadsdelsnämnden som då hade kunnat flytta sin dagverksamhet för dementa endast två minuter bort? Det hade varit utomordentligt jättebra. Nu fick de flytta väldigt långt bort under stor protest från alla dem som råkade ut för flytten, och samtidigt står de här lokalerna tomma.

Man måste restaurera taken. Tomma lokaler som man reparerar nu och inte gör någonting av – vad tycker Olle Burell om den stuprörspolitik som Sisab och andra bedriver?

Anförande nr 146

Borgarrådet B u r e l l (S): Ordförande! Vi ärvde ett knippe stuprör av er och har nu ersatt det med större trummor. Vi har SAMS-arbetet där vi nu får ihop våra förvaltningschefer och bolagschefer, och alla som är lite insatta i de här frågorna vittnar om att det verkligen har satt fart på samarbetet.

Jag tror säkert att det finns ytterligare förbättringspotential, inte minst när det gäller kontakten mellan utbildningsförvaltningen och de 14 stadsdelsnämnderna. Därför har vi också skrivit in i budgeten att vi från utbildningsnämndens sida ska bryta ned vår verksamhet så att den går att förstå också ur de här 14 stadsdelsnämndsperspektiven för att man ska kunna sträcka ut händer mot varandra och ha en ökad samverkan.

Jag har också sagt att det är viktigt att vi inte släpper rådigheten över den här ytan, för vi kommer med all sannolikhet att behöva bygga permanenta lokaler, och det vore synd att lura några att man nu hittat en lösning för deras verksamhet på den här platsen när vi i själva verket kommer att behöva det för en skola. Det skulle alltså inte vara en hållbar lösning.

Anförande nr 147

Å k e A s k e n s t e n (MP): Det har ju hänt en del sedan den här motionen var uppe i kommunstyrelsen i augusti. Det går lite långsamt med motionsarbetet här, som vi vet.

Bland det som har hänt är att det antogs en övergripande policy i oktober i tre nämnder. Det är bra att det här arbetet fortsätter, för jag tror att det finns ett behov som möjligtvis är större än vad vi politiker och våra tjänstemän känner till. Det kan finnas ett mörkertal. Jag har själv märkt att folk efterfrågar lokaler men att man inte riktigt vet var man ska vända sig. Då frågar de mig ibland, och jag kanske kan hjälpa till i någon mån. Jag tycker ju att det är rimligt att en förening i en stadsdel kan ha möjlighet att disponera lokaler på hyfsade villkor i den egna stadsdelen.

Jag tycker därför att det här är ett steg framåt och yrkar bifall till kommunstyrelsen.

Anförande nr 148

C h r i s t i n a L i n d e r h o l m (C): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Det har antagits en policy. Sisab säger att det inte finns särskilt många tomma lokaler. Andra säger att visst finns det tomma lokaler, men man behöver dem för att ha möjlighet till utveckling.

Det är klart att nu när det är en så stor ökning av elevantalet och det ska byggas så många skolor så behöver man se över hela lokalbeståndet.

I det här fallet måste jag nu hålla med skolborgarrådet när han säger att vi måste använda lokalerna eftersom skolans egen verksamhet är så liten del av tiden. Då tänker man sig att det måste finnas ett incitament för Sisab att vara med även i helheten, för det kan ju inte vara så att de hyr ut lokalerna till utbildningsverksamhet och sedan sitter nöjda och tar in pengar i enlighet med de avtal som sluts. Det kanske inte är så att de är de första som säger att här står det en paviljong eller här finns det utrymme för annan verksamhet eller med utbildningsverksamhet.

Jag tycker att det är väldigt angeläget att man tänker igenom både hur skolan och fritidsverksamhet kan använda lokalerna och hur föreningslivet kan komma in. Vi har väldigt många nyinkomna människor som behöver utbildning, kompetens och allt möjligt. Det är inte så himla gott om lokaler i staden, så skolorna är en väldigt viktig resurs som måste användas bättre. Det speciella fall som det hänvisas till i det här

ärendet är jag inte särskilt bekant med, men det dyker ju upp till och från eftersom elevkullarna inte är statiska och byggnaderna oftast står där de står.

Anförande nr 149

Borgarrådet B u r e l l (S): Tack, Christina, för att du ger ytterligare ett bevis på att vi kan ha samsyn kring många frågor!

Nu har ju Centerpartiet ingen ledamot i Sisabs styrelse, för den är så pass liten, och därför kan jag passa på att berätta om det faktum att Sisab inte har några synpunkter alls på hur utbildningsförvaltningen använder sina lokaler, utan gör allt som utbildningsförvaltningen beställer på ett väldigt fint och kvalificerat sätt.

Det är alltså utbildningsförvaltningen som nu jobbar med att hitta system som gör att vi kan säkerställa att den primära uppgiften blir gjord på bästa sätt. Det är ju rektorerna som har ansvaret, och de måste ha rätt att använda alla lokaler som de behöver och hitta sätt att se vad som är överblivet rektor när har bokat in det hon eller han behöver och hur man då kan hyra ut det på ett bättre sätt.

Det handlar mycket om tekniska system och kommunikation kring det, hur vi ska kunna tillgängliggöra lokaler. Sisab gör allt som de får beställning på.

Anförande nr 150

C h r i s t i n a L i n d e r h o l m (C): Ordförande! Jag uppskattar naturligtvis att jag får höra hur Sisab arbetar, och det är väldigt värdefullt att de gör allt de kan. Men Sisab är ju också ett av stadens bolag som ska inbringa en del pengar till staden för det de hyr ut, som då staden betalar för att hyra de här lokalerna som Sisab hyr ut. Det borde alltså finnas ett väldigt stort gemensamt intresse av att stötta varandra i att hitta lösningar på överblivna lokaler eller på att lösa behov av ytterligare lokaler.

Ordförande! Jag vill också passa att yrka bifall till reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 151

E r i k S l o t t n e r (KD): Ordförande! Jag tycker att Dennis Wedin har skrivit en motion med väldigt goda intentioner. Det är ett bra förslag, ska jag rentav säga. Den stora brist jag tycker att det är att det står tomma lokaler om kommunen äger under kvällar och helger är en fråga som jag har själv har lyft upp i olika sammanhang i väldigt många år. Det har funnits en massa argument, ofta med administrativ innebörd, varför detta inte är möjligt, men min erfarenhet är ändå att sätter man sig ned med en gemensam vilja från politikens sida bemästrar man ofta dessa administrativa hinder.

Jag tycker att det är bra att Olle Burell verkar vara väldigt engagerad i frågan. Det bådär gott, till exempel den här policyn som är antagen. Samtidigt kom det uppgifter för inte alltför länge sedan som visade att det inte gick så snabbt i frågan som man hade önskat, att det var svårt att få till en skollokal i varje stadsdel. Det kanske var något år sedan som den uppgiften kom.

Jag sitter inte i utbildningsnämnden, så jag följer det inte längre lika noggrant som jag gjorde en gång i tiden och har inte hört någonting efter detta, men jag hoppas att

arbetet går snabbare nu än vad det gjorde förr, och det verkar ju så när jag lyssnar på Olle Burell.

Jag vill ändå öka tempot i frågan och yrkar därför bifall till motionen enligt den reservation som vi har lagt i kommunstyrelsen.

Anförande nr 152

Borgarrådet B u r e l l (S): När jag fick den stora förmånen och privilegiet att bli skolborgarråd började jag genast besöka verksamheter, ungefär 120 stycken. Överallt kommer man in i lokaler som är fantastiska! Som gammal föreningsordförande och föreningsmänniska tänkte jag att här hade man ju kunnat ha årsmöte, väldigt nära där jag bor och så.

Det var dock uppenbart så att det inte under era år hade gjorts tillgängligt på det sättet att jag under mina 20 år, faktiskt, i de där kvarteren ens hade förstått att det fanns fantastiska aulor och så vidare i närheten.

Erik Slottner säger att han har jobbat hårt i många år med den här frågan. Vilka initiativ var det han tog och varför slog de inte igenom? Var det det parti som hade hand om utbildningsnämnden som inte lyssnade? Var det era tjänstemän på den tiden som inte gjorde det? Vilka erfarenheter kan Erik Slottner skicka med mig nu så att det går ännu snabbare den här gången?

Anförande nr 153

E r i k S l o t t n e r (KD): Jobbat hårt sade jag inte att jag hade gjort; jag sade att jag har lyft frågan under många år och fått in dem inte minst i kommunpolitiska handlingsprogram. Sedan har jag lyft det mycket internt i partiet.

De hinder som jag sade som jag ofta fått höra från förvaltningen, kanske ledande politiker och en del andra också internt i partier ska jag säga, har varit mycket av just administrativ karaktär. När man historiskt har försökt göra detta så har det varit exempelvis krav på vaktmästare, många rektorer har inte vågat hyra ut till externa hyresgäster eftersom man kanske inte riktigt har litat på dem man skulle hyra ut till och så vidare. Lås- och nyckelfrågan är bekant.

Dessa hinder har ofta lyfts fram när jag har tagit upp frågan, men då har jag sagt att detta inte får lägga alltför stora hinder i vägen för att nå de mål vi vill, utan vi måste öka tempot i detta. Det har jag lyft fram i olika sammanhang.

Nu vet Olle Burell lika väl som jag att det är först den här mandatperioden som ni gruppleddare skulle kunna sätta lite mer kraft bakom orden, och hade vi suttit i majoritet hade jag kanske lyft frågan ännu mer än vad jag gjorde förut.

Anförande nr 154

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag är ingen höjddare på de här skolfrågorna, det ska jag villigt erkänna – nu kom rektor Jan Jönsson in, utmärkt, men nu var det så att jag fick ta den här frågan – men jag blev lite förvånad när jag läste igenom ärendet. Jag tänkte: Jisses, när jag var ordförande i en stadsdelsnämnd i forntiden, det vill säga någon gång på 90-talet i Aspudden, var en av de åtgärder vi gjorde att öppna skolan för föreningar och möjligheter att använda både

den och fritidsgården från tidig morgon till sen kväll. Det var utomordentligt lyckat, och vi sparade massor av pengar på det, för vi kunde stänga andra dyra föreningslokaler i stället.

Jag är faktiskt inte sarkastisk den här gången, utan jag är uppriktigt förvånad över att vi inte har kommit längre i resten av staden. Jag förstår liksom inte det här över huvud taget. Det borde väl vara fullständigt självklart! Det är egentligen inga problem annat än att man har en kvällsvaktmästare i en skola som håller rätt på att skolan öppnas och stängs som den ska. Jag kan lova att det även är utomordentligt god ekonomi i det här.

Som Olle Burell mycket riktigt säger vore det väl alldeles utmärkt om man kunde använda de här fina aulaanläggningarna, även om man inte har goda kontakter med den lokala rektorn eller med någon som har nyckel till lokalerna på olika sätt.

Det här med stuprören i kommunal, landstingskommunal och statlig administration är ett elände. Staden ska agera som *en* man och kvinna! Vi ska inte ha de här stuprören där vi ägnar oss åt revirbevarande, utan vi ska i stället ägna oss åt att vara hängrännor mellan bolag och förvaltningar så att vi samverkar och därmed får ut så mycket som möjligt av varenda hyrespeng som från början faktiskt är skattebetalarnas.

Därför yrkar Liberalerna bifall till den här motionen och reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 155

Borgarrådet B u r e l l (S): Tack, ordförande! Jag kan inte låta bli, även om alla hundra som sitter i salen blir inbegripna i det här offentliga erfarenhetsutbytet, att fråga Björn Ljung hur han som gammal stadsdelsnämndspolitiker med all den här kunskapen som han vittnar om bidrog när ni gjorde den här stora förändringen som innebar en centralisering av skolverksamheten till utbildningsnämnden. Jag tror att mitt parti var emot det. Nu är det nog ingen som är emot det; jag tycker att det är jättebra att det är centraliserat. Men det gjordes ju under er tid den förra vändan. Var det här någonting som ni diskuterade internt, alltså hur man skulle undvika att det blev svårare att boka lokaler, och vilka hinder var det då som ni försökte lösa och som ni inte lyckades lösa och som vi dras med i dag?

Hur gick diskussionerna? Det var ju säkert enklare när det låg på stadsdelsnämnderna. Det var samma budget, och man hade ett intresse av att få det att funka för alla verksamheter. Men det skedde ju inte automatiskt om man inte hade en tanke med det.

Anförande nr 156

B j ö r n L j u n g (L): Olle Burell har gett svaren. Det var så här att vår partiledare Janne Björklund och jag hade en debatt om detta som jag förlorade, och så blev det på det här sättet. Jag var en liten minoritet som tyckte att skolorna kunde ligga kvar på stadsdelsnämnderna. Det tyckte jag *då*, av det skäl som Olle Burell säger: att det är så mycket god ekonomi i att vi kan samverka och samutnyttja skolans resurser på olika sätt. Det gällde inte lärare och så utan mer infrastrukturen, skollokaler, aulor, fritidshem intill och idrottshallarna.

Mitt stora och bärande argument var att det var både rationellt och ekonomiskt, men jag var en liten minoritet och förlorade debatten stort mot Janne Björklund. Så ligger det till.

§ 27 Tillsättande av utredning för att klarlägga Stockholms kommuns kostnader för flyktinginvandring och illegala invandrare (Utl. 2016:139)

Anförande nr 157

Per Ossmer (SD): Ordförande! Det är snart 15 månader sedan den här motionen lades fram, och på det här området händer det dagligen saker och ting.

Vad jag ville och vad vi yrkade på var att få en utredning – observera en utredning – om kostnaderna för nyanlända, och då skulle man utnyttja sedvanliga och enkla redovisningsmetoder. Vad vi pratar om är mycket pengar. Ser vi på staten och kommunen är det hundratals miljarder.

Vad svarar då det ansvariga borgarrådet på min motion? Det första svaret är en allmän lovprisning av det svenska välfärdssystemet och särskilt hur bra det fungerar i Stockholm. Det får nästan religiösa övertoner, och jag citerar: Vi blir allt rikare om vi hjälps åt och bär varandras bördor under de perioder i livet då vi behöver stöd.

Bära varandras bördor, som det står i Bibeln. Jag ska inte raljera över de orden. Det skulle inte min fru tycka om, men vi kan konstatera att påståendet är sakligt helt felaktigt.

I svaret är det så en allmän kritik av Sverigedemokraterna, och så är det ju alltid, men det väsentliga är att det anses fel att inordna stadens invånare i olika grupper och kostnaderna för dem. Det är underligt, för det är ju något som alltid sker. Det är gamla och unga, friska och sjuka, skolbarn och icke skolbarn, arbetslösa och icke arbetslösa, idrottande och icke idrottande. Listan kan göras hur lång som helst, och det är ju mängder av sociala kriterier som vi brukar ta upp och behandla här.

Sverigedemokraterna anser det självklart att de här frågorna går att lösa rent tekniskt, och det finns ett tillräckligt stort ekonomikunnande bland stadens tjänstemän – det här är ganska enkel ekonomi – för att de i sin redovisning skulle kunna lägga upp separata konton för bokföring av de kostnader som gäller invandringen och de kostnader och intäkter som behövs.

Det här är en väldigt elementär redovisningsteknik, men man gör det inte. Man vill inte. Jag upprepar: Man vill inte. Vi menar, och det är därför vi lägger fram motionen, att medborgarna i Stockholm har rätt att få dessa siffror på bordet. Det är mycket pengar.

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 158

Karin Gustafsson (S): Precis som finansborgarrådet skriver i sina synpunkter lyser Sverigedemokraternas människosyn igenom oerhört tydligt när de skriver den här motionen.

Vi kartlägger inte folkgrupper för att kunna göra Sverigedemokraterna lyckliga. Jag har verkligen försökt att sätta mig in i vad Sverigedemokraterna och Per Ossmer med flera vill uppnå med denna motion. För mig står det inte alls klart. Tvärtom blir jag mer och mer fast i min övertygelse att jag och Sverigedemokraterna står fruktansvärt långt ifrån varandra i den här frågan.

Ni har en människosyn som jag tycker är fullständigt vidrig. Ni vill kartlägga människor – varför? Ska vi börja kartlägga människor med funktionshinder också för att kunna säga hur mycket de kostar? Vad ska Per Ossmer göra med den informationen? Det kan jag fråga mig.

Med detta sagt vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens utlåtande.

Anförande nr 159

P e r O s s m e r (SD): Det är svårt att bemöta rent känslomässiga uttalanden som inte bygger på fakta. Det är klart att vi vill veta fakta, och vi vill veta sanningen!

För inte så länge sedan hade vi faktiskt en motion som delvis bifölls. Det gällde kunskapsresultatet för nyanlända elever och andra elever. Det beslöt man att dela upp. Vi söker fakta, och det är ju förutsättningen för all diskussion som vi kan föra här.

Nu frågas det om vi vill dela upp folk. Det är klart att det görs mycket undersökningar som kan gälla till exempel funktionshindrade, vilket nämndes. Det är klart att det gör inte vi, men riksdagen måste naturligtvis diskutera vad assistansersättningen kostar. Vi vet att den kostar 30 miljarder. Det är en annan fråga, men det är svar på tal: Givetvis ska sådant undersökas.

Anförande nr 160

K a r i n G u s t a f s s o n (SD): Per Ossmer svarar fortfarande inte på min fråga. Vad avser Per Ossmer göra med den information som han vill att staden ska ägna tid åt? Vad avser Per Ossmer göra med informationen när han ska kartlägga folkgrupper? Per Ossmer svarar inte på frågan!

Anförande nr 161

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag ska svara på Karin Gustafssons fråga i mitt nästa anförande.

Jag tänkte inleda med att säga att det är precis som Per Ossmer säger: I dag räknar vi på vad äldreården kostar, och vi räknar på vad skolan kostar. Vi räknar till och med på kronan vad skolmaten kostar. Men man vill inte räkna på invandringens kostnader.

Invandringen är en förtjänst för samhället, säger statsminister Stefan Löfven. Invandringen är en fantastisk tillgång för Sverige, säger ordföranden för Socialdemokraterna i Malmö. Trots det kommer man nu in med en skrivelse till regeringen om att man *inte* vill ha några fler nyanlända invandrare till Malmö, vilket ju är märkligt när man samtidigt säger att det är en stor tillgång.

Malmö är en stad som har haft en väldigt stor invandring. Det är det mångkulturella samhället, det mångkulturella Sverige som de flesta partier här vill se. Det är också en kommun som går i bankrutt om det inte hade varit för att man får skattepengar från stockholmarna.

Vi är beredda att ta ansvar. Vi vill inte att hela Sverige ska se ut som Malmö, det vill säga gå i bankrutt. Det är dags att även andra partier börjar ta sitt ansvar.

Därför yrkar jag bifall till motionen.

Anförande nr 162

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande, fullmäktige! Vi socialkonservativa yrkar avslag på motionen. Orsaken till det är att den här kunskapen redan finns, och det finns ingen anledning för Stockholms stad att sitta ned och detaljräkna på de här sakerna och ägna utredningsresurser till det. Det finns bättre saker som man kan använda skattepengarna till.

Det är nämligen så att den här informationen finns på nationell och internationell nivå. Det har lagts fram så många utredningar, och resultatet visar alltid detsamma nu för tiden: Det blir nettoförlust, och orsaken är helt enkelt att nyanlända, nya svenskar, inte kommer i arbete i så pass stor utsträckning som den inhemska befolkningen. Vi vet att vi har ett glapp där på ca 15 procentenheter, så det är en minusaffär.

Det behövs alltså inte mer.

Karin Gustafsson var uppe och pratade om vad det är för människosyn, vad det finns för behov och vad man vill uppnå med det här. Ja, vi som är lite äldre kommer ju ihåg Olof Palme. Jag minns 1980. Då engagerade Palme den unge nationalekonomen Jan Ekberg. Olof Palme brann för hans uträkningar, och orsaken var den att på den tiden, det vill säga 60- och 70-talet och hans studie som kom 1980, då visade det på plus. Så var det ju på den tiden – 40-, 50- och 60-talet. Då var det på plus.

Då var det viktigt för Socialdemokraterna att få fram dessa beräkningar, och jag minns fortfarande Olof Palme säga: Det är viktigt att vi får sådana fakta på bordet!

Då var det viktigt att man kunde särskilja människogrupper och kunna påpeka att jugoslaver och så vidare jobbade så de svettades. Då var det viktigt.

Nu är det *inte* viktigt. Det som Olof Palme gjorde då, det är nu ett uttryck för ”vidrig människosyn”. Då kan man fråga sig: Jaha? Var Olof Palme så vidrig? Eller, om jag spekulerar lite fritt: Är orsaken till skillnaden vi har sett under de här 40 åren helt enkelt att förr i tiden så gick det med plus, och nu går det med minus. Är det där skon klämmer?

Anförande nr 163

H a v a l M u r a d (MP): Nu får det vara slut på skitsnacket, på riktigt! Det är en sådan jävla vidrig människosyn som lyser igenom. Nu får det räcka!

Vi börjar så här: Människor kostar inte pengar! Människor berikar våra samhällen. Vi börjar med det. Tänk lite och sug lite på det – ta all tid som ni behöver! Människor berikar våra samhällen. Det är det vi ska ha i åtanke. De kostar inte pengar.

Jag invandrade till Sverige en gång i tiden. Jag berikar Sverige på så många nivåer som jag inte tror att Sverigedemokraterna riktigt förstår. Till exempel engagerar jag mig här i salen och politiskt i samhället. Jag driver flera företag. Jag sysselsätter massor av människor och betalar jättemycket skatt. Det kanske ni kan förstå.

Det kostar inte pengar. Vi berikar samhällen.

(O r d f ö r a n d e n : Jag får be ledamöterna att vårda språket. Det kom en svordom där, och det försöker vi undvika.)

Anförande nr 164

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Det påstås väldigt mycket hela tiden och har så gjort under 30 års tid, nämligen att Sverige tjänar ekonomiskt på den förda invandringspolitiken. Om det nu är så, varför vill man då inte ta fram några uppgifter på detta? Det är ju det vi tycker är märkligt.

Det är klart att det får konsekvenser när ett område kostar väldigt mycket. Vi stänger vårdcentraler, vi har brister i förlossningsvården, vi har till och med faktiskt barn som har cancer och som inte får den absolut bästa vården de kan få i Sverige, samtidigt som representanter på er sida kommer med påståenden om att Sverige är jätterikt.

Är Sverige rikt om vi har barn som dör i cancer för att de inte får den absolut bästa vården?

Anförande nr 165

H a v a l M u r a d (MP): Martin Westmont blandar ihop helt fel saker nu. Det är olika sätt. Martin Westmont pratar om och beräknar kostnader på kort sikt här och nu, och sedan börjar han prata om saker för 30 år sedan.

Över lång sikt finns det på bevis på att det gynnar samhället och det genererar pengar för samhället och så vidare, men det vill jag inte prata om.

Martin Westmont pratar om cancerpatienter. Jag skulle vilja säga att vi har väldigt många nyanlända svenskar som är läkare som kanske tar hand om de här barnen, som kanske kan berika våra samhällen och hjälpa oss i vården. Vi måste ju se längre bort än till kostnaden den här veckan eller nästa. Vi måste ju bygga ett samhälle. Det är ett samhällsbygge vi håller på med. Det är långsiktighet vi pratar om. Det är människor vi pratar om – som berikar våra samhällen med kunskaper, med utbildning, med andra perspektiv än dem Martin Westmont verkar vilja se.

Man kan inte blanda ihop en kalkyl som är 30 år gammal med en kalkyl som är ett år gammal. Nu får det liksom vara lite ordning här!

Anförande nr 166

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Jag håller absolut med om att det ska vara ordning och reda, och sanningen är den att all seriös forskning de senaste åren visar att det här är en stor kostnad för samhället.

Jag har lovat Karin Gustafsson att jag ska svara på hennes fråga. Det är viktigt för en konstruktiv och seriös debatt. Så fort man ska tala om invandring så kan man inte direkt koppla det samman med främlingsfientlighet och så vidare. Det är inte främlingsfientlighet. Det är demokratiskt att man ska kunna diskutera de här sakerna.

Anledningen till att det är viktigt att ta fram de här siffrorna, Karin Gustafsson, är att det är viktigt för stockholmarna och svenska folket, för dem som betalar skatt, att de får en klar bild av varför man gör så stora neddragningar och besparingar inom andra områden.

Anförande nr 167

H a v a l M u r a d (MP): Martin Westmont kommer att få stå kvar i talarstolen så länge han står och ljuger!

Det han påstår är inte sant. Vi behöver inte stå i talarstolen och ljuga för svenska folket eller stockholmarna. Det finns ingen sådan forskning, det finns ingen sådan statistik, och om Martin Westmont hävdar eller påstår det i talarstolen så får han visa och referera till sådan forskning. Då ska jag ta reda på det och kolla om det är sant eller inte.

Det Martin Westmont påstår är jag väldigt säker på inte är sant. Det går inte att bevisa sådan forskning någonstans i hela världen, tror jag.

Anförande nr 168

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag tycker att Haval Murad ska titta på vad Assar Lindbeck har skrivit, så får han den forskning som han efterfrågar.

Jag vet att ni har era personer som ni gärna skickar fram i de här debatterna, som Sarnecki och Sandro Scocco med hemsnickrade analyser. Men det håller inte. Titta på den forskning som finns! Titta på de seriösa studierna kring det här ämnet! Alla säger att det här är ett stort problem och stora ekonomiska kostnader. Det kan man inte bortse från, och då blir det problematiskt när folkvalda politiker står och säger att det här är en stor förtjänst för Sverige, till exempel som vår statsminister Stefan Löfven säger.

Anförande nr 169

Borgarrådet L i v h (V): Ordförande! Väldigt kort: Nej, vi ska inte räkna ett enda öre på vad människor kostar! Det är krig här i världen. Människor flyr för sina liv med båtar, barn drunknar, kvinnor dör, och då står ni här och räknar pengar! Jag tycker att det är så oetiskt, och jag tycker att det är fruktansvärt att få höra i den här parlamentariska församlingen att vi ska stå här och räkna vad små barn kostar som skulle dö om de inte tar sig till Sverige! Jag tycker att ni ska skämmas som lägger en sådan här motion och sluta räkna på vad människor kostar!

De som kommer till Stockholm är alla stockholmare. De är våra vänner. De är de nya stockholmarna, och de ska bo här tillsammans med oss och leva tillsammans med oss. Vi räknar inte på vad de kostar!

Anförande nr 170

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag vet inte riktigt vad jag ska svara Ann-Margarethe Livh. Men det jag kan säga är att det är ju jättebra att hon värnar barnen. Kan det då inte vara en god idé att också värna de barn som finns i Sverige, våra svenska barn? Jag har ju just nämnt ett område där det fattas väldigt mycket pengar, till exempel inom barncancervården. De har inte tillräckligt med resurser för att barn i Sverige ska kunna få den bästa möjliga cancervården. Samtidigt står ni och säger att Sverige är så rikt och att vi har råd med den här politiken, råd med öppna gränser och så vidare.

Det stämmer ju inte, och det är problematiskt att Ann-Margarethe Livh inte ser våra svenska barn som behöver hjälp.

Anförande nr 171

K a d i r K a s i r g a (S): Jag är inte alls förvånad över Sverigedemokraternas motion, till skillnad från mina partikamrater och majoritetsvänner. Det är vad jag har väntat mig från Sverigedemokraterna. Det är er politik att stigmatisera, dela in samhället i två olika grupper och skapa konflikter som egentligen inte finns.

Martin Westmont står här och utbasunerar lögnen och ställer ett barn mot en hel grupp. OECD rankar Sverige som det bästa landet för människor att åldras i. OECD rankar Sverige som det bästa landet när det gäller demokratiska rättigheter, yttrandefrihet och allt annat som andra länder önskar sig.

Anförande nr 172

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Det är precis som Kadir säger, och vi vill att det ska vara så även i framtiden, det vill säga att vi ska kunna ha det bra i Sverige och att vi ska kunna ha en välfärd.

Kadir Kasirga kan ju inte bortse från att det vi ser i Malmö, Botkyrka och Södertälje, alltså kommuner som går i konkurs, med den politiken som ni driver i slutändan kommer att sprida sig över hela Sverige. Vi har redan börjat montera ned den välfärd vi har.

Det är klart att det är problematiskt, och vi är det enda parti som är beredda att ta ansvar. Vi ser ju vartåt det är på väg, och vi vill göra någonting åt saken. Därför är det också viktigt att man tar fram de här uppgifterna.

Kadir pratar om olika grupper. Ja, all politik handlar om att ställa grupper mot varandra. Vill du lägga mer pengar på ett område måste du ta från en annan grupp. Det är inget konstigt med det – så är politiken!

Anförande nr 173

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Att Sverigedemokraterna vill ställa grupper emot varandra förvånar mig inte ett dugg. Däremot kan man förvåna sig över att Martin Westmont har suttit här i två och ett halvt år och inte vet att vårdcentraler, cancervård och sjukvård tillhör Stockholms läns landsting och därmed inte är ett ansvar för oss, för honom och mig här.

Han vet inte heller att vi lämnade ett överskott på närmare 3 miljarder i den här staden. Vilka nedskärningar pratar Martin Westmont om? Det är inga nedskärningar som jag eller någon annan i den här salen har varit med och fattat beslut om. Vilka nedskärningar pratar Martin Westmont om?

Vidare svarar Martin Westmont fortfarande inte på frågan: Vad ska ni använda denna kartläggning av folkgrupper till som ni avser att låta staden utföra? Det svarar han inte på.

Till sist vill jag också att han ska svara på vilka de svenska barnen är. Är mina barn svenska? De har en pappa som är iranier. Vilka barn är de svenska barnen?

Anförande nr 174

M a r t i n W e s t m o n t (SD): De svenska barnen är helt enkelt de barn som har uppehållstillstånd. Det var väldigt många frågor där.

Karin Gustafsson talar om ett överskott. Det är klart att ni har ett överskott när ni höjer skatten och lånar pengar. Men det bygger ju inte på en ansvarsfull politik i längden. Det vet Karin Gustafsson själv mycket väl.

Karin hade en tredje fråga, och jag tycker visst att jag har svarat på den: Det är viktigt att ta fram sådana här uppgifter, eftersom jag tycker att man är skyldig stockholmarna svaret på hur man använder deras skattepengar. Det är liksom inga konstigheter, speciellt när det sitter styrande politiker både i riksdagen och här i rådssalen som säger att den invandring som vi har till Stockholm och Sverige är en lönsam affär. Det är klart att det är problematiskt.

Ni har ju möjlighet att bevisa att vi i Sverigedemokraterna har fel. Då är väl bara att vi tar fram uppgifter på detta.

Anförande nr 175

G u l a n A v c i (L): Jag hade absolut inte tänkt gå upp i den här debatten, men när Martin Westmont står här och ställer grupper, inte minst barn, emot varandra och använder barncancervården som ett sätt att visa på sin ganska inhumana inställning till människor måste jag ändå ställa en fråga.

Jag är den första att hålla med om att vi har många utmaningar när det gäller integrationen, inte minst när det gäller att få in alla nyanlända i arbete. Martin Westmont målar dock utvecklingen i svartvita termer. Det är faktiskt så att 750 000 människor med utrikesfödd bakgrund går till jobbet varje dag. Jag vet inte om Martin Westmont själv har ett jobb att gå till.

Det är 70 000 företag som drivs av personer med utrikesfödd bakgrund. De i sin tur bidrar till att sysselsätta 250 000 personer, och de bidrar tillsammans till att få in flera miljarder i skatteintäkter till staten.

Jag har ärligt talat inte hört en enda gång hur Sverigedemokraterna eller Martin Westmont tänker agera för att skapa en bra integrationspolitik, så det vore bra om han kunde börja prata mer om integrationspolitik i stället för att ställa grupper mot varandra.

Anförande nr 176

M a r t i n W e s t m o n t (SD): Ordförande! Jag kan klargöra att anledningen till jag tog upp just det här med barncancervården var för att visa att ett så viktigt område saknar pengar, fast vi har politiska företrädare som säger att Sverige är så rikt. Det var det som var min poäng angående det.

Jag kommer knappt ihåg vad Gulan Avci frågade mig, men jag kan fylla i att visst är det så att det är jättemånga som skapar företag och arbetstillfällen. Det är inte det vi diskuterar här. Jag skulle vilja säga att den stora frågan är att vi säger att det här är en stor utgift, och sedan har vi andra partier som säger att det här är lönsamt. Med tanke på det skattetryck vi har i Stockholm och i Sverige har faktiskt medborgarna rätt att få veta hur det verkligen är, speciellt när vi har så stora besparingar på andra områden.

Anförande nr 177

Jessica Jorntun (MP): Ordförande, fullmäktige! För mig är detta en icke-fråga. Jag förstår inte varför jag ens skulle diskutera siffror i detta ärende.

Det är en total icke-fråga, för är det krig i världen så ställer man upp. Jag ser inte några alternativ. Vad skulle alternativet vara till att ta emot och hjälpa flyktingar som behöver vår hjälp? Då måste vi öppna upp.

Jag tar själv emot flyktingar i mitt hem. Jag har två stycken boende hos mig just nu, och jag gör det helt gratis. Det kostar alltså varken Per Ossmer eller Martin Westmont en enda krona, inte stockholmarna heller. Vet ni hur mycket det ger mig och oss därhemma – hemma i vårt kök, våra samtal, våra kramar, våra upplevelser? Vi kan dela dem! Detta går faktiskt inte att mäta i pengar.

Samma engagemang ser jag också hos stockholmarna. Jag har sett hur stockholmarna både i min stadsdel Hägersten-Liljeholmen där jag är ordförande och i hela Stockholm öppnar sina hjärtan och vill hjälpa till.

Ställ inte grupper mot varandra! Sverigedemokraterna vill gärna kategorisera och sprida misstänksamhet och hat. Välj kärleken i stället och öppna era hjärtan! Det har vi alla att tjäna på, både som stad och som människor.

Anförande nr 178

Martin Westmont (SD): Ordförande! Först vill jag säga: All heder till dig för att du tar emot nyanlända i ditt hem, Jessica Jorntun. Det hade man väl kanske trott att fler i den här kammaren skulle göra med tanke på de uttalanden som gjordes, men det blev ett väldigt lågt resultat av den intresseförfrågan.

De som kanske kan det här bäst, UNHCR till exempel, säger väldigt tydligt att det är hjälp på plats som ger bäst resultat. Men sedan skulle jag vilja fråga dig, som här talar om att ställa grupper mot varandra: Vilka grupper tror du det är som blir kvar i krisområdena? Det är ju kvinnorna och barnen. Sanningen är den att den största enskilda grupp som tar sig till Sverige hela vägen är ensamstående män. Varför ska vi hjälpa de starkaste, de ensamstående männen, när kvinnorna och barnen är kvar i närområdet och UNHCR skriker efter resurser? Varför ska vi lägga enorma belopp på dem som tar sig till Sverige, framför allt män, när vi kan få så mycket mer i närområdet?

Anförande nr 179

Jessica Jorntun (MP): Jag vill inte diskutera siffror i det här ärendet, för jag tycker inte att man mäter detta i siffror. Det här handlar om att öppna sina hjärtan, och det ser jag att stockholmarna har gjort och kommer att fortsätta att göra.

Jag tänkte också på det här med att alla människor i Stockholm kan ställa upp efter förmåga. Det är inte alla som har plats hemma att ta emot en flykting. Jag har plats, och därför tar jag emot. Man ställer upp efter förmåga. Vissa ställer upp med pengar, andra ställer upp med kläder. I krig ställer man upp.

Anförande nr 180

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Jag är inte säker på att jag uppfattade Murad rätt när han var uppe här med alla svordomar och aggressiva utfall och sitt höga tonläge, men det verkade som om han hade ett behov av att få information om forskning på det här området. Jag började med att berätta om Jan Ekberg. Den första stora studien från 1980 visade på att Sverige helt enkelt gick finansiellt plus på detta. På den tiden var det så att de som kom hit var i fabriken dagen efter. Sedan gick tiden lite grann, och nästa stora debatt var väl 1996. I nr 4 av Ekonomisk Debatt skrev då Kjetil Storesletten, en norrman, en artikel som handlade om osäkerheten kring nettoskatteintäkter av immigration. Då hade det redan börjat – man var inte riktigt säker på hur det var. Artikeln följdes sedan av kommentarer av Per Gräslund – och Rickard Wall står med här också! Han är också med i Ekonomisk Debatt. Då måste det vara rejäla beräkningar bakom, eller hur?

Nåväl! Sedan gick tiden vidare, och så är vi inne på nutid. Då har vi några namn här, som Joakim Ruist på Göteborgs universitet. Jan Ekberg är fortfarande aktiv, och det är intressant. Han var varit med länge och är nu professor emeritus på universitetet i Växjö. När han började sin karriär var det plus. Nu producerar han till och med statliga offentliga utredningar som visar på något negativt. Sedan har vi Jan Tullberg, docent på Handelshögskolan i Stockholm. Om du tar kontakt med dem kan du få mer information. Nu för tiden är finansiellt allt bara minus, minus, minus, minus, som jag sade i mitt första anförande. Och det beror som sagt på att de inte kommer i arbete i tillräckligt stor utsträckning. Gör man dessutom som man gör i Sverige – tar vuxna karlar, låtsas att de är barn och ger dem enorma omsorgsresurser – blir det ännu dyrare.

Motionen handlar om finansiella frågor, men Murad gick in på den totala samhälls-ekonomin, där vi ska väga in andra saker än bara de rent finansiella. Det var många andra här som också talade om det. Värdet av att ha nyanlända vid köksbordet kan också ses som något samhällsekonomiskt. Då tänkte jag att jag i mitt tredje anförande ska säga några ord om den bredare samhälls-ekonomin. Vi skiljer på finansiella effekter och samhälls-ekonomin totalt. Jag får springa och trycka in mig och återkomma.

Anförande nr 181

A n n a R a n t a l a B o n n i e r (FI): Ordförande! Sverigedemokraterna ställer människor på flykt mot cancersjuka barn. Det kan väl inte bli tydligare än så här vilken typ av människosyn som ni har. Ni ställer barn mot barn och barn mot människor på flykt. Det har sagts mycket bra i den här talarstolen – inte från er utan från andra – som handlar om hur absurt det är att ställa människor som flyr för livet mot cancersjuka barn.

Ingen ska behöva stå i den här talarstolen och försvara sig själv och sin egen existens i form av kostnader. Själv planerar jag att inom några månader kosta samhället jättemycket pengar genom att föda ett barn. Jag kan behöva vård ett tag. Jag kan behöva komma tillbaka. Mitt barn kan behöva vård. Det är ingen som talar om mig som en kostnad för det, utan det är ett självklart ansvar. Det är så vi ska prata om människor: som ett självklart ansvar.

Jag tycker att detta är en absurd diskussion, men den bekräftar det vi alla redan visste. Jag håller med Kadir, som tidigare sade att han inte är förvånad över att det här kommer från Sverigedemokraterna. Det är inte jag heller. Men jag är glad över att vi är många som står här och tar tydligt avstånd från denna horribla syn på människor.

Anförande nr 182

Borgarrådet Lindhagen (MP): Stockholm ska vara en varm, välkomnande och medmänsklig stad. I det ingår att vi välkomnar människor till Stockholm som flytt från ibland fullkomligt fruktansvärda omständigheter. Det är solidaritet i praktiken. Det är grundläggande värderingar som vi delar med människor över hela världen om att stötta och hjälpa varandra. Det är medmänsklighet, och det är mänskliga rättigheter. Vi blir rikare när vi bär varandras bördor.

Jag har två vänner som är ca 35 år gamla. De kom till Sverige när de bara var några år gamla och var barn när Ny demokrati hade framgångar på 90-talet. De har på senare tid berättat för mig hur de kände när de var barn. Det var så tungt att höra det. De hörde Ny demokrati föra fram sitt budskap om att människor är olika mycket värda. De frågade sina föräldrar: Mamma, pappa! Vill de inte ha oss här? Är vi inte välkomna? Inget barn skulle behöva känna så. Inget barn skulle behöva fråga sina föräldrar om de är välkomna i sitt land.

Vad gör då Sverigedemokraterna? Jo, de fokuserar ensidigt på kostnader. Det är just människor som har flytt som ni vill peka ut. Ni ber inte om en utredning av kostnader för det vi gör för att minska psykisk ohälsa hos hbtq-ungdomar, kostnader för våra insatser för människor som har rätt till insatser enligt vår LSS-lagstiftning eller kostnader för våra insatser för kvinnor utsatta för våld i nära relationer. Jag tycker att Karin Gustafsson ställde en väldigt relevant fråga: Vad ska ni ha den här informationen till? Jag är inte emot fakta. Jag välkomnar alltid fakta. Men vad ska ni göra med dessa fakta? Jag tänkte ställa den frågan jag också, men jag har redan fått svaret. Du gav mig svaret, Martin Westmont. När du talade om att barn inte får cancervård gav du mig svaret. När du talade om människor som är med och bär upp vår sjukvård och pekade ut de människorna gav du mig svaret. När du talade om svenska barn som behöver hjälp och när du talade om att de som betalar skatt vill ha den här informationen, som om människor som flyttat hit aldrig betalar skatt, gav du mig svaret.

Jag tycker att det är så hemskt. Jag tänker på mina vänner, och jag tänker på de barn som nu växer upp och frågar: Är jag inte välkommen här? Är jag inte svensk? Till alla er vill jag säga: Kära barn! Du är välkommen! Tro aldrig någonting annat! Kära underbara lilla barn! Du är välkommen!

Anförande nr 183

Per Ossmer (SD): Fru ordförande! Jag satt kvar lite i min bänk, för jag var nästan känslomässigt överväldigad efter de tal jag har hört här. Jag kanske inte har så lätt för det, utan jag är rationalist.

Vi har också fått höra – och det känns lite tungt att gå fram här – uttryck som ”vidrig”, ”ska skämmas”, ”absurt” etcetera. Men det där får vi bära. Vi får bära vårt kors, för att återgå till de mer religiösa omgivningar där vi rört oss.

Nu är det ju så att det finns olika syn på det här. Egentligen skulle jag hålla mig till ämnet, som är frågan om utredningar i Stockholm, men alla har ju brett ut sig så väldigt mycket. Det är en globalistisk syn, och därför ska man inte göra sådana här ekonomiska redovisningar i staden. Den globalistiska synen innebär att alla har rätt att komma hit till Sverige och till alla andra länder. Man har rätt att vandra och förflytta sig vart man vill, oberoende av kostnaderna.

Detta är alltså en omöjlig syn på det hela. Vi måste självfallet tala om kostnader. Politik innebär ju att tala om kostnader och att ställa grupper mot varandra. Den socialistiska samhällssynen går helt ut på att ställa olika grupper mot varandra, till exempel rika mot fattiga. Vissa grupper, som kulakerna i det stalinistiska Sovjet, har man ju avskaffat på lämpligt sätt. Det är klart att man ställer grupper mot varandra. För att ta ett exempel: Det kända nationalekonomiska teoremet Pareto-teoremet handlar om att ställa grupper mot varandra. Kan en grupp få det bättre utan att en annan grupp får det sämre? Det är en av de bärande principerna i nationalekonomin. Det är det vi talar om. Vi måste tala om siffror.

Sedan är det olyckligt att många är faktaresistenta. Jag kommer lite grann ifrån ämnet, men jag kan ändå konstatera att det är klart att vissa kostar och att vissa kan vara plusvärden. Det är olyckligt, för att ta ett enkelt exempel, att bara 4 procent av de somaliska kvinnorna har riktiga jobb efter sju år. De övriga 96 procenten har det inte. Det är klart att detta kostar, och det är klart att man måste kunna diskutera sådana saker.

Diskussionen har gått ut på att man upplever något, på att man vill kunna krama varandra, på att man vill kunna öppna sina hjärtan. Det blir lite svårt. Jag har väckt den här motionen bland annat för att jag har en ekonomisk bakgrund och har sysslat med redovisning, kostnadsredovisning och annat. Vi vill veta vad det kostar. Många svenska medborgare och många medlemmar i Stockholm vill veta vad det kostar. Varför det? Jo, naturligtvis för att vi vill kunna vidta de åtgärder som kan komma att behövas för att hålla nere kostnaderna på olika sätt.

Anförande nr 184

H a v a l M u r a d (MP): Ordförande och fullmäktige! Jag har sagt det jag ville säga. Men nu ska vi försöka rätta till fel. Så fort man pratar fel och ljuger i talarstolen kommer jag att fortsätta att komma upp och rätta till felet och lögnerna. Vi ska börja med att dementera en lögn här. Det finns alltså ingen kommun som går i konkurs, har gått i konkurs, ligger på randen till konkurs eller dylikt. Ni kan sluta hålla på och peka ut Malmö som något slags kriskommun som ska gå i konkurs. Det är lögn.

Jag kunde inte svara på Martin Westmonts kontrareplik till mig. Du säger, Martin: Ni skickar upp vissa personer till talarstolen. Vet du vad? Jag är inte vilken viss person som helst. Jag heter Haval Murad – det uttalas inte ”Morad” – och det är inte vilken person som helst. Det är jag. Det är en person. Och det är där själva problematiken ligger. För dig är de här nyanlända människorna inte personer. De är bara en folkgrupp som du vill klumpa ihop. Det kan aldrig vara grunden till en god politik. Det är inte så man för politik. Det är det som är problemet.

Sedan står nästa sverigedemokrat här och beklagar sig över att bli kallad för vidrig. Det finns ett jätteenkelt svar på det. Om man inte vill bli kallad för vidrig kan man

sluta ha vidriga åsikter, så som till exempel att man ska ställa cancersjuka barn mot nyanlända på flykt från krig. Det är vidrigt. Vi ska kalla saker för vad de är. Jag har fått nog. Det är slut på skitsnacket. Om man har en vidrig åsikt kommer man att få höra att man är vidrig. Om man ljuger i talarstolen kommer man att få höra att det är lögn, felaktiga fakta, falskt och så vidare. Det är slut på skitsnacket.

(O r d f ö r a n d e n : Vi ska inte ge varandra tillmälen. Vi har rätt att ha olika uppfattningar i den här salen. Så är det.)

Anförande nr 185

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Som jag förstod det hela fick jag en tillrättavisning av Haval för att jag uttalade hans namn fel. Då vill jag säga att min andra exfru kom från Turkiet och redan hade två gossar, vilka alltså var mina styvsöner. En av dem hade som förnamn Murad, uttalat "Morad". Det är alltså därifrån det kommer. Jag uttalade tydligen ditt efternamn fel, och detta är bakgrunden till det.

Anförande nr 186

H a v a l M u r a d (MP): Det var bra. Då vet jag det. Ett u läses som "u" och inte "o". Men jag förstår. Det är inte alltid så lätt.

Jag tänker också så här: Det kanske är svårt att läsa de förnamn och efternamn som folk med utländsk bakgrund har. Men det kanske skulle bli lättare om man umgicks med folk av utländsk bakgrund, träffade dem, pratade med dem och så vidare. Då skulle det bli enklare att lära sig hur man ska säga de här namnen, som jag hoppas kommer att bli fler och fler och vara vanligare och vanligare.

Anförande nr 187

A h m e t M u s i c (MP): Ordförande och ledamöter! Mitt namn stavas Ahmet, och det är exakt så Frank Zappas son heter, vill jag upplysa om för dem som inte vet det.

Jag hör till den grupp som kom hit som flyktingar på 90-talet. Enligt Göteborgs universitet och alla statistiska fakta som är mindre än ett år gamla är den grupp jag representerar – även om jag vägrar ställa grupper mot varandra – lika mycket sysselsatt som de inrikesfödda, betalar lika mycket i skatt och har lika mycket eller mer utbildning. Det är alltså statistiskt säkerställt att jag betalar lika mycket skatt som de som ni representerar eller själva är och är lika integrerad eller till och med mer än vad ni är.

Anförande nr 188

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Nu berättade du inte, Ahmet, vilken grupp du tillhör, men jag skulle gissa att du kommer från det forna Jugoslavien. Här är det fråga om en vandringsögen. Det förhåller sig på det här sättet: I den senaste beräkning som gjordes visade det sig att det är 69 procent som är i arbete av män från den här gruppen. Av kvinnorna är det 66 procent. Man brukar ha som tumregel att brytpunkten för självförsörjning ligger mellan 70 och 75 procent. Man brukar säga 72 procent, men det är väldigt svårt att "specia" exakt. Det betyder att den grupp som kom från Balkan ligger väldigt nära, men fortfarande når man inte

upp till de 80 procent som gäller dem som ser ut som jag, eller vad man nu ska säga. Dina statistikuppgifter är alltså inte korrekta.

Anförande nr 189

A h m e t M u s i c (MP): Det är av en enkel orsak. Man tvingades av högerextrema att som 45-åring eller äldre flytta till det här landet ofrivilligt, och då fick man inte den chansen. Med tiden kommer min generation att komma över 80 procent. Det kan jag garantera dig.

Anförande nr 190

Borgarrådet M o g e r t (S): Fru ordförande! Det finns onekligen en del obehagliga undertoner i den här debatten. Det har ganska många redan påpekat med stor känsla och förtjänst. Jag tänkte inte ägna någon energi åt det utan mer peka på det tragikomiska i det som Sverigedemokraterna säger. Ni påstår er – med viss emfas, får man väl säga – vara Sverigevänner och kristna, om jag förstått det rätt. Och ni börjar hela debatten med att ta avstånd från den svenska modellen och Bibeln.

Sedan säger ni: Vi gör det här för att vi behöver siffror, för att stockholmarna behöver veta, för att vi behöver veta. Jag tog och läste er budget lite snabbt. Den har fördelen att den faktiskt går att läsa lite snabbt, till skillnad från de flesta andra. Jag gjorde det bara för att se om jag hade rätt, och det hade jag. Där finns nämligen inte så väldigt mycket siffror över huvud taget. Det finns faktiskt väldigt lite om kostnader över huvud taget. Där behöver stockholmarna tydligen inga siffror. Där behöver stockholmarna tydligen inte veta mer än att ni tänker sänka skatten och skära ned ungefär 200 miljoner på de verksamheter som ni säger är pressade och har problem. Och ni vet tydligen tillräckligt mycket för att skriva att vi kraftigt måste minska invandringen till Stockholm. Frågan kvarstår alltså: Vad ska ni med informationen till? Sanningen är ju att er uppfattning i den här frågan är klar sedan lång tid tillbaka. Den var klar redan när ert parti bildades, och det vet alla vi som är i den här salen. Så pålästa är vi allihop. Den här retoriken kan ni ha någon annanstans.

Till slut: Det blir extra talande när Per Ossmer hänvisar till Vilfredo Pareto, om vilken Mussolini sade: Tyvärr var han inte fascist, men han har ändå bidragit mycket till vår ideologi.

Anförande nr 191

P e r O s s m e r (SD): Fru ordförande! Jag tackar för avslutningen på repliken. Den tyckte jag var ett slag under bältet mot en erkänd nationalekonom.

Jag ska ge dig ett kort svar, Roger Mogert. Det är klart att vi behöver siffror, om inte annat så för att kunna bemöta vad du säger här om att vi har så lite siffror. Nu var det inte så. Men ge oss fler siffror! Då kommer du att få en fylligare budget, kanske en mer rättvisande budget, en bättre budget.

Anförande nr 192

Borgarrådet M o g e r t (S): Du missuppfattade möjligen min avslutning. Det var inte ett slag mot Pareto, som inte var fascist.

Frågan är fortfarande: Om ni inte klarar av att göra en budget med siffror, om ni inte klarar av att reda ut konsekvenserna av att ni har en annan skattenivå än majoriteten

har, om ni inte klarar av att reda ut konsekvenserna av de saker ni påstår att ni satsar pengar på, vad ska ni då med mer information till? Ni har faktiskt inte ens kompetensen att hantera den information som finns.

Anförande nr 193

Borgarrådet B r i n c k (M): Ordförande! Det här kommer på många olika sätt att kvala in som en av de märkligaste debatter jag någonsin har upplevt i den här salen.

Jag ska först säga som något slags personlig programförklaring: När det gäller människor som flyr från krig, förtryck och elände struntar jag i vad det kostar. Jag tycker att det är totalt ointressant i det sammanhanget.

Men det förtar ju inte det faktum att vi har en väldig massa utmaningar som vi faktiskt måste hantera. Vi måste få på plats system för att hantera dem som kommer hit. Vi måste få människor i arbete. Vi måste få människor i produktiv sysselsättning som gör att de betalar skatt och i framtiden möjligen också kan betala Martin Westmonts pension.

Jag ser ärligt talat i Sverigedemokraternas politik och i den ganska koncisa budget man har lämnat – där var borgarrådet Mogert så utomordentligt värtalig att jag inte behöver gå in mer på det – inga som helst förslag om hur detta ska gå till, inga alls över huvud taget. Och det är väl i det perspektivet man ska se den här motionen, kan jag tänka mig.

Sedan förekommer det också en viss faktaresistens här. Vi har många gånger hört den här diskussionen om cancersjuka barn mot nyanlända och så vidare och de förfärliga nedskärningar som har skett och som har gjort att människor – svenska barn – inte får den vård som de borde ha. Jag måste återigen upprepa frågan: Vilka nedskärningar är det? Man kan titta på befintlig statistik över vårdkostnader i det här landet, och det är inte så att kostnaderna sjunker. Det är inte så att anslagen minskar.

Jag googlade hastigt på Barncancerfonden, eftersom de dök upp i debatten. Det kanske Sverigedemokraterna också kan göra. Det är ganska enkelt med det moderna kommunikationsverktyg som heter internet. Jag konstaterade att Barncancerfondens generalsekreterare själv säger att de sedan 2012 har fördubblat sina insamlingsmedel. De slår nya rekord varje år. Naturligtvis räcker det inte – den typen av medel räcker aldrig för allt man vill göra. Men att påstå – vilket jag antar beror på att man någonstans faktiskt tror det – att människor i det här landet inte får vård därför att pengarna går till att ta hand om nyanlända är grovt okunnigt, om inte annat. De utmaningar som finns måste vi hantera. Vi har en politik för det. Det har inte Sverigedemokraterna, vilket gör att er trovärdighet i den här frågan är totalt obefintlig.

Anförande nr 194

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och ledamöter! Då kommer vi in på det sista steget i det samhällsekonomiska resonemanget. Man börjar ju med den samhällsekonomiska kalkylen, där man sätter siffror – finansiella siffror och så vidare. Sedan kommer man vidare till den så kallade samhällsekonomiska utvärderingen, och då handlar det om att man kvantifierar och identifierar olika faktorer. Man kan inte

siffrsätta dem. De två nivåerna hanterar man ofta på tjänstemannanivå. Det är forskare och så vidare som gör det.

Sedan kommer man till den sista nivån, den samlade samhällsekonomiska bedömningen. Teoretiskt är det på det sättet att den ska avspegla alla individers betalningsvilja för en viss åtgärd. Det gäller inte bara dem som lever nu, utan även alla framtida generationer. Vi kan till exempel säga att vi ska ha invandring till Sverige och kika på de 10 miljoner människor som finns i Sverige. Då är frågan: Vad finns det för betalningsvilja och betalningsförmåga? Visar det sig då att det finns massor av människor som blir jättegglada och är beredda att betala jättemycket för att det ska komma människor till Sverige är det helt enkelt samhällsekonomiskt lönsamt, enligt teorin. Så är det faktiskt. Det där avspeglas lite grann i valresultat till exempel. Det är trots allt så att majoriteten av de svenska väljarna röstar på de partier som säger att de blir jättegglada och att det här är jätteviktigt. Och i så fall – men då så! Det är då en indikation på att det enligt den samlade samhällsekonomiska bedömningen är samhällsekonomiskt lönsamt med invandring till Sverige, i alla fall enligt vad opinionsmätningarna och valresultaten visar nu. Nu vet vi att det förändras, men detta är faktiskt läget just nu.

Sedan kan jag inte låta bli att vända mig till Åsa Lindhagen. Jag kan inte låta bli att berätta. Jag har en ganska stor lägenhet, så jag har upplåtit mitt hem till ett kolsvart par. Just i dag kl. 1 kom de hem med sin nyfödda lilla flicka, som föddes i fredags. Nu bor de alltså hemma hos mig. Jag kunde inte låta bli att berätta det. Jag vill hedra den här nyfödda flickan och säga: Välkommen till världen, vem du än är!

Anförande nr 195

S t i n a B e n g t s s o n (C): Fru ordförande! SD pratar ofta – så även i denna debatt – om att vi ska lyssna på UNHCR. Och varje gång de gör det hittar de på någonting som möjligen är en kvartssanning men oftast är en hundraprocentig lögn. Eftersom vi har ägnat oss åt att rätta lögnen i kväll tänkte jag fortsätta.

Jag gjorde som borgarrådet Brinck och googlade. I augusti 2014 sade UNHCR:s Europachef Vincent Cochetel till DN att SD inte har rätt att använda dem som ett slagträ i debatten. Att ”ställa ökade anslag till UNHCR mot minskat flyktingmottagande är en falsk tankefigur”, står det i artikeln. UNHCR:s Europachef säger: ”De båda har inte med varandra att göra. Asyl är en rättighet. Det handlar om fundamentala humanitära värden.”

Redan 2011 sade UNHCR:s talesperson i Norden till SVT att SD:s lösning är för enkel. Hon sade: ”Jag vill understryka att den hjälp flyktingar får på plats aldrig kan utesluta att de ska få hjälp i Europa.”

Jag hoppas att argumentet om UNHCR från och med nu inte längre tas upp i debatten i den här rådssalen.

Anförande nr 196

P e r O s s m e r (SD): Fru ordförande! Jag håller med borgarrådet Brinck om att det har blivit en väldigt underlig debatt här. Den är säregen på många sätt. Nu börjar man prata om UNHCR. Jag ska inte ta upp det där, men det är en politisk

organisation som alla andra. Man kommer för långt från ämnet, så jag avstår från att diskutera det mer.

Vem ska betala Martin Westmonts pension? Det är en fråga som helt plötsligt utslungas. Vidare talar man om en tunn budget. Ja, den har bara 160 sidor. Det är ungefär lika mycket som för många andra av de mindre partierna.

Nej, motionen handlar ju om hur vi får fram siffrorna i Stockholm. Jag har påpekat att det är enkel och elementär redovisningsteknik som behövs för att ta fram de här siffrorna. Men – och nu låter jag nästan som Bosse Ringholm, det vill säga som en papegoja – man vill inte, man vill inte, man vill inte. Det är det enkla svaret.

Anförande nr 197

Borgarrådet B r i n c k (M): Nu står jag i den här talarstolen igen! Nej, Per Ossmer, jag utslungade inte frågan vem som ska betala Martin Westmonts pension. Det jag sade var att en förutsättning för att vi ska kunna fortsätta att utvecklas är att de människor som kommer hit får jobb, kan börja betala skatt och kan bidra till allas våra pensioner, inklusive Martin Westmonts. Det var inte en fråga utan ett konstaterande.

Anförande nr 198

P e r O s s m e r (SD): Vi ska väl inte gå in på vad som sades. Det vet protokollföraren bäst. Men det är klart att det var en implikation. Vem ska betala Martin Westmonts pension? Det gick hela tiden ut på det. Men det är en bisak. Det har inte ett dugg med motionen att göra.

Anförande nr 199

T o r u n B o u c h e r (V): Ordförande och fullmäktige! Jag hade inte alls tänkt lägga mig i den här debatten. Jag tycker dessutom att den är fruktansvärt obehaglig. Men som ordförande i äldreutskottet kände jag plötsligt att jag kanske borde gå upp och säga något i debatten.

Jag tycker, precis som många andra som har varit uppe i den här talarstolen, att vi inte ska ha prislappar på människor och inte ska bedöma människor utifrån vad de är värda, huruvida de får komma till Sverige eller inte eller vad de kan ge oss. Men jag ska ändå göra någonting i den stilen. Vår äldreomsorg i Stockholms stad skulle inte finnas om vi inte hade alla dessa människor som har kommit från hela världen. Jag delar med jämna mellanrum ut undersköterskebroscher till framför allt kvinnor men även män, och de kommer från hela världen. Det är personer som arbetar inom äldreomsorgen i Stockholm i dag och som vidareutbildar sig till undersköterskor. Det är så himla roligt att dela ut de undersköterskebroscherna till dem. Jag vill verkligen understryka att vi inte skulle ha en äldreomsorg värd namnet utan alla dessa människor.

§ 29 Tillfälliga asylboenden (Utl. 2016:141)

Anförande nr 200

S t i n a B e n g t s s o n (C): Det känns lite konstigt att komma upp i talarstolen efter den föregående debatten.

Ordförande, fullmäktige och åhörare! Den här motionen är ett typexempel på hur de extremt långa tiderna från det att motioner väcks till det att de debatteras i fullmäktige skapar hicka i stadens demokrati. Den här motionen lämnades in för 15 månader sedan.

Ordförande! Det finns mycket att säga om svaret på motionen vad gäller att ta ansvar moraliskt eller juridiskt. Det finns också en del att säga om majoritetens vilja – eller kanske snarare ovilja – till blocköverskridande samtal. Dem har vi ju inte ens när vi har en bred samsyn och det finns anledning att säkra arbetet över tid.

Men, ordförande, eftersom det har gått så lång tid är motionen nu daterad. Därför kommer jag att nöja mig med att uppmana majoriteten att hitta lösningar dels på de långa svarstiderna, dels för snabbare behandling av motioner när de väl har nått KF:s dagordning. Det är inte rimligt att vi har närmare 60 motioner i kö, som i dag.

Ordförande! Om den här motionen hade behandlats i tid hade jag naturligtvis yrkat bifall till den. Nu har staden genomfört en del av motionens intentioner, så därför gör jag inte det. Jag konstaterar i stället att vi nu har nya utmaningar att ta tag i.

Anförande nr 201

K a r i n G u s t a f s s o n (S): Fru ordförande! Jag delar Stinas uppfattning. Det kanske hade varit befriande att få diskutera just det här. Jag tyckte att det kändes oerhört positivt att läsa den motion som Stina skrivit. Det handlar om en positiv syn på att människor som kommer till vår stad bidrar och att vi ska skapa möjligheter för människor som flyr. Du refererade till de 60 miljoner som är på flykt, Stina. Vi ska se till att de kommer till vår stad och blir stockholmare. Vi ska inte kartlägga dem. Men som sagt är mycket av det som du tar upp i din motion sådant som vi jobbar med. Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut och tacka Stina för en fin motion.

§ 30 Utreda en vattenpark vid Slussen (Utl. 2016:142)

Anförande nr 202

H a v a l M u r a d (MP): Fullmäktige, ordförande och åhörare! Alla som är intresserade och lyssnar! Som stor kulturanhängare välkomnar jag idéer och tankar kring hur vi ska kunna berika våra gemensamma offentliga rum med mer kultur för våra medborgare. Det här förslaget lät initialt ganska spännande för mig. När jag började djupdyka i frågan började det dock utkristallisera sig som allt svårare och mer komplicerat i det praktiska genomförandet, både ur ett säkerhetsperspektiv och ur ett tillgänglighetsperspektiv. Med andra ord är det helt enkelt inte lätt att förena med det pågående bygget, och i det här fallet får jag nog ändå påstå att bygget måste prioriteras. Men jag vet att Stockholm konst ser över frågan om att initiera tillfälliga och permanenta projekt i och kring Slussen, allt enligt det konstprogram och de förstudier som har upprättats här av staden.

Jag välkomnar absolut att det blir mer kultur och bättre tillgänglighet i stadens gemensamma vattenrum i hela staden och särskilt vid nya Slussen, vilket jag också är helt övertygad om kommer att vara fallet när bygget är klart. Men under bygget tror jag tyvärr inte att det här är realistiskt eller genomförbart.

Anförande nr 203

R i c h a r d B e n g t s s o n (L): Ordförande! Jag trodde inte att vi skulle hinna med denna motion i kväll. När det visade sig att vi skulle göra det blev jag så entusiastisk att jag rusade fram hit och sprang upp utan att ha hunnit begära ordet. Det är därför jag nu får tala efter Haval.

Jag har skrivit den här motionen tillsammans med ett par av mina kollegor. Den är, liksom Stina Bengtssons motion, skriven för ett tag sedan.

Nu när Slussenombyggnationen äntligen har kommit igång behöver naturligtvis Slussenområdet vara en miljö och plats som är så välfungerande den kan vara för stockholmarna under den ganska långa byggtiden. Därför har vi föreslagit att nyttja vattenspeglarna, vattnet i området, för konstutsmyckning till glädje för alla oss som ofta passerar Slussen, kommer att behöva göra det och kommer att vara där och vistas där under hela ombyggnationen. Vi föreslog att man helt enkelt skulle komplettera det arbete som görs med utsmyckningar genom att särskilt se över möjligheten att anlägga en vattenpark i det här området och göra det nu. Alla som har varit där vet att platsen kan behöva all omsorg som går att uppbåda även nu under byggnationen.

Jag gläder mig åt att Södermalms stadsdelsförvaltning och en enig nämnd ställer sig bakom motionen och tillstyrker den. Det är kanske Södermalms invånare som i första hand berörs av detta, eftersom många av dem rör sig i området oftare än vad åtminstone några av oss andra gör.

Haval Murad ställer sig positiv till vår idé, vilket nästan alla remissinstanser också gör, men Haval Murad tycks ha gjort den utredning som vi vill att exploateringskontoret ska göra. Det är mycket möjligt att det finns en del hinder som det här projektet kan stöta på, men vi tycker att man i varje fall ska kika på det. Det hänvisas till Stockholm konstns arbete och det konstprogram som redan finns. Det är

mycket bra, men vi tycker att fullmäktige i kväll borde ge en signal om att mer ska göras för platsen. Således vill jag yrka bifall till vår motion.

Anförande nr 204

H a v a l M u r a d (MP): Nej, jag har inte gjort den utredningen. Det kan jag säga. Men som det också står ganska tydligt i svaret på motionen är det inte så himla lätt att genomföra det här. Det är ett pågående och ganska omfattande bygge. Det är många olika bolag som rör sig omkring med kranar, bilar, lastbilar och allt möjligt. Jag som arbetar som arkitekt till vardags vet hur himla stökigt det kan vara på en byggarbetsplats ibland. Det finns väldigt mycket regler för hur man släpper in och ut folk kring sådana här byggen. Slussen är ganska avspärrat just nu. Det är svårt att genomföra den här idén. Det är en kul idé, men den är svår att genomföra i praktiken. Det går inte att frigöra och tillgängliggöra trappor och ramper. Sedan ska man också säkerställa säkerheten för de personer som ska dit, passerar och så vidare. Man kan göra andra roliga saker kring Slussen, och det är på gång just nu. Man tillgängliggör till exempel utgrävningarna, och det är ett jättespännande kulturprojekt som man kan visa för medborgarna.

Anförande nr 205

R i c h a r d B e n g t s s o n (L): Jag delar din uppfattning att de utgrävningar som tillgängliggörs och går att följa är väldigt spännande och bra. Men signalen från fullmäktige i kväll borde vara och skulle kunna vara att vi behöver göra mer för att säkerställa att den här platsen förblir en bra plats att vara på under hela byggnationen. Då vore det bättre att sätta ökat tryck för det från fullmäktiges sida i stället för att hänvisa till de här mycket tekniska frågorna, som man såklart måste ta hänsyn till men som varken du eller jag kan utreda just nu.

Anförande nr 206

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Centerpartiet har under många år drivit linjen att vi måste utnyttja Slussen för kultur- och musikliv även under byggtiden. Liberalernas motion om en vattenpark ligger därför helt i linje med våra ambitioner. Därför vill jag yrka bifall till motionen. Vi vill verkligen se mer av kultur kopplat till ombyggnationen av Slussen. Vi var också väldigt positiva till det graffitiprojekt som genomfördes vid Slussen. Vi vill se mer av sådana inslag, för vi tror att det här bygget kommer att pågå under väldigt lång tid.

Därför tycker jag att det vore en spännande idé att utreda om man inte skulle kunna använda vattenspegeln, som kanske inte ligger i direkt koppling till själva bygget. Där kanske det finns ett större utrymme att genomföra konstinstallationer, så att man inte lägger som en död hand på utvecklingen av Slussenområdet under byggtiden. Givetvis ska vi ta hänsyn till de tekniska moment och riskmoment som finns i detta, men jag tror att man skulle kunna göra betydligt mer och kanske liva upp de här planken och hela området runt bygget. Bifall till motionen!

Anförande nr 207

J a n V a l e s k o g (S): Det är kanske inte så tekniskt svårt att förstå vad som händer, och det är inte bara vid Slussen det händer en hel massa saker. Jag ska i och för sig inte upprepa vad Haval har sagt här. Självklart är motionen verkligen intressant, men förslaget handlar om att göra saker just nu, under byggnationen. Som sagt är det inte bara vid Slussen det händer mycket som gör det omöjligt med en

massa installationer, riskkonstruktioner och annat under själva byggtiden. År 2023 ska Slussen stå färdig. Det är sex år dit, och det låter tidigt att börja redan nu, även om vi ser i svaren från den berörda kulturförvaltningen och andra att konstprogram och förstudier pågår kring vad man skulle kunna göra i framtiden.

Rent praktiskt kommer det att bli svårigheter. Förutom arbetet med Slussen håller Trafikverket på med järnvägsbron i den triangel som det talas om i motionen. Det sker ett arbete där med getingmidjan. Dessutom kommer landstinget att arbeta med tunnelbanebron över Söderström. De här tre projekten tar upp hela den triangel som motionären talar om.

Som sagt kommer det att pågå ett arbete. Det kommer naturligtvis en tid efter 2023. Då är säkert en hel del av de här tankarna möjliga att genomföra, och kanske något tidigare än så. Men det kommer att vara mycket ”busy” där under de här åren.

Jag tänkte avsluta med att yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 31 Möjligheten att agera tillsammans med Stockholms läns landsting för Värtabanan genom en utsedd förhandlingsman (Utl. 2016:143)

Anförande nr 208

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Jag måste börja med att tacka exploateringskontoret, exploateringsnämnden och trafikkontoret för att man har gjort en väldigt god och grundlig analys av hela frågan. Det är roligt att se att man har tagit motionen seriöst.

Då tar vi och läser ur trafikkontorets tjänsteutlåtande på s. 63. Det är en gammal skrift. ”I arbetet med framtagandet av de olika detaljplanerna på sträckan utmed Värtabanan har bland annat Trafikverket medverkat och tillräckligt utrymme har sparats för att kunna göra banan dubbelspårig” – vilket alltså är en förutsättning för att man ska kunna bedriva persontrafik där i en framtid; ska det vara persontrafik ska det vara två spår – ”förutom vid Hagastaden.” Vi har alltså hamnat i den märkliga situationen att man kan ha dubbelspår utmed hela den här flera kilometer långa Värtabanan utom på en sträcka på 40–50 meter vid Hagastaden. Man står i beredskap att ingjuta den i en tunnel. Sedan ska man bygga över.

Det här är väl inte så fiffigt? Man kan väl ändå se till att göra det hela vägen? Det handlar om ett parkeringshus vars vägg man kan flytta några meter. Det skulle finnas utrymme för att inte stänga fönstret för den här möjligheten. Man vet inte vad som kan komma att behövas i framtiden.

Jag har även tagit upp frågan i landstingsfullmäktige med Kristoffer Tamsons. Han menar på att det inte är någon fara – om vi någon gång i framtiden känner behov av att ha persontrafik på Värtabanan ska vi nog kunna fixa det också. Kan vi spränga för Citybanan ska vi nog kunna fixa två spår på de 40–50 meter som det är fråga om.

Jag anser att det är dålig resursanvändning. Förslaget i den här motionen handlar om att det här med Värtabanan och två spår trots allt är någonting som verkar ha fallit mellan stolarna på något sätt. Men så länge tunneln inte är gjuten finns det hopp. Det behövs att det kommer någon kraftkarl eller kraftkvinna och samlar ihop alla aktörer och ser till att vi även på dessa 40–50 meter ska ha utrymme för två spår.

Jag yrkar bifall till motionen.

Anförande nr 209

J a n V a l e s k o g (S): Då har vi en motion till, höll jag på att säga, som handlar om en sak som andra har ansvaret för. Men man förväntar sig i alla fall här i motionen att Stockholms stad ska ta initiativet till att åstadkomma persontrafik på den här sträckan med tvåspårslösning och annat. Jag känner som sagt igen det från en annan fråga, nämligen Spårväg City. Där har det också funnits önskemål och nästan krav om att Stockholms stad ska vara ledande och ta initiativet. I bägge de spårfallen, kan man säga, när det gäller persontrafiken i alla fall, är det frågor som i första hand berör landstinget. Stockholms stad har faktiskt inte fått någon begäran om att vi ska bedriva persontrafik på någon av de här sträckorna. Vi har haft debatt om detta flera gånger här i fullmäktige. Vi har flera gånger begärt att få besked när det gäller Spårväg City till exempel. Hur blir det? har vi frågat oss. När får vi besked? har vi frågat – och så vidare.

Sedan är det som sagt så att det är Trafikverket som har ansvar för själva Värtabanan, så de första som trafiklandstingsrådet, som tydligen har varit med och diskuterat den här frågan, borde ta kontakt med om man menar allvar är faktiskt Trafikverket. Det har mig veterligen inte funnits någon sådan kommunikation över huvud taget, men Rickard Wall kanske kan redogöra för om det stämmer eller inte.

Jag måste i den här sena timmen ärligt säga att jag är ganska luttrad när det gäller hur landstinget å ena sidan pratar om olika projekt och å andra sidan har en förmåga att komma till beslut. Det är inte alltid så imponerande, och det är naturligtvis mycket beroende på den dåliga ekonomin att vi inte får besked om en hel del sådana här viktiga projekt. Det gäller som sagt för Spårväg City och naturligtvis också för Värtabanan.

Jag vet att Rickard Wall är engagerad i samhällsekonomiska bedömningar. Jag hörde det här tidigare också. Oavsett om vi pratar om landstinget, kommande länsplan eller en nationell plan gäller det att prioritera utifrån samhällsekonomiska bedömningar av projekt. Jag hoppas att det är den verkligheten vi kommer att se framför oss och att vi kan få besked från landstinget om vilka projekt man prioriterar. Jag är inte helt säker på att Värtabanan kommer högt upp på den listan, men oavsett det borde de väl kunna ge besked när man till och med har uttalat sig om det i landstingsfullmäktige. Men, men! Vi får väl se om det sker.

Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 210

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Om jag har förstått Jan Valeskog rätt är jag missförstådd av Jan Valeskog. Den här motionen handlar absolut inte om att jag vill starta persontrafik på Värtabanan. Jag vill bara hålla den möjligheten öppen för framtiden – om 10 år, om 20 år. Men grejen är att om man ingjuter den är det mer eller mindre kört. I varje fall kommer den samhällsekonomiska kalkylen att raseras när den väl blir ingjuten – även om det är tekniskt genomförbart, som Kristoffer Tamsons framhåller.

Jan Valeskogs anförande styrker det jag säger. Han säger att det inte har varit någon kommunikation mellan landstinget och Trafikverket och undrar vad staden har med det att göra. Det är just det att saker och ting faller mellan olika stolar. Eftersom staden ändå har ansvaret för detaljplanen, som i mycket styr över marken, tycker jag nog ändå att staden skulle kunna gripa in här.

Anförande nr 211

J a n V a l e s k o g (S): Allt detta är fråga om investeringar. Poängen var ju inte att bedriva godstrafik, för det får man göra i alla fall på denna bana, som jag tror att vi har lagt ned 1 miljard på, utan det handlar om att i förlängningen kunna bedriva persontrafik, om jag förstått motionären rätt. Då är också frågan vilken kostnaden är för två spår. De som ska bedriva denna trafik är ju just landstinget, och då är det också landstinget som i så fall har ansvar för finansieringen. De måste, vilket är helt rimligt, prioritera projekt som har god samhällsekonomisk lönsamhet. Vän av ordning frågar sig då om detta projekt kommer att ingå, med tanke på allt annat som står på tur. Det tror jag är tveksamt, men det kan bara landstinget svara på.

Anförande nr 212

Borgarráðet H e l l d é n (MP): Fru ordförande! Ja, det är klart att man kan väcka en motion där man föreslår att man ska ändra stora bostadsprojekt som är på gång, det vill säga hela Hagastaden. De grundplanerna måste ju ändras. Det var ganska länge sedan de planerna antogs, liksom detaljplanerna som reglerar detta. Vi har också Albano, som har enkelspår. Där finns det visserligen utrymme för en station, delvis under, men inte för dubbelspår. I det här läget, och även när motionen skrevs, skulle detta egentligen innebära att man skulle behöva göra om de här planerna, och då kan man börja fundera över den samhällsekonomiska nyttan av detta och kostnaderna för hela det projektet.

Värtabanan är en gammal järnväg som har försörjt hela hamnområdet och tidigare också haft persontrafik till Värtan och de delarna. I dag har vi ett ganska stort nät av andra typer av transporter till det området, bland annat tunnelbana. Frågan är: Var ska man ha ändpunkterna från stationen i Värtan? Är det i Albano och Hagastaden? Såvitt jag vet har landstinget ganska länge haft skisser till exempel på att man om man bygger klart Spårväg City skulle dra spårvägen till Östra station, till Odenplan och ut till Solna. Där har man trafikströmmarna. Där har man människorna. Där har man nyttan.

Jag har svårt att se att just den här banan, som i dag försörjer värmeverket, skulle vara den kloka delen att riva upp ett stort antal bostadsprojekt i. I stället är det bättre att satsa där människorna är, om man nu ska göra samhällsekonomiska nyttoberäkningar, om man inte hittar ett antal människor som är extremt rika och som man kan peta in i de där nyttoberäkningarna så att de på någon sorts aggregerad nivå får stå för alltihop i slutkalkylen. Jag har inte sett dem.

Anförande nr 213

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Jan Valeskog har helt rätt. Värtabanan ligger lågt ned i landstingets prioriteringar hos den styrande majoriteten. Fick jag bestämma skulle den förstås ligga högre, men visst – det är helt riktigt. Det ligger inte på något sätt, vågar jag nog säga, i pipelinen för de 10–20 närmaste åren att det ska bli persontrafik på Värtabanan. Så kommer det inte att bli av en mängd olika orsaker. Det enda jag säger är: Försök, för det handlar trots allt bara om ca 40–50 meter!

Jag vill sedan vända mig till Daniel Helldén. Ja, det är riktigt – att komma så här i sista minuten och ändra och styra och ställa kommer att ställa till med en viss turbulens. Men å andra sidan: Det handlar som sagt trots allt bara om att flytta det här parkeringshuset några meter. Eller så minskar man på parkeringsutrymmet – vi ska ju inte ha några bilar, så det där parkeringshuset kanske inte behövs över huvud taget. Det borde jag väl kunna få med mig Daniel Helldén på.

När det över huvud taget gäller samhällsekonomi och Värtabanan: De här områdena behöver nu trafikförsörjas. Jag är alldeles säker på att Daniel Helldén känner till att man håller på och planerar för stomlinje sex, som ska gå i sicksack runt de här områdena. Och så har man då möjligheten med Värtabanan, som från Norra Djurgårdsstaden passerar rätt igenom Storängsbotten, Albano och Hagastaden. Det är samhällsekonomi. Det är raka rör. Visserligen kräver det stora investeringar, som också har framförts.

Anförande nr 214

Borgarrådet H e l l d é n (MP): Frågan är då vart man egentligen ska. Ska Albano och Hagastaden vara två centrala och viktiga stationer i ett nytt järnvägsnät i Stockholm? Det tror inte jag.

Jag vet mycket väl var stomlinje sex går. Den går inte särskilt mycket i sicksack. Jag har presenterat själva linjen tillsammans med Kristoffer Tamsons. Den går perfekt där människor ska åka. Den skulle i framtiden kunna kompletteras med spårväg, om man nu skulle gilla detta. Men järnvägslinjen är överilad politik från Rickard Wall och – nu kommer jag inte ihåg vad du kallar ditt parti.

Anförande nr 215

R i c k a r d W a l l (-): Ordförande och fullmäktige! Det är klart att jag provocerade dig med glimten i ögat, Daniel Helldén. Jag vet självklart att du kan frågan. Givetvis tog jag ut svängarna när jag sade ”sicksack”. Men det är självfallet så att man får studera resandeflödet och så vidare.

Du pratade om var ändpunkterna ska vara. Då är svaret: Det ska inte vara några ändpunkter. Jag tänker mig i förlängningen att det ska vara en ringlinje. Vi har nu Spårväg City. Den ska gå upp till Ropsten och kopplas ihop med Värtabanan. Man kanske inte kan koppla ihop dem vid T-Centralen, men Värtabanan går ju ut på stambanan. Jag tänker mig en ringlinje i framtiden. Det är mina drömmars stad.